

Informe 8/2003-D

**Institut Català de Finances
(ICF)**

Exercici 2000

**Sindicatura de Comptes
de Catalunya**

RAFAEL MORALES i ROSALES, secretari general en funcions de la
Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que a Barcelona, el dia 22 de juliol de 2003, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Il·ltre. Sr. Marià Nicolàs i Ros, amb l'assistència dels síndics Sr. Manuel Barrado i Palmer, Sra. Montserrat de Vehí i Torra, Sr. Xavier Vela i Parés, Sr. Josep M. Carreras i Puigdengolas, Sr. Jacint Ros i Hombravella, i Sr. Jordi Petit Fontserè, actuant-hi com a secretari el secretari general en funcions de la Sindicatura, Sr. Rafael Morales i Rosales, i com a ponent el síndic Sr. Jordi Petit Fontserè, amb deliberació prèvia s'acordà aprovar l'informe de fiscalització 8/2003-D relatiu a l'Institut Català de Finances (ICF), exercici 2000.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 23 de setembre de 2003

Vist i plau
El síndic major

Marià Nicolàs i Ros

ÍNDEX

ABREVIACIONS	7
1. INTRODUCCIÓ.....	9
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME	9
1.1.1. Objecte, abast material i temporal	9
1.1.2. Metodologia.....	10
1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT	10
1.2.1. Antecedents, creació i naturalesa jurídica	10
1.2.2. Objecte social	11
1.2.3. Òrgans de govern de l'ICF	12
1.2.4. El Consell Assessor.....	13
1.2.5. Normativa bàsica aplicable.....	15
2. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA	16
2.1. COMPTES ANUALS	16
2.2. PRESENTACIÓ DELS COMPTES ANUALS.....	16
2.3. NOTES A L'ACTIU DEL BALANÇ DE SITUACIÓ	21
2.3.1. Caixa i bancs centrals i Entitats de crèdit	21
2.3.2. Els préstecs concedits per l'ICF	22
2.3.3. Immobilitzat	25
2.3.4. Actius immaterials	28
2.3.5. Fons de dotació pendent de desemborsament	28
2.3.6. Comptes diversos	29
2.3.7. Comptes de periodificació de l'Actiu	30
2.4. NOTES AL PASSIU DEL BALANÇ DE SITUACIÓ	31
2.4.1. Entitats de crèdit	31
2.4.2. Administracions públiques	32
2.4.3. Emprèstits i altres valors negociables	33
2.4.4. Comptes diversos	34
2.4.5. Comptes de periodificació del Passiu.....	35
2.4.6. Fons especials.....	37
2.4.7. Capital, Reserves i Resultats	46
2.5. NOTES AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	47
2.5.1. Productes financers, costos financers i marge d'intermediació o financer.....	47
2.5.2. Comissions percebudes per avals	47
2.5.3. Despeses d'explotació.....	47
2.5.4. Dotació al Fons d'insolvències	50
2.5.5. Menyscabaments extraordinaris	50
2.5.6. Beneficis extraordinaris i atípics	51

2.6.	NOTES ALS COMPTES D'ORDRE	52
2.6.1.	Passius contingents	52
2.6.2.	Compromisos i riscos contingents	53
2.6.3.	Operacions de futur	53
2.6.4.	Altres Comptes d'ordre	53
3.	FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA.....	55
4.	FISCALITZACIÓ DE LA LEGALITAT.....	58
4.1.	FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ.....	58
4.1.1.	Legislació aplicable	58
4.1.2.	Procediments emprats per l'ICF	58
4.1.3.	Anàlisi del procediment	59
4.1.4.	Conclusions	61
4.2.	FISCALITZACIÓ DEL PAIF.....	61
5.	ANÀLISI DE L'ACTIVITAT DE L'ICF.....	62
5.1.	ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE LA CONCESSIÓ DELS PRÉSTECES I AVALS	62
5.1.1.	Operacions de préstecs i avals formalitzades per l'ICF des de l'inici de la seva activitat.....	63
5.1.2.	Préstecs formalitzats per tipus de garantia.....	64
5.1.3.	Avals formalitzats per tipus de garantia.....	67
5.1.4.	Distribució de les operacions formalitzades per sectors d'activitat.....	67
5.2.	ANÀLISI DE LA GESTIÓ EN LA CONCESSIÓ DELS PRÉSTECES I AVALS	69
5.2.1.	La concessió de préstecs.....	70
5.2.2.	El risc viu dels avals a 31 de desembre de 2000	80
5.3.	ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE LA MOROSITAT.....	81
5.3.1.	Evolució interanual de la morositat.....	82
5.3.2.	Morositat assumida pels departaments de la Generalitat....	85
5.3.3.	Morositat assumida per execució de garanties	85
5.3.4.	Finançament de l'activitat.....	87
5.3.5.	Solvència.....	87
6.	CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS.....	88
6.1.	COMPLIMENT DE RECOMANACIONS DE L'INFORME DE LA SINDICATURA 18/1999-E, REFERENT A L'INSTITUT CATALÀ DE FINANCES EN L'EXERCICI 1998	89
6.2.	CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS RELATIVES A L'EXERCICI 2000	91
7.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	98

ABREVIACIONS

CICYT	Comisión Interministerial de Ciencia y Tecnología
CIRIT	Comissió Interdepartamental per a la Recerca i Innovació Tecnològiques
DICT	Departament d'Indústria, Comerç i Turisme
DIE	Departament d'Indústria i Energia
DOGC	Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya
EEPC	Estatut de l'empresa pública catalana
ICF	Institut Català de Finances
INCASOL	Institut Català del Sòl
IPC	Índex de preus al consum
IRPF	Impost sobre la renda de les persones físiques
LCAP	Llei de contractes de les administracions públiques
LOFAGE	Llei d'organització i funcionament de l'administració general de l'Estat
MPTA	Milions de pessetes
PAIF	Programa d'actuació, d'inversions i de finançament

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Objecte, abast material i temporal

Per la resolució 1601/VI del Parlament de Catalunya, publicada el 25 de novembre de 2002, relativa als informes de fiscalització inclosos en la part II de la Memòria de la Sindicatura de Comptes, corresponent a l'exercici del 2000, el Parlament de Catalunya encomana a la Sindicatura de Comptes que "ampliï l'Informe 18/1999-E", de l'exercici 1998 sobre l'Institut Català de Finances, fins l'any 2001, "tot estenent-ne l'objecte a les recomanacions de l'Informe 10/1996-E que, segons la Sindicatura, han estat incomplertes i analitzant l'evolució de les activitats que han estat objecte de recomanació en l'Informe 18/1999-E".

Per tal de donar compliment a aquesta resolució, la Sindicatura de Comptes emet el present informe de fiscalització de l'Institut Català de Finances, referit a l'exercici 2000.

L'informe corresponent a l'exercici 1999 (22/2002-D) ja va ser tramès al Parlament de Catalunya el 25 de novembre de 2002, debatut i aprovat en la Comissió el 25 de febrer de 2003.

L'informe corresponent a l'exercici 2001 (9/2003-D) es presenta conjuntament amb aquest.

A més, de conformitat amb la normativa vigent, aquest informe de fiscalització relatiu a l'Institut Català de Finances (ICF) dóna també compliment a l'article 16 de la Llei 3/2000, de 19 de maig, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a l'any 2000 que assenyala l'obligació de fiscalització quan el pressupost de l'entitat és superior a 25.000 MPTA.

L'abast material d'aquest informe és el següent:

- a) Anàlisi dels estats financers per tal de verificar que representen d'una manera fidel i veraç la situació patrimonial i financera de la societat, incloent-hi la informació necessària i suficient per a la seva adequada comprensió i interpretació.
- b) Anàlisi de les liquidacions pressupostàries, així com l'avaluació de la seva correcta realització en termes econòmics i financers.

- c) Anàlisi del compliment de la legalitat que és aplicable a l'entitat, tant des del punt de vista comptable, pressupostari i contractual com del de funcionament.
- d) Anàlisi de l'activitat portada a terme per l'ICF, i en especial de la gestió centrada en la concessió de crèdits i avals i el seguiment de la morositat.
- e) Seguiment específic de les recomanacions de l'Informe 10/1996-E que, segons l'Informe 18/1999-E han estat incomplertes, i anàlisi específica de l'evolució de les activitats que han estat objecte de recomanació en l'Informe 18/1999-E.

Amb l'abast material d'aquest Informe, es considera complerta l'ampliació de l'Informe 18/1999-E sobre l'Institut Català de Finances, que el Parlament de Catalunya encomana a la Sindicatura de Comptes en la seva Resolució 1601/VI.

Quant a l'abast temporal, aquest informe es refereix a l'exercici 2000.

1.1.2. Metodologia

Les proves realitzades, de compliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per tal d'obtenir evidència suficient i adient, amb l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat sobre la informació economicofinancera i els preceptes legals que són d'aplicació a l'entitat, d'acord amb les normes d'auditoria pública generalment acceptades.

1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents, creació i naturalesa jurídica

L'ICF va ser creat com a organisme autònom financer per la Llei 2/1985, de 14 de gener, modificada per la Llei 5/1996.

Posteriorment, per la Llei 25/1998, de 31 de desembre, de mesures administratives, fiscals i d'adaptació a l'euro, l'ICF va modificar la seva naturalesa jurídica passant a ser, des de l'1 de gener de 1999, una empresa pública, sota la forma d'una entitat de dret públic sotmesa al dret privat.

La Llei 15/2000, de 29 de desembre, de mesures fiscals i administratives, torna a modificar la Llei de creació, quant a l'alienació de béns immobles o mobles adquirits en procediments judicials, la concessió i instrumentació d'operacions

de finançament i garantia, i quant al fons per a la cobertura de major risc per aplicació de recursos públics.

Per últim, el Decret legislatiu 4/2002, de 24 de desembre, aprova el Text refós de la Llei de l'Institut Català de Finances.

1.2.2. Objecte social

L'ICF, d'acord amb la seva llei de creació, té la finalitat de contribuir a l'exercici de les competències executives que l'Estatut d'autonomia confereix a la Generalitat sobre el sistema financer i actuar com a principal instrument de la política de crèdit públic de la Generalitat.

Els articles 6 a 16 de la Llei 2/1985, de creació de l'ICF, fixen les funcions a desenvolupar (la Llei 5/1996, abans esmentada, modifica l'apartat 5 de l'article 11 pel que fa a la concessió de crèdits i avals per operacions que es realitzin fora de Catalunya). Les seves funcions són les següents:

- L'ICF dirigeix i coordina, per mitjà de les instruccions oportunes, l'activitat de les institucions públiques de crèdit dependents de la Generalitat, en controla la gestió i eleva al Departament d'Economia i Finances les propostes i observacions que calgui.
- L'ICF pot representar la Generalitat en qüestions financeres i creditícies davant l'Administració de l'Estat, el Banc d'Espanya i les institucions de crèdit oficial, i els òrgans equivalents de la Unió Europea, en aquelles matèries que li delegui el Govern o el Departament d'Economia i Finances.
- Informar els òrgans competents del nomenament de les persones que tindran la representació de la Generalitat de Catalunya en entitats financeres públiques i privades de qualsevol àmbit.
- Prestació dels serveis de tresoreria de la Generalitat que el Govern li encomana.
- Concedir a la Generalitat i les seves entitats de caràcter públic bestretes de tresoreria per un termini no superior a un any, que no poden excedir en cap cas el 12% de les despeses anuals autoritzades per la Llei de pressupostos.
- Gestió financera de les emissions de deute públic o d'altres títols similars de la Generalitat i de les seves entitats autònomes.
- Concedir o instrumentar crèdits i avals a favor d'entitats autònomes, de corporacions públiques i d'empreses públiques i privades, dins dels límits autoritzats per la Llei de pressupostos.
- Per delegació del Departament d'Economia i Finances pot exercir funcions inspectores sobre els intermediaris financers que corresponen a la Generalitat.

- Elaborar els estudis i els dictàmens que en matèria econòmica i financera li encomanen, mitjançant el Departament d'Economia i Finances, el Consell Executiu i els departaments.

1.2.3. Òrgans de govern de l'ICF

Els Òrgans de govern de l'ICF són la Junta de Govern i el director general, d'acord amb la Llei de creació, modificada en aquest aspecte per la Llei 25/1987, de pressupostos de la Generalitat.

1.2.3.1. *La Junta de Govern*

La Junta de Govern és integrada pel president o presidenta i un nombre de vocals no inferior a sis ni superior a deu, a més dels vocals nats que són el Director General de l'Institut, el Director General de Pressupostos i Tresor i el Director General de Política Financera.

La resta de vocals són designats pel Govern, a proposta del Conseller d'Economia, Finances i Planificació. La durada del càrrec d'aquests vocals és de tres anys renovables.

La Junta de Govern de l'ICF és la instància decisòria de més alt nivell. A la Junta li corresponen les decisions estratègiques essencials sobre l'activitat de l'entitat. Entre altres funcions, la legislació li atribueix elevar a l'aprovació del Govern les directrius d'actuació de l'ICF, així com les propostes de Pressupost, la Memòria, el Balanç i els Comptes de l'entitat, i la proposta d'aplicació de resultats; aprovar els contractes que signa l'ICF i conèixer la gestió del director general i emetre'n l'opinió.

Les competències de la Junta de Govern són les següents:

- a) Elevar a l'aprovació del Govern, mitjançant el Departament d'Economia i Finances, les directrius d'actuació de l'ICF, les propostes de pressupost, la memòria, el balanç i els comptes de l'entitat i les propostes d'aplicació de resultats.
- b) Proposar al Departament d'Economia i Finances l'aprovació de les condicions generals dels crèdits i dels avals que concedeix l'Institut.
- c) Aprovar els contractes i les operacions que signa l'Institut.
- d) Decidir sobre l'exercici dels drets patrimonials i econòmics de l'Institut, sobre les accions judicials que li corresponen i sobre el compliment de les seves obligacions.
- e) Prendre acords sobre totes les qüestions relacionades amb l'organització, el funcionament i les relacions jurídiques de l'Institut.

- f) Conèixer la gestió del Director General i emetre'n opinió.
 g) Emetre els informes que, mitjançant el Departament d'Economia i Finances, li demanen el Govern o els departaments.

La composició de la Junta de Govern de l'ICF a 31 de desembre de 2000 és la següent:

Càrrec	Nom de la persona	Càrrec que ocupa
President	Sr. Alfons Ortuño i Salazar	Secretari general del Departament d'Economia, Finances i Planificació
Vocals	Sra. Georgina Arderiu i Munill	Directora general de Pressupostos i Tresor
	Sr. Josep Badia i Sánchez	Director general de Política Financera
	Sr. Josep M. Carol i Andreu	Director de l'Institut per a la Promoció i Formació Cooperatives
	Sr. Jordi Conejos i Sancho	Director general d'Indústria
	Sr. Josep Antoni Pérez i Torrente	Director del Gabinet Jurídic de la Generalitat
	Sr. Miguel Puig i Raposo	Director General de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió
	Sr. Francesc-Xavier Ruiz del Portal i Bravo	Director General de Règim Econòmic de la Seguretat Social
	Sr. Joan Sabata i Mir	Advocat
	Sr. Pere Sagarra i Trias	Enginyer industrial
	Sr. Antoni Salamero i Salas	Professor del departament d'Organització d'Empreses (UPC)
Secretari	Sr. Ernest Sena i Calabuig	Director general de l'ICF
	Sr. Alfons M. Thió i de Pol	Doctor Enginyer Industrial
	Sr. Pere Puig i Bastard	Professor del Departament d'Economia d'ESADE

1.2.3.2. *El director general*

El director general és nomenat pel Govern, a proposta del conseller d'Economia i Finances, per un període de quatre anys, que pot ser renovable. A ell li correspon, entre altres funcions, l'execució dels acords de la Junta de Govern, la redacció dels documents que la Junta de Govern ha de presentar al Departament d'Economia i Finances, l'organització dels serveis de l'Institut, incloent-hi el règim de personal, i la representació judicial i l'extrajudicial de l'Institut. Durant l'any 2000 el director general ha estat el Sr. Ernest Sena i Calabuig, en virtut del seu nomenament pel Decret 46/1997, de 18 de febrer.

1.2.4. **El Consell Assessor**

Els articles 27 i 28 de la Llei de creació regulen la constitució i funcions del Consell Assessor que, d'acord amb la Llei de pressupostos de la Generalitat per al 1995, hauria d'haver estat constituït el 30 de març de 1995. En els anteriors informes realitzats per la Sindicatura de Comptes, corresponents als exercicis 1998 (18/1999-E) i 1999 (22/2002-D), ja s'indicava que aquest Consell

Assessor encara no s'havia constituït per la qual cosa s'assenyalava l'obligació que ho fes.

Així, el Govern de la Generalitat, en la seva sessió de 19 de març de 2002, va acordar la constitució del Consell Assessor de l'ICF, i va nomenar els cinc vocals electius que han de ser nomenats a instància del Govern de la Generalitat, assenyalant que la primera reunió havia de ser no més tard del 31 de març de 2002. Prèviament, el Ple del Parlament de Catalunya, en la seva sessió de 13 de febrer de 2002, per resolució 1114/VI, havia designat els cinc vocals que li pertocuen.

La primera reunió del Consell Assessor ha estat el 22 d'abril de 2002. S'han revisat les actes de les reunions, que no estan signades.

Per la Llei 21/2001, de 28 de desembre, de mesures fiscals i administratives, es modifica l'article 27 de la Llei de creació, que regula la seva composició:

- El Consell Assessor es compon de quinze vocals, dels quals deu tenen caràcter electiu (cinc són designats pel Govern entre persones de competència reconeguda, procedents de l'àmbit financer, econòmic, social o universitari, i els altres cinc són designats pel Parlament entre persones de la mateixa procedència) i la resta ho són per raó del càrrec. No obstant, donat que cada grup parlamentari ha de designar un vocal, en el cas que el nombre de grups parlamentaris fos superior o inferior a cinc, s'ha d'incrementar o reduir, respectivament, el nombre dels representants parlamentaris, i a aquest efecte s'entén com a incrementat o reduït en el mateix nombre el total de vocals del Consell Assessor. Els cinc vocals per raó del càrrec són el conseller/a d'Economia i Finances, que actua com president/a, el secretari o secretària general del Departament d'Economia i Finances, el secretari o secretària de Programació Econòmica, el director o directora general de Política Financera i el conseller/a delegat/da de l'Institut.
- Els consellers electius són nomenats per un període de 5 anys, no renovables.
- El secretari/a del Consell Assessor que no té dret de vot, és el de la Junta de Govern.
- El Consell Assessor pot constituir comissions per a l'estudi de qüestions determinades.

Les funcions del Consell Assessor, segons la Llei de creació, són les següents:

- Emetre informe dels resultats de la política de l'Institut i proposar al Consell Executiu, al departament d'Economia i Finances i a la Junta de Govern els

objectius i les directrius que considera més adequats per a l'economia de Catalunya.

- Informar la Junta de Govern de les propostes de Pressupost, de la Memòria, el Balanç, i els Comptes i les propostes d'aplicació de resultats que presenta el director general.

Pel Decret 207/1995, de 13 de juny, s'aprova el reglament del Consell Assessor de l'ICF.

S'ha vist que el Govern de la Generalitat ha donat compliment a la recomanació feta en l'Informe 18/1999-E corresponent a l'exercici 1998 i en l'Informe 22/2002-D corresponent a l'exercici 1999, referent a la constitució del Consell Assessor.

Malgrat tot, cal remarcar que en els articles 29 i 30 de la Llei de creació s'estableix que, com a suport de l'activitat del Consell Assessor, l'ICF ha de constituir un Gabinet d'Estudis Econòmics i Financers. La Llei determina que ha de ser la Junta de Govern qui, a proposta del director general, designi la persona que ha de dirigir l'esmentat Gabinet, i vetlli per habilitar-lo dels mitjans personals, materials i financers necessaris per a desenvolupar la seva tasca. El Gabinet d'Estudis Econòmics i Financers, a més d'actuar com a suport del Consell Assessor, ha d'emetre els informes que la Junta de Govern o el director general li demanin. En l'exercici de les seves funcions, podrà proposar a la Junta de Govern la conclusió de convenis de col·laboració científica i tècnica amb institucions universitàries d'investigació.

A la data de realització d'aquest Informe, el gabinet d'Estudis Econòmics i Financers no estava constituït.

1.2.5. Normativa bàsica aplicable

- Llei 11/1981, de 7 de setembre, de patrimoni de la Generalitat.
- Llei 2/1985, de 14 de gener, de creació de l'Institut Català de Finances, modificada per la Llei 25/1987, de 29 de desembre; per la Llei 5/1996, de 20 de maig; per la Llei 25/1998, de 31 de desembre, per la Llei 15/2000, de 29 de desembre i per la Llei 21/2001, de 28 de desembre. Finalment, i amb posterioritat a la data de tancament de l'exercici de fiscalització, s'ha aprovat el Decret legislatiu 4/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de l'Institut Català de Finances.
- Llei 4/1985, de 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana (EEPC).

- Decret 152/1986, de 17 d'abril, de desplegament de la Llei 2/1985, de 14 de gener, de creació de l'Institut Català de Finances.
- Decret 203/1991, de 2 de setembre, pel qual s'aprova el reglament de l'Institut Català de Finances.
- Decret legislatiu 9/1994, de 13 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.
- Decret 207/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el reglament del Consell Assessor de l'Institut Català de Finances.
- Lleis de pressupostos anuals de la Generalitat.
- Legislació mercantil general.
- Normativa fiscal general.

2. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

2.1. COMPTES ANUALS

Els Comptes anuals de l'exercici 2000 s'han presentat d'acord amb la circular del Banc d'Espanya núm. 4/1991, de 14 de juny, i posteriors actualitzacions sobre normes de comptabilitat i models d'estats financers per a entitats de crèdit.

Tot i que l'ICF no té la consideració d'entitat de crèdit segons queda definit en la circular, considerem que l'aplicació d'aquestes normes comptables és la més adequada per a la seva activitat. Entenem que en tant no es desenvolupi el pla especial en el marc del Pla comptable públic de la Generalitat, el seguiment de la circular esmentada reflecteix adequadament les operacions portades a terme per l'Entitat. Tot i això, s'han observat certs aspectes de millora per tal que els esmentats Comptes anuals presentin la informació d'una manera més fidel i veraç. Aquests aspectes es posen de manifest en l'epígraf 2.3 següent.

2.2. PRESENTACIÓ DELS COMPTES ANUALS

La norma 48a de la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya, defineix els Comptes anuals que comprendran el Balanç de situació, el Compte de pèrdues i guanys i la Memòria, d'acord amb les regles que es desenvolupen en la mateixa norma

48a i, almenys, en els termes establerts en la Llei de societats anònimes en el que sigui aplicable a les societats que no tinguin la forma jurídica d'anònima.

En un annex de la Circular es presenta un model de Balanç i de Compte de pèrdues i guanys. S'han de presentar, a més de les xifres de l'exercici que es tanca, les de l'exercici immediatament anterior.

Quant a la memòria, aquesta ha de contenir, com a mínim, les indicacions previstes en l'article 200 de la Llei de societats anònimes, i s'ajustarà, en allò que sigui aplicable, al model de memòria contingut en el Pla general de comptabilitat.

A continuació es presenten, a efectes comparatius, el Balanç de situació a 31 de desembre de 1999 i de 2000, així com els Comptes de pèrdues i guanys dels exercicis finalitzats a 31 de desembre de 1999 i de 2000.

Balanç de situació a 31 de desembre de 1999 i de 2000

ACTIU	31.12.99	31.12.00
CAIXA I BANCS CENTRALS	92.568	231.639
Caixa	171	111
Banco de España	92.397	231.528
ENTITATS DE CRÈDIT	780.207	176.738
CRÈDIT A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	12.695.861	12.811.552
Administracions territorials	8.801.677	10.514.048
Deutors a la vista i diversos	137.592	419.208
Altres	3.756.592	1.878.296
CRÈDIT A ALTRES SECTORS RESIDENTS	50.606.443	65.387.195
Deutors amb garantia real	44.309.946	55.255.133
<i>Amb garantia hipotecària</i>	<i>35.713.555</i>	<i>46.177.858</i>
<i>Amb altres garanties reals</i>	<i>8.596.391</i>	<i>9.077.275</i>
Altres deutors a termini	3.710.652	6.973.845
Deutors a la vista i diversos	2.585.845	3.158.217
ACTIUS DUBTOSOS	2.599.581	4.168.380
D'altres sectors residents	2.599.581	2.290.084
Altres deutors amb risc	0	1.878.296
IMMOBILITZAT	2.744.369	4.118.437
Mobiliari, instal·lacions i vehicles	457.774	525.466
Amortització	(128.162)	(175.627)
Immobles	2.414.757	3.768.598
<i>D'ús propi</i>	<i>0</i>	<i>2.427.540</i>
<i>Altres immobilitzat</i>	<i>2.414.757</i>	<i>1.341.058</i>
ACTIUS IMMATERIALS	9.862	300
Despeses amortitzables	9.562	0
Altres actius immaterials	300	300
FONS DOTACIÓ PENDENT DESEMBORSAMENT	2.356.000	2.356.000
COMPTES DIVERSOS	245.428	164.305
Partides pendents de cobrament	177.873	92.759
Hisenda Pública	67.555	71.546
COMPTES DE PERIODIFICACIÓ	430.584	1.176.292
Productes no vençuts i meritats	201.811	471.713
Despeses pagades no acreditades	2.484	2.739
Despeses financeres diferides i d'emissió d'emprèstits	223.820	692.888
Altres periodificacions	2.469	8.952
TOTAL ACTIU	72.560.904	90.590.838

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes anuals de l'ICF de l'any 2000.

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA — INFORME 8/2003-D

PASSIU	31.12.99	31.12.00
ENTITATS DE CRÈDIT	40.416.609	45.763.217
Crèdit disposat	40.416.609	45.763.217
CREDITORS ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	27.057	43.462
EMPRÈSTITS I ALTRES VALORS NEGOCIABLES	10.149.546	21.630.180
Altres valors no convertibles	10.149.546	21.630.180
COMPTES DIVERSOS	521.314	477.966
Obligacions a pagar	49.673	29.675
Dipòsits temporals	356.546	331.705
Partides a regul. per operacions futures	115.094	116.586
COMPTES DE PERIODIFICACIÓ	1.614.167	874.718
Costos meritats no vençuts	390.424	545.928
Despeses meritades no vençudes	3.719	2.364
Altres periodificacions	1.220.024	326.426
FONS ESPECIALS	5.564.291	7.531.554
Fons d'insolvències	4.505.797	6.384.093
<i>Cobertura específica (*)</i>	<i>2.369.734</i>	<i>4.260.490</i>
<i>Cobertura genèrica (*)</i>	<i>508.348</i>	<i>643.818</i>
<i>Cobertura major risc per aplic. rec. públics (*)</i>	<i>1.627.715</i>	<i>1.479.785</i>
Altres fons específics	1.058.495	1.147.461
<i>Fons de garantia de crèdits departament (*)</i>	<i>878.952</i>	<i>919.060</i>
<i>Altres fons (*)</i>	<i>179.543</i>	<i>228.401</i>
CAPITAL	13.140.000	13.140.000
RESERVES	1.127.919	1.127.919
BENEFICIS	0	1.822
TOTAL PASSIU	72.560.904	90.590.838

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes anuals de l'ICF de l'any 2000.

(*) En la memòria del 2000, no apareix aquest desglossament. L'inclouem a efectes comparatius amb l'any 1999.

Compte de pèrdues i guanys dels exercicis finalitzats a 31 de desembre de 1999 i de 2000

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	1999	2000
1. Interessos i rendiments assimilats		
1.3. Entitats de crèdit (*)	34.332	49.920
1.3.3. <i>Altres comptes</i> (*)	16.228	18.875
1.3.4. <i>Adquisició temporal d'actius</i> (*)	18.104	31.045
1.4. Crèdit a administracions públiques (*)	316.724	704.013
1.5. Crèdit a altres sectors residents (*)	1.874.717	3.041.506
1.7. Actius dubtosos (*)	26.363	14.704
1.10. Altres (*)	0	186.170
A. PRODUCTES FINANCERS (1)	2.252.136	3.996.313
2. Interessos i càrregues assimilades (*)	1.327.802	2.765.349
3. Corretatges i comissions diverses (*)	9.010	6.861
3.1. Corretatges operacions actives i passives (*)	9.010	6.861
B. COSTOS FINANCERS (2 + 3)	1.336.812	2.772.210
MARGE D'INTERMEDIACIÓ O FINANCER (A-B)	915.324	1.224.103
4. Comissions percebudes per avals	208.929	124.166
MARGE ORDINARI = Marge d'intermediació + (4)	1.124.253	1.348.269
5. Despeses d'explotació	371.590	447.370
5.1. <i>De personal</i>	171.000	197.478
5.2. <i>Generals</i>	191.199	239.868
5.3. <i>Contribucions i impostos</i>	9.391	10.024
6. Amortitzacions i sanejament d'immobilitzat i actius immat.	28.870	57.029
MARGE D'EXPLOTACIÓ = Marge ordinari – (5 + 6)	723.793	843.870
7. Dotació al fons d'insolvències (**)	911.190	2.211.584
8. Menyscabaments extraordinaris	76.643	132.135
8.2. <i>Altres menyscabaments</i>	76.643	132.135
9. Beneficis extraordinaris i atípics	264.040	1.502.652
9.2. <i>Altres beneficis</i>	264.040	1.502.652
EXCEDENT = Marge d'explotació – (7 + 8-9) (**)	0	2.803
Impost sobre beneficis	0	981
BENEFICI NET	0	1.822
FLUX DE CAIXA	940.060	2.270.434

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes anuals de l'ICF de l'any 2000.

(*) En la memòria del 2000, no apareix aquest desglossament. L'inclouem a efectes comparatius amb l'any 1999.

(**) En els Comptes anuals de l'exercici 2000, l'ICF ha reclassificat certes partides de l'exercici 1999. Per això les xifres no coincideixen amb les de l'Informe 22/2002 de l'any 1999. En concret, ha augmentat la dotació al fons d'insolvències en 459,60 MPTA, incloent el Fons de cobertura de major risc, que en els Comptes anuals de l'exercici 1999, s'inclouia com partida separada després de l'excedent de l'exercici.

Comptes d'ordre a 31 de desembre de 1999 i de 2000

COMPTES D'ORDRE	31.12.99	31.12.00
PASSIUS CONTINGENTS	15.100.627	13.081.400
Avals línia general	2.950.024	2.160.284
Avals línia hospitalària	6.020.566	5.660.226
Avals línia assistència social	1.406.635	885.432
Avals línia Fons de Garantia	30.704	20.498
Passius contingents dubtosos	811.404	473.666
Altres passius contingents	3.881.294	3.881.294
COMPROMISOS I RISCOS CONTINGENTS	14.855.828	18.735.008
Disponible per tercers	14.855.828	18.735.008
OPERACIONS DE FUTUR	0	8.526.036
ALTRES COMPTES D'ORDRE	14.428.037	11.264.723
Disponible a favor de l'entitat	10.000.000	6.400.000
Efectes condicionals rebuts en comissió de cobrament	146.444	21.794
Actius en suspens regularitzats	2.928.965	3.346.125
Productes meritats d'actius dubtosos	253.318	132.964
Actius en mandat d'execució	1.099.310	1.363.840
TOTAL COMPTES D'ORDRE	44.384.492	51.607.167

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes anuals de l'ICF de l'any 2000.

2.3. NOTES A L'ACTIU DEL BALANÇ DE SITUACIÓ

2.3.1. Caixa i bancs centrals i Entitats de crèdit

L'ICF disposa, a 31 de desembre de 2000, de saldos en *Caixa* i en el *Banc d'Espanya* de 231,64 MPTA, i de saldos en la resta d'entitats de crèdit, de 176,74 MPTA.

Els saldos en la resta d'entitats de crèdit estan distribuïts en comptes de 24 entitats bancàries de les quals, set són les que s'utilitzen de manera habitual. Amb la resta hi ha molt poca activitat i els saldos són molt baixos. Malgrat s'ha reduït el nombre de comptes oberts en relació a l'exercici 1999 (cinc menys), és recomanable cancel·lar la resta de comptes amb saldos gairebé inamovibles.

El resultat de la revisió de les conciliacions bancàries ha resultat satisfactori.

2.3.2. Els préstecs concedits per l'ICF

Els préstecs atorgats per l'ICF es desglossen, d'acord amb les normes del Banc d'Espanya, segons es tracti de préstecs concedits a administracions públiques i de préstecs concedits a altres sectors residents. A més, se separen els actius dubtosos, que ho són només d'altres sectors residents, ja que es considera que els préstecs atorgats a les administracions públiques no tenen risc d'insolvència. No obstant això, l'ICF no classifica aquest deute entre curt i llarg termini. Segons la Circular 4/1991, del Banc d'Espanya, aquesta classificació s'ha d'incorporar en la memòria; per tant, es recomana calcular el desglossament entre curt i llarg termini per tot el deute per préstecs concedits, i incorporar-ho en la memòria de l'Entitat, tal com assenyala l'esmentada Circular.

El detall dels saldos a 31 de desembre de 1999 i de 2000, dels préstecs atorgats per l'ICF, són els següents:

CONCEPTE	31.12.99	31.12.00
CRÈDIT A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES		
Administracions territorials	8.801.677	10.514.048
Deutors a la vista i diversos	137.592	419.208
Altres avals administracions públiques	3.756.592	1.878.296
TOTAL CRÈDIT A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	12.695.861	12.811.552
CRÈDIT A ALTRES SECTORS RESIDENTS		
Deutors amb garantia real	44.309.946	55.255.133
- <i>Deutors amb garantia hipotecària</i>	<i>35.713.555</i>	<i>46.177.858</i>
- <i>Deutors amb altres garanties reals</i>	<i>8.596.391</i>	<i>9.077.276</i>
Altres deutors a termini	3.710.652	6.973.845
Deutors a la vista i diversos	2.585.845	3.158.217
TOTAL CRÈDIT A ALTRES SECTORS RESIDENTS	50.606.443	65.387.195
ACTIUS DUBTOSOS (D'altres sectors residents)	2.599.581	2.290.084

Imports en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2000.

En els epígrafs 2.3.2.1, 2.3.2.2 i 2.3.2.3 següents s'analitzen els crèdits a les administracions públiques, els crèdits a altres sectors residents i els altres actius dubtosos, respectivament.

2.3.2.1. Crèdit a les administracions públiques

El detall de l'epígraf a 31 de desembre de 2000 és el següent:

CONCEPTE	31.12.99	31.12.00
Administracions territorials		
Préstecs amb dotació pressupostària	7.026.000	5.094.000
Préstecs amb afectació d'ingressos	856.889	749.778
Préstecs amb aval personal	0	276.574
Préstecs amb hipoteca immobiliària	99.131	111.700
Préstecs amb garanties generals de l'empresa	0	90.678
Bestretes de subvencions	0	14.078
Préstecs amb garantia departamental	819.657	4.177.240
TOTAL Administracions territorials	8.801.677	10.514.048
Deutors a la vista i diversos	137.592	419.208
Altres avals (Hospital General de Catalunya)	3.756.592	1.878.296
TOTAL CRÈDIT A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	12.695.861	12.811.552

Imports en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2000.

Els préstecs amb dotació pressupostària són préstecs garantits per algun departament de la Generalitat. En cas d'incompliment per part de l'empresa o ens públic que ha rebut el préstec, el departament corresponent s'hauria de fer càrrec del pagament. S'inclouen, bàsicament, dos préstecs a l'INCASOL concedits l'any 1999 que ascendien 6.600 MPTA. Aquests préstecs estan específicament autoritzats per la Disposició addicional 40a de la Llei 20/1998, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1999.

Els préstecs amb afectació d'ingressos són préstecs a ens públics, als quals algun departament de la Generalitat ha atorgat una subvenció per a la realització d'una activitat concreta, com ara la construcció d'un equipament públic, etc. L'ICF avança el préstec, que s'amortitza directament amb la subvenció. En aquest tipus de préstec, a més de la garantia directa de l'afectació de l'ingrés de la subvenció, l'ICF els demana altres garanties.

Els préstecs amb garantia departamental són préstecs concedits a ens públics, com ara ajuntaments, normalment per a finançar la construcció d'equipaments públics o activitats similars. En aquests préstecs, l'amortització corresponent, així com els interessos, comissions, etc. els paga directament un departament de la Generalitat. És a dir, es tractaria del finançament d'un tipus de subvenció que un determinat departament de la Generalitat vol concedir per a una finalitat concreta. Aquests tipus de préstec no tenen risc d'incobrabilitat. L'augment del saldo de l'any 2000 respecte de l'any 1999 és degut, principalment, a un segon préstec concedit en l'any 2000 a l'Ajuntament de Badia del Vallès per un import formalitzat de 1.548,24 MPTA. A part, s'han concedit préstecs d'imports més petits a diversos ajuntaments.

Els avals de l'Hospital General de Catalunya són els avals que va haver d'assumir l'ICF a finals de l'any 1999, a causa de la fallida de l'Hospital. Els

bancs que havien concedit el deute avalat van reclamar el seu pagament a l'ICF. Normalment, els avals assumits es comptabilitzen en el compte d'*Actius dubtosos*. En aquest cas, per les circumstàncies que expliquem en el Capítol 5 d'aquest informe, es va comptabilitzar tot el deute dins de *Crèdit a les administracions públiques* en l'any 1999, mentre que en l'any 2000, es deixa la meitat del deute en aquest compte, i l'altra meitat es passa a *Actius dubtosos* (vegeu l'epígraf 2.3.2.3) i es dota la corresponent provisió per insolvències. Com ja expliquem en l'epígraf 2.4.6.1, al nostre parer s'hauria d'haver traspassat a actius dubtosos, i efectuat la corresponent provisió, el 100% del saldo d'aquest client, tenint en compte la suspensió de pagaments existent i els resultats del conveni de creditors.

2.3.2.2. *Crèdit a altres sectors residents*

El detall de l'epígraf a 31 de desembre de 2000 és el següent:

CONCEPTE	31.12.99	31.12.00
Préstecs amb garantia real		
- <i>Préstecs amb garantia hipotecària</i>	35.713.555	46.177.858
- <i>Préstecs amb altres garanties reals</i>	8.596.391	9.077.276
Total préstecs amb garantia real	44.309.946	55.255.133
Altres deutors a termini	3.710.652	6.973.845
Deutors a la vista i diversos	2.585.845	3.158.217
TOTAL CRÈDIT A ALTRES SECTORS RESIDENTS	50.606.443	65.387.195

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2000.

S'anomena *Altres sectors residents* la resta de sectors que no componen el sector públic; és a dir, el sector privat.

De la mateixa manera que pels préstecs concedits al sector públic, els préstecs es distribueixen per tipus de garanties, essent les més importants les de garantia real (hipotecària i altres).

Dins d'"Altres deutors a termini" s'inclouen préstecs amb garanties no reals, del tipus aval personal, generals de l'empresa, penyores i afectació de concessions administratives. L'augment l'any 2000 respecte de l'any 1999 s'explica bàsicament per la concessió de quatre préstecs amb garanties generals de l'empresa amb imports significatius.

Dins els Deutors a la vista i diversos s'inclouen, principalment, els rebuts amb venciment 31 de desembre, que abans de final d'any han estat portats al banc

per remesar, i que estan pendents de cobrament en aquesta data, i ascendien a 31 de desembre de 2000 a 1.749,78 MPTA. A més, també s'inclouen els *Deutors per venda d'immobilitzat* amb pagament ajornat, que ascendien a 31 de desembre de 2000 a 512,45 MPTA. Per últim, s'inclouen els rebuts impagats amb un venciment que no supera els tres mesos, i que a 31 de desembre de 2000 ascendien a 859,33 MPTA.

2.3.2.3. Actius dubtosos

En relació als actius dubtosos el saldo dels quals a 31 de desembre de 2000 ascendeix a 4.168,38 MPTA, s'ha fet una anàlisi que es presenta en l'epígraf 5.2.3; dels 4.168,38 MPTA, 2.290,08 MPTA corresponen a préstecs concedits a altres sectors residents. D'aquests, 1.678,77 MPTA corresponen a préstecs i 611,31 MPTA corresponen a avals. Per últim s'inclouen 1.878,3 MPTA corresponents a la meitat de l'import dels avals assumits per l'ICF de l'Hospital General de Catalunya, tal com s'explica en l'epígraf 2.3.2.1.

2.3.3. Immobilitzat

El moviment dels comptes de l'*Immobilitzat material* i la seva *Amortització acumulada* durant l'exercici 2000 és el següent:

Concepte	Saldo a 31.12.99	Addicions/ Dotació	Baixes	Saldo a 31.12.00
COST				
Mobiliari, instal·lacions i vehicles	457.774	67.692	0	525.466
Amortització	(128.162)	(47.466)	0	(175.628)
Edifici d'ús propi	0	2.427.541	0	2.427.541
Altres immobilitzats	2.414.757	172.000	(1.245.700)	1.341.058
TOTAL COST	2.744.369	2.619.768	(1.245.700)	4.118.437

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades extretes dels majors de l'ICF.

En relació al concepte d'"Edifici d'ús propi" s'ha d'assenyalar que el 28 de juliol de 2000 l'ICF ha adquirit el 43,48% de la finca de Passeig de Gràcia 19, que correspon a les plantes 5a a 9a i el soterrani 2n, per un import de 2.400,88 MPTA més despeses de notari, impostos, etc. El 56,52% restant l'ha adquirit la Direcció General de Patrimoni. S'ha vist l'escriptura de compravenda, així com les despeses inherents a la compra, però s'ha de fer la següent observació:

- segons la norma de valoració 3a del Pla general de comptabilitat, amb la qual està d'acord la Circular, la part de l'import de la compravenda corresponent al terreny s'ha de comptabilitzar de forma separada de la part corresponent a l'edifici, cosa que no ha fet l'ICF.

Es recomana la comptabilització d'aquest immoble separant entre "Terrenys" i "Edificis".

A efectes d'amortització, l'ICF ha distribuït l'import global de la compravenda de l'edifici, imputant un 41,28% a edifici i el 58,72% al terreny. Aquests percentatges coincideixen amb els percentatges que aplica l'ajuntament a efectes de l'Impost sobre el valor dels béns immobles. Així, l'amortització de l'exercici s'ha calculat sobre 1.002,09 MPTA, i el percentatge de dotació anual és d'un 2%.

Una part de l'immobilitzat correspon a béns procedents d'adjudicacions o recuperacions d'altres actius adjudicats com a execució de garanties d'operacions impagades (immobles, maquinària i obres d'art). Els immobles i la maquinària es comptabilitzen dins d'*Altre immobilitzat*, mentre que les obres d'art es comptabilitzen dins de *Mobiliari, instal·lacions i vehicles*.

Aquests béns adjudicats en recuperació d'altres actius es provisionen d'acord amb la Circular 4/1991, provisió que es comptabilitza en l'epígraf de Passiu *Fons especials*, i que analitzem en l'epígraf 2.4.6.1 d'aquest Informe.

El detall d'aquests béns adquirits en aplicació d'altres actius a 31 de desembre de 2000, així com la seva corresponent provisió és el següent:

Tipus de béns	Comptabilitzat en	Valor comptable a 31.12.00	Provisió a 31.12.00
Immobles Maquinària	Altre immobilitzat	1.300.058	413.615,5
	Altre immobilitzat	41.000	10.250
	TOTAL Altre immobilitzat	1.341.058	
Obres d'art	Mobiliari, instal·lacions i vehicles	208.670	0

Imports en milers de pessetes.

Els 208,67 MPTA d'obres d'art corresponen a 4.321 obres per valor de 203,92 MPTA comptabilitzats des del 1994 i a 5 obres per valor de 5 MPTA comptabilitzades l'any 1997. L'ICF comptabilitza aquestes obres d'art com a immobilitzat funcional propi i, per tant, no les provisiona i, com a obra d'art, tampoc no les amortitza. Les obres no han tingut cap sortida aquests anys. Aquestes obres d'art estan físicament en el Centre d'Art Santa Mònica. En tant que les obres d'art no estan dins l'objecte social de l'ICF, aquestes obres d'art s'haurien de comptabilitzar com a immobilitzat no funcional.

- La resta d'immobilitzat comptabilitzat dins de *Mobiliari, instal·lacions i vehicles* correspon al mobiliari, equips electrònics, màquines, instal·lacions, equipament informàtic i programes informàtics. Es registra pel seu valor de cost i, en l'epígraf diferenciat d'*Amortització* es comptabilitza la seva

amortització. Aquesta es realitza sobre els valors de cost seguint el mètode lineal, segons els següents anys de vida útil estimats:

Concepte	Anys de vida útil
Mobiliari	10
Equips electrònics	10
Màquines	10
Instal·lacions	10
Equipament informàtic	4
Programes d'informàtica	4

S'ha verificat que aquests anys de vida útil estimats són correctes a efectes de l'Impost sobre societats.

De la revisió efectuada de l'immobilitzat, cal fer les següents observacions:

1. Segons la Circular 4/1991, del Banc d'Espanya, en l'epígraf d'*Immobilitzat* s'ha de separar l'immobilitzat procedent d'adjudicacions o recuperacions, concretament en el punt 9.3. L'ICF el comptabilitza en l'apartat *Altre immobilitzat* i, una altra part, dins de mobiliari i instal·lacions.

L'ICF ha de desglossar en el seu Balanç, l'immobilitzat procedent d'adjudicacions o recuperacions en un epígraf diferenciat de la resta d'immobilitzat.

2. L'immobilitzat procedent d'adjudicacions o recuperacions es provisiona d'acord amb la Circular 4/1991, i es comptabilitza la provisió en l'epígraf del Passiu "Fons especials". L'anàlisi d'aquesta provisió s'efectua en l'epígraf 2.4.6.1 d'aquest Informe.
3. Dins l'*Immobilitzat material* l'ICF comptabilitza també 196,62 MPTA corresponents a programes d'informàtica que, segons la Circular 4/1991, que està d'acord amb el Pla general de comptabilitat, tenen la naturalesa d'immobilitzat immaterial. A més, aquests béns s'amortitzen en quatre anys quan, segons la Circular 4/1991, s'han d'amortitzar en tres anys comptats des de la data dels pagaments o des de la data de posada en funcionament; la més antiga.

Creiem que l'ICF ha de reclassificar aquests béns, que ascendeixen 196,62 MPTA, així com la seva amortització acumulada, és a dir, 87,12 MPTA, dins l'*Immobilitzat immaterial*. A més, l'ICF hauria d'amortitzar aquests béns d'acord amb el període de tres anys establert per la Circular 4/1991, i que també està dins les taules de coeficients anuals d'amortització aplicables per l'Impost sobre societats. L'efecte d'aquest canvi en la dotació anual d'amortització suposaria, per a l'any 2000, 8,5 MPTA aproximadament.

4. L'ICF disposa d'un inventari comptable de l'immobilitzat valorat a 31 de desembre de 2000, on s'inclou la descripció del bé, la data d'alta, l'import, la dotació anual i l'amortització acumulada, la seva classificació en l'actiu, etc. En aquest inventari manca una identificació física del bé, la seva ubicació i l'usuari final del bé, especialment pels equipaments informàtics. És per això que l'ICF ha començat a fer una relació dels equipaments informàtics quant a la seva ubicació i l'usuari final, però manca que aquesta relació es faci coincidir amb l'inventari comptable, i que s'ampliï a la resta d'elements d'immobilitzat.

2.3.4. Actius immaterials

Dins l'*Actiu immaterial* s'inclou, d'una banda, una marca nacional adquirida en aplicació d'altres actius (adjudicació judicial segons interlocutòria de 19 de setembre de 1996 en pagament del deute d'un préstec de 50,00 MPTA), per un import de 0,3 MPTA, que es troba totalment provisionada a 31 de desembre de 2000. De la mateixa manera que hem esmentat per a la provisió de l'immobilitzat adquirit en aplicació d'altres actius, considerem que s'ha de comptabilitzar en epígraf diferenciat dins els *Fons especials* i no dins els *Fons d'insolvències*.

Fins a l'any 1999, les despeses amortitzables inclouen 9,56 MPTA corresponent a la primera part del desenvolupament d'un projecte d'implantació d'un sistema informàtic de gestió de préstecs i avals, segons Conveni signat el 30 de juliol de 1997, amb el Centre Informàtic de la Generalitat de Catalunya, SA (actualment Debis), pendent d'amortitzar. Durant l'any 2000 s'ha amortitzat aquest import, restant el cost net a 31 de desembre de 2000 a zero.

L'amortització d'aquest projecte s'ha fet d'acord amb una vida útil de dos anys i cinc mesos, de manera que a 31 de desembre del 2000 ha quedat totalment amortitzat. Aquesta amortització és correcta segons la Circular 4/1991, però no segons les taules d'amortització corresponents a l'Impost sobre societats. Segons aquestes taules, els sistemes i programes informàtics s'han d'amortitzar entre tres i sis anys. Per tant, caldria fer un ajustament a la base imposable de l'Impost sobre societats per l'excés d'amortització que per a l'any 2000 és de 2,46 MPTA.

2.3.5. Fons de dotació pendent de desemborsament

S'inclouen 2.356 MPTA pendents de pagament per part de la Generalitat de Catalunya (Departament d'Economia i Finances), en concepte de transferències de capital aprovades en diverses Lleis de pressupostos. Aquest import està comptabilitzat com a més capital, tot i que està pendent de cobrament. El detall

d'aquest deute a cobrar, desglossat per les lleis de pressupostos que van aprovar els diferents imports, és el següent:

Concepte	Import
Llei 12/1994, de pressupostos de la Generalitat per al 1995	756 (*)
Llei 19/1996, de pressupostos de la Generalitat per al 1997	800
Llei 16/1997, de pressupostos de la Generalitat per al 1998	800
Total	2.356

Imports en milions de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes anuals de l'ICF.

(*) Import pendent d'un total de 2.270 MPTA aprovats per l'esmentada Llei.

Tal com s'explica en l'epígraf 2.4.7, en tant que aquest import no està cobrat, no hauria de formar part del Capital, sinó que s'hauria de comptabilitzar en un epígraf diferenciat del Passiu, com a Aportacions a compte del Fons Patrimonial pendent de cobrament.

2.3.6. Comptes diversos

El detall dels *Comptes diversos* a 31 de desembre de 1999 i de 2000 és el següent:

Concepte	31.12.99	31.12.00
Partides pendents de cobrament	177.873	92.759
Hisenda Pública	67.555	71.546
Total Comptes diversos	245.428	164.305

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

- Dins les *Partides pendents de cobrament* s'inclouen els drets reconeguts pels departaments de la Generalitat mitjançant el corresponent document comptable ADOP. En concret, s'inclouen dos tipus d'operacions:
 - a) Operacions amb garantia departamental: són aquelles operacions de préstec garantides pels departaments mitjançant la corresponent dotació en el seu pressupost (en general, es tracta de préstecs als ajuntaments per a realitzar inversions de tipus social, cultural, d'infraestructures, etc.). L'ICF concedeix l'import total del préstec als ajuntaments, i és el departament qui paga el retorn del préstec a l'ICF. A 31 de desembre es comptabilitza en aquest compte la part dels deutes de la qual l'ICF ja ha rebut l'ADOP corresponent.
 - b) Operacions amb dotació pressupostària: són operacions de crèdit amb garantia real i/o altres garanties, però que tenen també un Acord de govern garantint el cobrament en cas d'incompliment mitjançant

l'oportuna consignació pressupostària. Tot i això l'ICF continua reclamant el deute al deutor.

S'ha verificat el cobrament posterior de totes les quantitats a cobrar a 31 de desembre de 2000.

- El saldo a cobrar amb la Hisenda pública s'analitza en l'epígraf 2.4.2 referit a la situació fiscal, conjuntament amb els saldos creditors pel mateix concepte.

2.3.7. Comptes de periodificació de l'Actiu

El detall dels *Comptes de periodificació* de l'Actiu del Balanç de situació a 31 de desembre de 1999 i de 2000 és el següent:

Concepte	31.12.99	31.12.00
Productes no vençuts i meritats	201.811	471.713
Despeses pagades no acreditades	2.484	2.739
Despeses financeres diferides i d'emissió d'emprèstits	223.820	692.888
Altres periodificacions	2.469	8.952
Total Comptes de periodificació	430.584	1.176.292

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

- Dins els *Productes no vençuts i meritats* s'inclou la periodificació a 31 de desembre dels interessos, de les comissions, i despeses diverses meritades i no cobrades dels comptes corrents en bancs i caixes, dels derivats financers, i dels préstecs i avals concedits per l'ICF. S'ha verificat la correcta periodificació a 31 de desembre de 2000 per tots els conceptes inclosos.
- Dins les *Despeses pagades no acreditades* s'inclouen despeses diverses de molt petit import, pagades però no meritades a 31 de desembre, com ara subscripcions a diaris i revistes, assegurances, etc.
- Dins les *Despeses financeres diferides i d'emissió d'emprèstits* s'inclouen les comissions d'obertura dels préstecs rebuts per l'ICF que es periodifiquen al llarg de la vida del préstec, de forma correcta. També s'inclouen les primes d'emissió dels emprèstits emesos per l'ICF durant l'any 2000, així com els seus interessos avançats, que també es periodifiquen al llarg de la vida de l'emprèstit.
- Dins les *Altres periodificacions* s'inclouen les provisions de fons fetes als advocats de l'ICF, pels diversos assumptes per reclamacions, etc. als clients. Aquest compte s'anul·la quan s'acaba la reclamació i l'advocat factura definitivament a l'ICF per totes les despeses realment incorregudes.

2.4. NOTES AL PASSIU DEL BALANÇ DE SITUACIÓ**2.4.1. Entitats de crèdit**

El detall del deute amb entitats de crèdit, desglossat entre curt i llarg termini, és el següent:

ENTITAT	Import Atorgat	Data signatura	Venciment	Saldo a 31.12.00	
				Curt termini	Llarg termini
Caixa d'Estalvis	2.000.000	16-12-93	01-01-01	500.000	-
The Bank of Tokyo	1.000.000	25-07-95	31-07-02	200.000	200.000
Caja Madrid	5.000.000	21-02-96	21-02-03	1.111.110	1.666.667
Caja Madrid	9.000.000	09-01-97	09-01-02	-	8.700.000
Banco Central Hispanoamericano	5.000.000	14-07-97	14-07-07	-	5.000.000
BEI	2.000.000	25-07-97	15-06-09	-	2.000.000
Banco Central Hispanoamericano	5.000.000	09-03-98	09-03-08	-	1.000.000
Banco Central Hispanoamericano	10.000.000	16-07-98	16-07-08	-	9.900.000
BEI	3.000.000	22-07-98	15-09-09	300.000	2.700.000
BEI	3.327.720	21-07-99	15-09-11	-	3.327.720
Banco Central Hispanoamericano	3.700.000	23-12-99	23-12-09	370.000	2.960.000
BSCH	1.000.000	07-07-00	20-06-01	1.000.000	-
BEI	3.327.720	14-07-00	15-09-12	-	3.327.720
BBVA	1.500.000	21-11-00	21-11-01	1.500.000	-
La Caixa	1.000.000	13-12-00	13-13-03	-	-
Caja Madrid	1.000.000	19-12-00	19-12-01	-	-
Total a curt i llarg termini				4.981.110	40.782.107
Total endeutament					45.763.217

Imports en milers de pessetes.

Font: Elaboració pròpia a partir dels contractes de crèdit i dels majors de l'ICF.

En el Balanç de situació, l'import del deute disposat amb les entitats de crèdit es comptabilitza en l'epígraf del Passiu *Entitats de crèdit*, sense desglossar el deute en funció del seu venciment, entre curt i llarg termini. La Circular 4/1991 del Banc d'Espanya indica que aquest desglossament s'ha de fer en la Memòria de la societat. Recomanem, per tant, que l'ICF inclogui el desglossament del deute amb les entitats de crèdit dins la Memòria tal com indica la Circular 4/1991.

Dels crèdits assenyalats, a 31 de desembre de 2000 la Societat tenia disponible 6.400 MPTA, corresponents 300 MPTA al crèdit de Caja Madrid de 9 de gener de 1997; 4.000 MPTA al crèdit del Banco Central Hispanoamericano de 9 de març de 1998; 100 MPTA al crèdit del Banco Central Hispanoamericano de 16 de juliol de 1998; 1.000 MPTA corresponents al préstec de la Caixa de 13 de desembre de 2000, i 1.000 MPTA corresponents a la pòlissa de crèdit de Caja Madrid de 19 de desembre de 2000.

S'ha constatat que l'Entitat no ha superat el límit de 100.000 MPTA d'endeutament viu acumulat, tal com fixa l'article 33.7 de la Llei 3/2000, de 19 de maig, de pressupostos de la Generalitat per al 2000. A més, l'ICF podia incrementar la seva capacitat d'endeutament en 25.000 MPTA, per a aplicar en actuacions incloses en el Pacte per a l'Ocupació de Catalunya, fixat en la Disposició addicional 29a de l'esmentada Llei.

2.4.2. Administracions públiques

El detall dels saldos actius i passius amb les administracions públiques a 31 de desembre de 2000 és el següent:

	<u>31.12.00</u>
ACTIU	
Pagaments a compte de l'Impost sobre societats 1999	71.546
TOTAL ACTIU	<u>71.546</u>
PASSIU	
HP, creditora per retencions d'IRPF	9.319
Seguretat Social	7.419
IVA Repercutit	26.724
TOTAL PASSIU	<u>43.462</u>

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2000.

La Societat té obertes a inspecció fiscal les liquidacions dels impostos que li són d'aplicació, per a tots els exercicis no prescrits. No s'espera que s'acreditin passius addicionals significatius com a conseqüència d'una eventual inspecció de les declaracions d'impostos presentades per la Societat que puguin portar a terme les autoritats fiscals.

S'ha obtingut la documentació referent a les declaracions dels exercicis oberts encara a inspecció fiscal, corresponents a l'IVA, a l'IRPF i a la Seguretat Social. S'ha verificat el seu correcte càlcul i pagament dins els terminis legals, així com la raonabilitat dels actius i dels passius registrats al tancament de l'exercici 2000.

Cal fer un comentari específic en relació a l'Impost sobre societats: la Llei 6/1997, d'organització i funcionament de l'Administració general de l'Estat (LOFAGE), va establir una nova classificació dels ens públics, en organismes autònoms i entitats públiques empresarials, establint un termini de dos anys per adaptar-se a la nova classificació. Així mateix, la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i d'ordre social va modificar l'article 9 de la Llei 43/1995, de 27 de desembre, de l'Impost sobre societats, que regulava les entitats que n'estaven exemptes, per tal d'adaptar-lo a aquesta classificació. A més, la Disposició transitòria primera de la Llei 66/1997 va establir que les entitats públiques que gaudien d'exempció amb l'anterior redacció de l'article 9 de la Llei 43/1995 (com era el cas de l'ICF) continuarien exemptes en els períodes impositius que s'iniciessin en el termini dels dos anys següents a l'entrada en vigor de la LOFAGE.

Així, d'acord amb la modificació de l'article 9 de la Llei de l'Impost sobre societats l'ICF deixa de ser una entitat exempta per a l'esmentat Impost. A partir

de l'exercici 2000 passa a tributar per l'Impost sobre societats atès que finalitza el període transitori de dos anys que va concedir la disposició transitòria primera de la Llei 66/1997.

L'ICF, en una primera interpretació, va considerar que en aquest termini de dos anys no quedava inclòs l'any 1999 i va realitzar al llarg de l'esmentat any, ingressos a compte per valor de 62,95 MPTA. Aquest import ha estat, doncs, un ingrés indegut a la Hisenda Pública. Amb data 11 de juliol de 2000 s'ha presentat davant la delegació de Barcelona de l'Agència estatal de l'Administració tributària sol·licitud de retorn de l'esmentat import en concepte d'ingressos indeguts. Durant l'any 2001 aquest import s'ha cobrat de la Hisenda estatal.

2.4.3. Emprèstits i altres valors negociables

Dins l'epígraf *Emprèstits i altres valors negociables* del Passiu s'inclou l'import nominal pendent d'amortitzar de les tres emissions de renda fixa que ha efectuat l'ICF durant els anys 1999 i 2000. Aquestes emissions han estat degudament autoritzades per la Direcció General de Política Financera de la Generalitat i per la mateixa Junta de Govern de l'ICF. El desglossament d'aquest epígraf, a 31 de desembre de 2000, és el següent:

Any emissió	Data subhasta	Import adjudicat	Import a desemborsar	Prima d'emissió
1999	30.07.02	3.826.878	3.732.060	94.818
1999	30.07.04	5.490.738	5.432.366	58.372
1999	30.07.09	5.657.124	5.197.247	459.877
2000	15.11.03	3.327.720	3.321.697	6.023
2000	31.10.00	3.327.720	3.304.126	23.594
	TOTAL	21.630.180	20.987.496	642.684

Imports en milers de pessetes

La diferència entre l'import adjudicat i l'import a desemborsar correspon a la prima d'emissió de l'emprèstit que es periodifica al llarg de la vida d'aquest, i es comptabilitza dins l'epígraf d'Actiu *Comptes de periodificació*, tal com s'explica en l'epígraf 2.3.7 d'aquest Informe.

S'ha verificat la correcció d'aquestes emissions pel que fa a la seva legalitat i al procediment emprat en la realització de les subhastes i posterior adjudicació. La seva comptabilització s'ha realitzat de la forma següent:

- En el passiu, l'import adjudicat.
- En els comptes de periodificació actius, la prima d'emissió i els interessos avançats pel cupó corregut.

- En el Compte de pèrdues i guanys, la imputació a resultats de la part de la prima d'emissió corresponent a l'exercici, així com la despesa pels interessos corresponents.
- En els comptes de periodificació del Passiu la despesa financera pels interessos meritats a 31 de desembre però no pagats fins a l'any 2001.
- En tant que es tracta d'operacions a llarg termini, en el Balanç de situació manca comptabilitzar de forma diferenciada els imports amb venciment a curt termini dels que tenen venciment a llarg termini.

2.4.4. Comptes diversos

El detall dels *Comptes diversos* del Passiu del Balanç de situació a 31 de desembre de 1999 i de 2000 és el següent:

Concepte	31.12.99	31.12.00
Proveïdors	49.673	29.675
Dipòsits temporals	356.547	331.705
Partides a regularitzar per operacions futures	115.094	116.586
Total Comptes diversos	521.314	477.966

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

- Pel que fa als proveïdors, s'ha verificat la correcció dels saldos a 31 de desembre de 2000.
- Dins els dipòsits temporals s'inclou el saldo a 31 de desembre de 2000, del Fons de compensació creat arran del conveni signat el 14 de setembre de 1998 entre l'ICF i el Departament d'Indústria, Comerç i Turisme (DICT), regulador de reclamació d'aquells impagats que tenen com a garantia una dotació pressupostària. És a dir, que en cas d'impagament del client, l'ICF reclama el cobrament al DICT, que és qui paga, tot i que l'ICF continua les gestions oportunes de reclamació al client. Aquest fons es crea carregant-hi tots aquells saldos cobrats del DICT i, posteriorment, del client, és a dir, cobrats per duplicat. Amb l'import d'aquest fons, que és de titularitat compartida entre l'ICF i el DICT, el DICT podrà pagar altres imports impagats que posteriorment li reclami l'ICF.
- El procediment del compte de partides a regularitzar per operacions futures és el mateix que el del Fons de compensació del DICT, és a dir, saldos de clients cobrats per duplicat (primer del Departament que el garantia i després del client) i que també s'engloben dins el marc del Conveni ICF-DICT. La diferència és que en aquests casos per cobrar el deute s'ha hagut d'executar la hipoteca. A 31 de desembre de 2000 el saldo de 116,59 MPTA es componia del següent detall:

	Saldos a 31.12.00
Andrés Esteva y Compañía, SA	45.093
Hijos de José Ferrer, SA	67.545
Prensa Catalana, SA	948
Metàl·liques del Priorat, SL	3.000
Total Partides a regularitzar per operacions futures	116.586

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

Tots aquests saldos, llevat del de Prensa Catalana, SA, han estat pagats pel Departament, perquè tenen dotació pressupostària, però l'ICF els ha cobrat també a través de l'execució de la hipoteca. L'ICF els comptabilitza en aquest compte a l'espera que es venguin els béns executats.

L'import de Prensa Catalana, SA és un import cobrat del Departament per duplicat, que l'ICF regularitzarà en l'exercici següent.

S'ha verificat la correcció dels saldos a 31 de desembre de 2000.

2.4.5. Comptes de periodificació del Passiu

El detall dels *Comptes de periodificació* del Passiu del Balanç de situació a 31 de desembre de 1999 i de 2000 és el següent:

Concepte	31.12.99	31.12.00
Costos meritats i no vençuts	390.424	545.928
Despeses meritades i no vençudes	3.719	2.364
Altres periodificacions	1.220.024	326.426
Total Comptes de periodificació	1.614.167	874.718

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

- Dins els costos meritats i no vençuts s'inclou la periodificació dels interessos a pagar, tant dels préstecs rebuts, que ascendeix 222,26 MPTA, com dels emprèstits emesos, que ascendeix 285,35 MPTA, a més de la periodificació dels interessos corresponents als Fons de Garantia d'Avalls, de Teixidors Auxiliars, de Garantia de Dones Emprenedores i al Fons del DICT per impagats, que ascendeix 9 MPTA.

L'augment del saldo d'aquest compte en el 2000 és degut a la periodificació dels interessos pels nous emprèstits.

- Dins les despeses meritades no vençudes s'inclou la periodificació de despeses de petit import, com ara les dietes de la Junta de Govern de les

dues sessions celebrades en el mes de desembre i liquidades el 2001, i diversos subministraments.

- El detall de les altres periodificacions a 31 de desembre de 1999 i de 2000 és el següent:

Concepte	31.12.99	31.12.00
Imports cobrats no meritats	2.636	33.573
Interessos financers facturats no meritats	50.781	15.437
Creditors diversos per adquisició d'immobles executats	27.491	58.770
Creditors diversos	992.603	186.486
Pagaments a compte per venda d'immobilitzat	146.513	32.160
Total Altres periodificacions	1.220.024	326.426

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades extretes dels majors de l'ICF.

- Els imports cobrats no meritats corresponen a cobraments anticipats pendents d'aplicar al client corresponent. S'ha verificat la correcció del saldo a 31 de desembre de 2000.
- Els interessos financers facturats i no meritats corresponen als rebuts pels interessos girats a final d'any, de clients dubtosos. D'acord amb la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya, aquests interessos no es poden comptabilitzar com un ingrés en el compte d'explotació mentre no es cobrin. Per tant, es comptabilitzen en aquest compte en el moment d'emetre el rebut, i posteriorment es passen a comptes d'ordre.
- Els creditors diversos per adquisició d'immobles executats corresponen al saldo cobrat per avançat d'Orango, SL per la posterior compravenda d'un immoble que l'ICF prèviament havia adquirit en el procediment executiu de garantia hipotecària al client Acabados Pirineos, SA. S'ha verificat la correcció del saldo a 31 de desembre de 2000 i la formalització de la compravenda durant l'any 2001.
- Dins els 186,49 MPTA de creditors diversos hi ha petits saldos en concepte de provisions de fons per a poder fer front a possibles despeses judicials, per un import global d'11,49 MPTA. La resta, 175 MPTA, correspon al benefici per la venda de l'Hotel Rey Don Jaime a Rancho Hotel, SA. L'ICF va adquirir aquest hotel en un procediment judicial a Hoteles Confort, SA. Atès que la compravenda es formalitza finalment durant el mes de juny de l'any 2000, aquest benefici s'hauria d'haver reconegut com a benefici extraordinari de l'exercici. De la mateixa manera que no ha reconegut el benefici extraordinari, tampoc no ha provisionat el deute del client Hoteles Confort, SA de 196,98 MPTA, antic propietari de l'hotel. Al nostre parer, aquest deute hauria d'estar provisionat a 31 de desembre de 2000. En l'anàlisi de morositat, a l'hora de fer el nostre

càlcul de la provisió per insolvències, ja es recull aquest client. En l'epígraf 2.4.6.1 s'expliquen les conclusions de la nostra anàlisi.

- Els 32,16 MPTA corresponen a pagaments a compte per venda d'immobilitzat. Aquest compte es carrega quan es rep un pagament a compte, i s'abona quan la venda es fa ferma o quan, per incompliments del comprador, la venda finalment no es realitza. Dels pagaments a compte a 31 de desembre de 2000, s'ha vist que dos s'han retornat perquè no s'ha formalitzat la venda, i pels altres dos s'ha verificat la venda posterior.

2.4.6. Fons especials

El detall dels *Fons especials* a 31 de desembre de 1999 i de 2000 és el següent:

Concepte	31.12.99	31.12.00
FONS D'INSOLVÈNCIES		
Cobertura específica	2.369.734	4.260.490
Cobertura genèrica	508.348	643.818
Cobertura major risc per aplicació recursos públics	1.627.715	1.479.785
TOTAL FONS D'INSOLVÈNCIES	4.505.797	6.384.093
ALTRES FONS ESPECÍFICS		
Fons de garantia de crèdits departamentals	878.952	919.060
Altres fons	179.543	228.401
TOTAL ALTRES FONS ESPECÍFICS	1.058.495	1.147.461
TOTAL FONS ESPECIALS	5.564.291	7.531.554

Imports en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

Per a una major claredat, els dos tipus de fons es tracten de manera diferenciada; així, la descripció del Fons d'insolvències s'engloba en l'epígraf 2.4.6.1 següent, i la dels Altres fons específics en l'epígraf 2.4.6.2.

2.4.6.1. *Fons d'insolvències*

Dins d'aquest epígraf s'inclou la provisió per insolvències i la provisió de l'immobilitzat adquirit en aplicació d'altres actius, regulades ambdues en la Circular 4/1991, que resumim a continuació. El detall d'aquestes provisions a 31 de desembre de 1999 i de 2000 és el següent:

Concepte	31.12.99	31.12.00
FONS D'INSOLVÈNCIES		
Provisió actius dubtosos:		
Cobertura específica	2.134.414	3.836.324
Provisió genèrica	508.348	643.818
Cobertura major risc per aplicació recursos públics	1.627.715	1.479.785
TOTAL Provisió per actius dubtosos	4.270.477	5.959.927
Provisió immobilitzat:		
Immobles	224.770	413.616
Maquinària	10.250	10.250
Marques	300	300
TOTAL Provisió immobilitzat	235.320	424.166
TOTAL FONS D'INSOLVÈNCIES	4.505.797	6.384.093

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

A) Normes comptables (Circular 4/1991)

A-1) Pels actius dubtosos

La Circular 4/1991 del Banc d'Espanya per a entitats de crèdit regula en la Norma 11 i 29 les normes comptables relatives a la provisió per insolvències:

Els Fons d'insolvències hauran d'igualar o superar en tot moment la suma de les cobertures següents:

Als actius dubtosos se'ls aplicarà els següents percentatges de cobertura en funció del temps transcorregut des del venciment de la primera quota o termini impagat:

a) Amb caràcter general:

- Més de tres mesos, sense excedir de sis 10%
- Més de sis mesos, sense excedir de dotze 25%
- Més de dotze mesos, sense excedir de divuit 50%
- Més de divuit mesos, sense excedir de vint-i-un 75%
- Més de vint-i-un mesos, fins a la seva baixa en l'actiu 100%

b) Per a préstecs amb garantia hipotecària sobre habitatges acabats:

- Més de tres anys, sense excedir de quatre	25%
- Més de quatre anys, sense excedir de cinc	50%
- Més de cinc anys, sense excedir de sis	75%
- Mes de sis anys	100%

Si l'import del risc viu supera el 80% del valor de taxació dels habitatges, s'aplicarà l'escala de caràcter general.

No requeriran provisió per insolvències els riscos amb les Administracions públiques de països de la Unió Europea.

En els casos de préstecs en via executiva, la Circular marca un percentatge mínim del 25%.

A-2) Pels actius i passius contingents

Pel que fa als actius i passius contingents, llevat d'avalats prestats, classificats com a dubtosos per raons diferents de la morositat, es provisionarà un import igual a la estimació de les quanties no recuperables, efectuada amb criteris de màxima prudència.

Amb caràcter general, la cobertura d'aquestes operacions no podrà ser inferior al 25% dels saldos dubtosos.

Els avalats i altres caucions prestats classificats com a dubtosos es provisionaran per un import igual al que, amb criteris de màxima prudència valorativa, s'estimi no recuperable. En qualsevol cas, es provisionaran:

- Íntegrament, els avalats dels avalats que estiguin declarats en fallida o pateixin un deteriorament notori o irrecuperable de la seva solvència, tot i que el beneficiari de l'aval no hagi reclamat el seu pagament.
- Com a mínim al 25% del seu import total, els avalats en els quals l'avalat presenti patrimoni negatiu o pèrdues continuades, es trobi en suspensió de pagaments o es manifesti un retard generalitzat en els pagaments, tot i que el beneficiari de l'aval no hagi reclamat el seu pagament.

A-3) Per l'immobilitzat adquirit per aplicació d'altres actius

Pel que fa als immobles adquirits per aplicació d'altres actius, la norma 29^a de la Circular 4/1991 regula una provisió, en funció del temps transcorregut des de l'adquisició, a partir dels tres anys d'aquesta, aplicant els percentatges de cobertura següents:

- Més de tres anys, sense excedir de quatre	25%
- Més de quatre anys, sense excedir de cinc	50%
- Més de cinc anys	75%

Aquests percentatges s'han d'aplicar sobre el valor net comptable de l'actiu a la data de la seva adquisició. Tot i això, el valor net comptable dels immobles no pot ser superior al seu valor estimat de mercat.

La resta d'actius materials adquirits per aplicació d'altres actius que no siguin immobles i no s'incorporin en l'immobilitzat funcional, seran objecte, cada sis mesos, comptats des de la data d'adquisició, d'una provisió d'almenys el 25% del seu valor net comptable en l'esmentada data.

Aquesta provisió corresponent a l'immobilitzat adquirit per aplicació d'altres actius s'ha de comptabilitzar dins l'epígraf de Passiu *Fons especials*, en el *Fons de cobertura de l'immobilitzat*.

A-4) A més de les provisions anteriors, el risc creditici amb el sector privat es provisionarà aplicant un 1% de la cartera viva tant de préstecs com d'avalis (pel cas de préstecs hipotecaris sobre habitatges acabades en què la hipoteca no superi el 80% del valor de tasació de l'habitatge, el percentatge és del 0,5%).

A-5) El fons d'insolvències previst en l'apartat anterior per cobrir el risc creditici es complementarà amb un fons per a la cobertura estadística d'insolvències, que es constituirà carregant cada exercici en el compte de pèrdues i guanys una estimació de les insolvències globals latents en les diferents carteres de risc homogeni. Aquestes provisions s'estimaràn mitjançant mètodes de càlcul basats en la pròpia experiència d'impagaments o bé, alternativament, mitjançant els coeficients que s'indica en la Circular.

B) Procediment i criteris emprats per l'ICF

L'ICF calcula la provisió per insolvències segons els percentatges que marca la Circular abans descrita, en funció del temps transcorregut dels venciments impagats i del tipus de garantia. En canvi, però, no efectua cap dotació per casos en què la solvència del client no permeti assegurar el reemborsament total del deute.

A la pràctica, aquests criteris es concreten en els següents:

1. Tots els saldos del compte 209 "Actius dubtosos" es doten en funció dels mesos transcorreguts des del venciment de la primera quota impagada, tal com diu la Circular.

L'ICF traspasa a actius dubtosos els imports dels rebuts vençuts i impagats amb una antiguitat superior a noranta dies, o la totalitat del saldo deutor del

client en el cas que el capital vençut i impagat de l'operació superi el 25% del capital pendent i en el cas que el préstec entri en via executiva. Aquests casos estan així descrits en la Circular, si bé aquesta preveu també el traspàs a actius dubtosos per aquells préstecs respecte dels quals existeixin dubtes raonables sobre el reemborsament total en el moment i forma previstos contractualment a causa d'un deteriorament en la solvència del client, cosa que l'ICF no fa. A més, també s'ha vist que, en alguns casos, no s'estan efectuant aquests traspàsos a actius dubtosos quan els rebuts estan vençuts en més de noranta dies. En concret, no es traspasa el deute d'operacions que tenen com a garantia dotació pressupostària. Tampoc es traspasa el deute en operacions en què hi ha un cert compromís de pagament per part del client. Recomanem efectuar el traspàs a actiu dubtós en el moment en què superen els noranta dies, tal com assenyala la Circular.

2. Es dota un 25% de les finques adjudicades, a partir del tercer any de l'adjudicació, d'acord amb el que estableix la Circular.
3. Es dota també un 25% de la maquinària adjudicada, a partir del tercer any de l'adjudicació. De fet, la Circular 4/1991 indica que per la resta d'immobilitzat que no sigui immobles, la dotació s'inicia en el moment de l'adjudicació. Fins a l'any 1998 es feia així, però l'any 1999 es va decidir començar a dotar a partir del tercer any de la data d'adjudicació. Així, la provisió corresponent a la maquinària adjudicada ascendeix 10,25 MPTA, mentre que segons la Circular, a 31 de desembre de 2000 hauria d'ascendir 39,5 MPTA. A l'igual que en l'Informe corresponent a l'exercici 1999, recomanem tornar a adequar aquesta provisió a la normativa de la Circular 4/1991. A més, l'obsolescència tècnica d'aquesta maquinària fa que hagi d'estar dotada també al màxim.

L'import de la provisió corresponent als punts 1 a 3 anteriors, ascendeix, a 31 de desembre de 2000, a 4.260,49 MPTA i correspon al Fons d'insolvències per cobertura específica.

4. Es dota un 1% de la cartera viva de préstecs i avals (sense incloure sector públic), que és la provisió al Fons d'insolvències per cobertura genèrica i que ascendeix a 643,82 MPTA.
5. Per últim, es dota el Fons per cobertura de major risc per aplicació de recursos públics. Com hem explicat, la Circular 4/1991 regula, a partir de l'any 2000, el Fons per a la cobertura estadística d'insolvències. Aquest fons es pot calcular, a partir de la informació estadística que té la pròpia entitat, o bé per aplicació dels coeficients, segons s'explica en la Circular.

Com ja vam explicar en l'Informe corresponent a l'exercici 1999, aquesta provisió es va crear en aquell exercici, essent el seu saldo a 31 de

desembre de 1999 de 1.627,72 MPTA, després d'haver aplicat la totalitat del benefici de l'exercici. Aquesta provisió s'ha rebaixat en l'any 2000 fins a 1.479,79 MPTA, i la diferència s'ha aplicat als altres fons.

Per a l'exercici 2000, l'ICF no ha seguit cap dels criteris establerts en la Circular, per a la dotació d'aquest fons. Tot i això, s'ha comprovat que per a l'any 2002, aquesta provisió ja s'ha dotat d'acord amb aquests criteris.

Els moviments de la provisió per insolvències durant l'any consisteixen en el següent:

- a) Dotacions: són les dotacions de l'exercici d'acord amb els criteris anteriors.
- b) Dotació dels actius en suspens regularitzats: quan un deute passa a comptes d'ordre amb la consideració d'actius en suspens regularitzats, es comptabilitza l'import del deute no cobert amb cap garantia, contra la provisió.
- c) Baixes de la provisió: en general, corresponen a cobraments posteriors de clients ja provisionats.

C) Treball realitzat i conclusions

Pel que fa a la provisió efectuada a 31 de desembre de 2000 s'ha verificat el següent:

- Tots els actius que l'ICF ha traspassat a dubtosos estan provisionats a 31 de desembre de 2000, seguint els percentatges de la Circular 4/1991.

Tot i això, tal com expliquem abans, considerem que aquells préstecs dels quals existeixen dubtes raonables sobre el seu reemborsament total, s'haurien de traspassar a actius dubtosos per la totalitat del deute, no solament pels rebuts vençuts de més de 90 dies, independentment de si el capital vençut supera el 25%. Conseqüentment s'haurà de dotar aquest deute amb criteris de màxima prudència, tal com assenyala la Circular.

- Tots els immobles adquirits en aplicació d'altres actius, a 31 de desembre de 2000 estan dotats seguint els criteris de la Circular 4/1991.
- Per a la resta d'immobilitzat adquirit en aplicació d'altres actius, en concret maquinària, a 31 de desembre de 2000 s'han aplicat els mateixos percentatges per a la seva dotació que per als immobles, quan per a la resta d'immobles la Circular defineix altres percentatges. Recomanem que s'adeqüi la provisió als percentatges de la Circular.

- Quant a l'immobilitzat, com ja hem esmentat en l'epígraf 2.3.3 d'aquest Informe, l'ICF comptabilitza aquesta provisió correctament dins l'epígraf de Passiu "Fons especials", però conjuntament amb el Fons d'insolvències. En la Circular 4/1991, existeix un epígraf diferenciat dins aquest epígraf general de "Fons especials" anomenat "Fons de cobertura de l'immobilitzat" que creiem que és on s'ha de comptabilitzar aquest tipus de provisió. Així, l'import de la provisió que s'hauria de comptabilitzar dins l'epígraf de "Fons de cobertura de l'immobilitzat" ascendeix, a 31 de desembre de 2000, a 424 MPTA.
- Per als traspassos de deute a Comptes d'ordre com Actius en suspens regularitzats realitzats durant l'any 2000, s'ha efectuat prèviament la corresponent dotació contra la provisió.
- Pel que fa a la provisió genèrica de l'1%, s'ha verificat el seu correcte càlcul prenent com a base els saldos a 31 de desembre de 2000 dels clients i dels avals vius (exceptuant els corresponents a sector públic).
- El Fons per a la cobertura estadística d'insolvències no s'ha calculat d'acord amb els criteris assenyalats en la Circular. Sí que s'ha vist, però, que a partir de l'any 2002 ja s'efectua la provisió segons els criteris regulats en la Circular.
- Durant l'any 2000 s'inclouen 1.878,3 MPTA corresponents a la dotació de la meitat dels avals assumits de l'Hospital General de Catalunya. La resta del deute, 1.884,86 MPTA, s'ha dotat en l'exercici 2001. Considerem que, per la situació d'incobrabilitat total del deute, ja en l'exercici 2000, s'hauria d'haver dotat en aquest any la totalitat de l'import, és a dir, 3.763,16 MPTA.

CONCLUSIÓ: De l'anàlisi de morositat efectuada per aquesta Sindicatura, i tenint en compte totes les observacions i recomanacions que es desprenen dels punts anteriors, podem concloure que la provisió per insolvències a 31 de desembre de 2000 cobreix els possibles incobrables, llevat de la meitat dels avals assumits de l'Hospital General de Catalunya, que ascendeixen 1.884,86 MPTA, que l'entitat ha dotat en l'any 2001.

Cal esmentar que les fallides presentades per Grup Mitasa, l'octubre de 2002, per Industrial de Carrocèrries, SCCRL, el març de 2003 i la decisió de tancament ordenat de l'empresa Hilados y Tejidos Puigneró, SA, el maig de 2003, representen fets posteriors que poden suposar finalment un risc per a l'ICF.

2.4.6.2. Altres fons específics

El detall dels *Altres fons específics* a 31 de desembre de 1999 i de 2000 és el següent:

Concepte	31.12.99	31.12.00
FONS DE GARANTIA DE CRÈDITS DEPARTAMENTALS		
Fons de garantia d'aval	286.906	323.326
Fons de garantia de les dones emprenedores	20.082	20.730
Fons de química fina	480.000	480.000
Fons de teixidors auxiliars	91.964	95.004
TOTAL FONS DE GARANTIA DE CRÈDITS DEPARTAMENTALS	878.952	919.060
ALTRES FONS	179.543	228.401
TOTAL ALTRES FONS ESPECÍFICS	1.058.495	1.147.461

Imports en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

FONS DE GARANTIA DE CRÈDITS DEPARTAMENTALS

- a) El Fons de garantia d'aval va ser creat l'any 1987 en cooperació amb el Departament de Treball, per cobrir el risc dels avals atorgats a societats cooperatives i anònimes laborals en préstecs que aquestes poguessin aconseguir d'altres entitats de crèdit. Les operacions d'aval podien garantir la totalitat del crèdit atorgat, sempre que la xifra estigués compresa entre 1 MPTA i 15 MPTA o imports superiors si venien autoritzats per Acord de Govern de la Generalitat. Tot i ser un fons per a garantir avals, excepcionalment segons Conveni, l'ICF pot concedir algun finançament sota la modalitat de préstec directe amb càrrec a aquest fons.

El fons es dota amb les aportacions del Departament de Treball que a 31 de desembre de 2000 ascendeixen a 480 MPTA des de l'origen del fons i, concretament en l'any 2000 han estat de 25 MPTA. A més, també es dota amb els rendiments que generi aquest fons, 10,1 MPTA per l'any 2000. Per últim, el fons es rebaixa pels imports dels préstecs avalats assumits per l'ICF, 0,21 MPTA l'any 2000, i se li incorporen posteriors cobraments de quantitats prèviament assumides, que per a l'any 2000 ascendeixen a 1,53 MPTA.

A 31 de desembre de 2000, l'import dels préstecs i/o avals assumits per l'ICF amb càrrec al fons des de la seva creació ha estat de 259,87 MPTA, i queden 347,98 MPTA de préstecs vius amb garantia d'aquest fons.

- b) El Fons de garantia de préstecs per a dones emprenedores va ser creat l'1 de juliol de 1999 pel Conveni de col·laboració subscrit entre el Departament de Treball, la Fundació Internacional de la Dona Emprenedora (FIDEM) i l'ICF,

amb l'objectiu de donar garanties complementàries a microcrèdits pel finançament de projectes d'autoempresa presentats per dones i que comportin la creació de llocs de treball. Aquest conveni se signà per donar compliment a les línies directrius II i IV marcades en la Cimera de Luxemburg.

Aquest fons ha estat dotat de 20 MPTA i cada any són incorporats els rendiments pels interessos que genera. L'import màxim dels préstecs concedits amb garantia d'aquest fons és de 2 MPTA. A 31 de desembre de 2000 s'havien concedit 20 préstecs amb garantia d'aquest fons, el saldo viu dels quals és de 29,16 MPTA a 31 de desembre de 2000 .

- c) El Fons de química fina va ser creat pel Conveni de col·laboració de 23 de juny de 1989 entre la Comissió Interdepartamental per a la Recerca i Innovació Tecnològiques (CIRIT) i la Comisión Interministerial de Ciencia y Tecnología (CICYT) pel qual ambdues comissions es comprometen a finançar al 50% l'acció número 2 (projectes concertats) dins el programa de Química Fina de la Comunitat Autònoma.

Posteriorment, el 15 de gener de 1990, l'ICF va signar un conveni amb la CIRIT i el Departament d'Indústria i Energia (DIE) on s'instrumentava una línia de crèdit privilegiat sense interès per tal de finançar projectes d'investigació que s'adaptessin als objectius previstos pel Programa de Química Fina de la Generalitat integrat en el "Plan Nacional de Investigación Científica y Técnica" (PLANICYT) que va ser aprovat pel Consell de Ministres de 2 de juny de 1989. Aquest conveni té una durada indefinida llevat que alguna part demani la seva resolució.

Les aportacions al fons fins a 31 de desembre de 2000 han estat de 480 MPTA (al 50%) i, amb càrrec al fons, es van concedir 424,51 MPTA de préstecs, el saldo viu dels quals és de 35,02 MPTA a 31 de desembre de 2000. Fins a aquesta data, no s'ha produït cap incidència en els préstecs concedits amb càrrec al fons.

A diferència dels fons esmentats anteriorment, els interessos que genera aquest fons serveixen per a remunerar l'ICF.

- d) El Fons de teixidors auxiliars va ser creat el 26 de març de 1991 pel Conveni de col·laboració signat entre el DIE, l'ICF, el Gremi de teixidors auxiliars del Vallès i l'Associació Catalana de Teixidors Auxiliars. La seva finalitat era finançar operacions del subsector de teixidors auxiliars.

El fons va ser dotat per import de 100 MPTA i s'incrementa pels rendiments dels interessos que genera. Es van concedir sis préstecs amb càrrec a aquest fons (la data límit de sol·licitud era el 30 de juny de 1991) i l'últim ha

finalitzat durant l'any 2000. Les aplicacions al fons per impagats han estat de 44,54 MPTA.

Donat que ja no hi ha préstecs garantits amb càrrec a aquest fons, el saldo pendent d'aquest fons s'haurà de retornar.

ALTRES FONTS

Dins aquest compte es recullen els interessos de préstecs i avals morosos que, segons determinen les directrius de la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya, no es poden comptabilitzar com a ingrés fins que no es cobrin. Quan els préstecs dubtosos entren en via executiva, i per tal de procedir a la seva reclamació judicial, els interessos es reconeixen comptablement en el Passiu del Balanç en aquest compte.

2.4.7. Capital, Reserves i Resultats

Durant l'exercici 2000, no hi ha hagut moviment en els comptes de *Capital*, *Reserves* i *Resultat de l'exercici*.

El capital de l'ICF inclou les aportacions de la Generalitat (des de la creació de l'Institut) al Fons patrimonial de l'entitat, que a 31 de desembre de 2000 era de 13.140 MPTA. Per tant, la descripció de l'epígraf de Passiu hauria de ser, seguint la nomenclatura de la Circular 4/1991, *Fons de Dotació* i no *Capital*.

Dins de *Capital* s'inclouen 2.356 MPTA corresponents a Transferències de capital pendents de cobrament. Aquest import es troba comptabilitzat en l'actiu del Balanç de situació en l'epígraf de *Fons de dotació pendent de desemborsament*. En tant que aquest import no està encara cobrat, entenem que s'ha de comptabilitzar en el Passiu del Balanç de situació, en un epígraf diferent del de *Capital* (o *Fons de Dotació* un cop corregit), com a Aportacions a compte del Fons de Dotació pendent de cobrament.

Pel que fa a les *Reserves*, que a 31 de desembre de 2000 ascendeixen 1.127,92 MPTA, inclouen les distribucions a aquest compte dels beneficis d'exercicis anteriors.

El *Resultat de l'exercici* ascendeix a 1,82 MPTA de benefici.

2.5. NOTES AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS

2.5.1. Productes financers, costos financers i marge d'intermediació o financer

Dins l'epígraf *Productes financers* s'inclouen els interessos i rendiments assimilats obtinguts pels crèdits concedits (3.760,22 MPTA), així com pels comptes corrents en entitats bancàries (49,92 MPTA). També s'inclouen els interessos a cobrar per derivats financers (186,17 MPTA).

Dins l'epígraf *Costos financers* s'inclouen els interessos i càrregues assimilades que meriten els préstecs concedits a l'ICF (1.908,84 MPTA), les despeses de l'emissió d'emprèstits, és a dir, interessos meritats i la part de la prima d'emissió i del cupó corregut, que es periodifiquen al llarg de la vida dels emprèstits (698,32 MPTA). També s'inclouen els interessos a pagar pels derivats financers (128,86 MPTA), els interessos que remuneren els fons específics (fons de garantia d'aval, de la dona emprenedora, de teixidors auxiliars i de compensació del Departament de Comerç, Indústria i Turisme) (36,19 MPTA), i les despeses per comissions (9 MPTA).

El marge d'intermediació o financer correspon a la diferència entre el rendiment dels productes financers i els costos financers. Aquest marge ha estat de 1.224,10 MPTA.

2.5.2. Comissions percebudes per avals

Dins l'epígraf s'inclouen les comissions que percep l'ICF pels avals que concedeix. Aquestes comissions ho són en concepte d'estudi, i es cobren en el moment de la formalització de l'aval, i d'administració i risc, que es cobren al llarg de la vida de l'aval.

Amb aquest ingrés, el marge ordinari ascendeix a 1.348,27 MPTA.

2.5.3. Despeses d'explotació

A continuació s'analitzen les despeses de personal i les despeses generals incloses dins les *Despeses d'explotació*. Pel que fa a l'epígraf de contribucions i d'impostos, s'ha verificat la seva raonabilitat, i que s'inclouen l'Impost sobre béns immobles relatiu als immobles adquirits en aplicació d'altres actius, les taxes de recollida d'escombraries, guals, etc.

a) Despeses de personal

El detall de les *Despeses de personal* per a l'any 2000 és el següent:

Concepte	2000
Sous i salaris	151.533
Productivitat i gratificacions extraordinàries	6.038
Fons d'acció social	611
Seguretat Social	39.296
TOTAL DESPESES DE PERSONAL	197.478

Imports en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2000.

Fins a 31 de desembre de 1998, el personal de l'ICF es regia per les normes de la Funció Pública i pel quart conveni col·lectiu únic del personal laboral de la Generalitat de Catalunya, signat el 12 de novembre de 1998, i del qual aquest personal va quedar fora del seu àmbit d'aplicació atenent al que disposa l'article 2 de l'esmentat conveni en passar l'ICF a empresa pública l'1 de gener de 1999.

Per resolució del Departament de Treball d'1 de febrer de 2001, publicada en el DOGC 3353, de 22 de març de 2001, es disposa la inscripció del Conveni col·lectiu específic de l'ICF per als anys 2000-2003. Aquest Conveni és el que regeix en l'ICF a partir de l'any 2000.

La plantilla mitjana de l'any 2000 va ser de 32,33 treballadors, que suposava un augment d'un 8% respecte de l'any 1999. La plantilla a 31 de desembre de 2000 es componia de trenta-tres treballadors.

L'augment dels sous i salaris de l'any 2000 respecte del 1999 ha estat d'un 4,25%. Aquest augment, que és superior al percentatge que indica la Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2000, té el seu suport legal en el nou Conveni col·lectiu abans esmentat, que aprova noves taules retributives i certs canvis de categoria professional.

El nou conveni inclou també tota la normativa referida a productivitat i gratificacions extraordinàries. En els informes anteriors de la Sindicatura de Comptes relatius als anys 1997 a 1999 s'observava que els percentatges d'augment de la productivitat i de les gratificacions extraordinàries no havien estat objecte de cap informe favorable del Departament d'Economia i Finances i del departament competent en matèria de funció pública, tal com és preceptiu segons la Llei de pressupostos de la Generalitat per a cada any i, assenyalava que aquests increments eren, per tant, nuls de ple dret.

Donat que aquest aspecte es conté ja en el Conveni Col·lectiu per als anys 2000 a 2003 anteriorment esmentat, el qual s'ha formalitzat amb l'Informe favorable previ del Departament d'Economia i Finances i de Funció Pública per l'any 2000, aquesta observació queda resolta a partir de l'any 2000.

b) Despeses generals

Dins les despeses generals s'inclouen principalment les despeses d'arrendament de les oficines, les de reparació i conservació, les dietes de la Junta de Govern de l'ICF, les de publicitat i propaganda, les de subministraments, les de serveis externs i altres de petits imports. El detall d'aquestes despeses per a l'exercici 2000 és el següent:

Concepte	2000
Arrendaments i cànon	23.779
Reparacions i conservació	1.998
Subministraments	5.069
Material d'oficina	4.568
Comunicacions	5.827
Publicitat, propaganda i relacions públiques	20.819
Serveis de professionals independents	138.548
Despeses dels òrgans de govern	19.880
Primes d'assegurances	2.835
Altres serveis	16.545
TOTAL Despeses generals	239.868

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2000.

Les despeses de l'any 2000 respecte de les de l'any 1999 s'han incrementat en un 25,45%. D'aquest increment cal esmentar l'augment dels *Serveis de professionals independents*, a causa de l'augment de la prestació del servei de manteniment del sistema informàtic contractat a Debis. El cost d'aquests serveis passa de 42,55 MPTA en l'any 1999 a 62,26 MPTA en l'any 2000.

Altres conceptes nous de l'any 2000 que expliquen també l'augment del saldo del compte d'un any per l'altre són la contractació de l'elaboració d'un estudi sobre les necessitats de condicionament de les plantes que l'ICF té en propietat a l'edifici del Passeig de Gràcia 19, i l'aportació d'ajuda econòmica a la Fundació Abadia de Montserrat, per 3 MPTA. La resta de despeses es mantenen amb una evolució raonable d'un any per l'altre.

Les despeses dels òrgans de govern han ascendit a 19,88 MPTA en l'any 2000. S'ha comprovat que els pagaments es corresponguin amb les assistències, i essent el resultat ha estat satisfactori.

Quant a les assegurances, s'ha verificat l'existència d'un informe favorable de la Direcció General de Patrimoni, previ a la seva contractació, tal com és preceptiu.

Quant a l'assegurança de vida contractada per l'Institut a favor del director s'ha comprovat que l'entitat fa el corresponent ingrés a compte de l'IRPF, atès que

segons la normativa fiscal, les primes satisfetes per l'empresa per aquest concepte constitueixen retribucions en espècie subjectes a l'Impost.

2.5.4. Dotació al Fons d'insolvències

La dotació al Fons d'Insolvències realitzada per l'ICF l'any 2000 ha estat de 2.211,58 MPTA. Vegeu l'anàlisi realitzada en l'epígraf 2.4.6.1 de "Fons d'insolvències".

2.5.5. Menyscabaments extraordinaris

El detall dels *Menyscabaments extraordinaris* per l'exercici 2000 és el següent:

Concepte	2000
Despeses d'exercicis anteriors regularitzades en l'any 2000	30.932
Despeses judicials	32.907
Altres despeses de finques adjudicades	2.128
Altres menyscabaments	66.168
TOTAL Menyscabaments extraordinaris	132.135

Imports en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2000.

Dins les *Despeses d'exercicis anteriors regularitzades en l'any 2000* s'inclouen despeses per conceptes diversos com ara Impostos sobre béns immobles corresponents a immobles adquirits en aplicació d'altres actius i que l'ajuntament corresponent no liquida fins a l'any 2000; errors de petit import en la periodificació dels interessos de l'any anterior, regularització d'imports de clients que es cancel·len contra despeses extraordinàries perquè no es cobraran mai, i regularització de despeses diverses d'imports poc materials.

Dins les *Despeses judicials* s'inclouen les despeses per reclamació de morosos, com ara els honoraris dels procuradors dels tribunals, dels advocats, pels procediments d'execució que es produeixen pel fet que el prestatari deixa de pagar els seus rebuts a l'Institut, etc. Aquestes despeses es repercuteixen amb posterioritat al client (prestatari) i es comptabilitzen com a ingrés extraordinari un cop es facturen.

Els *Altres menyscabaments* inclouen 65,17 MPTA corresponents als serveis de condicionament, transport i gestió dels residus dipositats a la finca, que l'ICF es va adjudicar, de Coveran, SA. Eren residus tòxics i contaminants. La Junta de Residus es va comprometre a donar una subvenció directa de 30 MPTA a l'ICF per aquest concepte, que està comptabilitzat com a benefici extraordinari en el mateix any.

2.5.6. Beneficis extraordinaris i atípics

El detall dels *Beneficis extraordinaris i atípics* per a l'exercici 2000 és el següent:

Concepte	2000
Beneficis per la venda d'immobilitzat	941.980
Beneficis no imputables a l'exercici	24.890
Beneficis d'exercicis anteriors per interessos dubtosos	83.575
Altres conceptes	452.207
TOTAL Beneficis extraordinaris i atípics	1.502.652

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2000.

Com s'observa en el detall, s'inclouen 941,98 MPTA corresponents a beneficis per la venda d'immobilitzat propietat de l'ICF que s'ha obtingut en processos d'execució de garanties hipotecàries immobiliàries per manca de pagament. A més, s'inclouen 83,57 MPTA per l'import dels interessos meritats no comptabilitzats com a ingrés per ser de clients dubtosos i que, seguint les instruccions comptables del Banc d'Espanya no es comptabilitzen mentre no es cobrin. Així, doncs, es registra la meritació dels interessos, ja sigui per cobrament, o bé per haver passat de la consideració de dubtós cobrament a cobrament impagat, amb autorització del director general.

Per últim, s'inclouen 452,21 MPTA d'altres conceptes. Principalment recullen 376,82 MPTA cobrats del Servei Català de la Salut arrel de l'Acord del Govern de la Generalitat de data 13 de desembre de 1999 que l'autoritzava a fer despeses amb un abast plurianual durant els exercicis pressupostaris de 2000 a 2009, per un import de 3.766,88 MPTA, repartides en 10 anualitats. Aquest acord tenia el seu fonament en la Llei de Pressupostos de la Generalitat per a l'any 1999 que habilitava el Govern per autoritzar el Servei Català de la Salut a adoptar mesures amb la finalitat de garantir el compliment de les obligacions que es derivessin de les operacions d'aval concertades per l'Hospital General de Catalunya amb l'ICF.

Dins els altres conceptes també s'inclouen els ingressos per lloguers de dues naus industrials en el polígon Riu d'Or davant de Sant Fruitós de Bages; els 30 MPTA de la subvenció que va concedir la Junta de Residus per la recollida dels residus tòxics de la finca Coveran, tal com s'explica en l'epígraf anterior; els ingressos pel cànon anual per l'explotació i gestió de les instal·lacions del Port del Compte, segons Conveni signat entre el Consell Comarcal del Solsonès, l'Ajuntament de La Coma i la Pedra, i la facturació de les despeses ocasionades per actuacions professionals en procediments d'execució d'operacions de préstecs i avals impagats.

2.6. NOTES ALS COMPTES D'ORDRE

La norma 34a de la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya regula els Comptes d'ordre per les entitats de crèdit. En aquests comptes s'han de recollir els saldos representatius de drets, obligacions i altres situacions jurídiques que en el futur puguin tenir repercussions patrimonials, així com altres saldos necessaris per a reflectir totes les operacions realitzades per les entitats.

A continuació es descriuen els comptes d'ordre que presenta l'ICF els imports dels quals a 31 de desembre de 1999 i de 2000 són els següents:

COMPTES D'ORDRE	31.12.99	31.12.00
Passius contingents	15.100.627	13.081.400
Compromisos i riscos contingents	14.855.828	18.735.008
Operacions de futur	0	8.526.036
Altres comptes d'ordre	14.428.037	11.264.723
TOTAL COMPTES D'ORDRE	44.384.492	51.607.167

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes Anuals de l'ICF per l'any 2000.

2.6.1. Passius contingents

El detall d'aquest epígraf a 31 de desembre de 1999 i de 2000, tal com es desprèn del detall dels comptes d'ordre, és el següent:

PASSIUS CONTINGENTS	31.12.99	31.12.00
Avals línia general	2.950.024	2.160.284
Avals línia hospitalària	6.020.566	5.660.226
Avals línia assistència social	1.406.635	885.432
Avals línia Fons de Garantia	30.704	20.498
Passius contingents dubtosos	811.404	473.666
Altres passius contingents	3.881.294	3.881.294
TOTAL PASSIUS CONTINGENTS	15.100.627	13.081.400

Imports en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels balanços de situació de l'ICF.

En aquest epígraf s'inclou el risc viu a 31 de desembre, pels avals que ha concedit l'ICF, desglossat per les línies de concessió. L'any 2000 el risc viu ascendia a 13.081,4 MPTA (a 31 de desembre de 1999 ascendia a 15.100,63 MPTA).

S'ha verificat que el risc viu és el correcte a 31 de desembre de 2000.

Pel que fa a la legalitat, s'ha comprovat, a més, que el risc viu total no supera el límit de 25.250 MPTA que fixa la Llei 3/2000, de 19 de maig, de pressupostos de la Generalitat per al 2000.

En l'epígraf de *Passius contingents dubtosos* s'inclouen els principals dels avals que ha hagut d'assumir i pagar l'ICF per operacions avalades i que han resultat moroses. Quan s'assumeix un aval s'activa dins d'*Actius dubtosos* i es comptabilitza l'assumpció del principal, i es provisionen dins la provisió per insolvències a 31 de desembre de 2000.

En *Altres passius contingents* s'inclouen també avals assumits i pagats per l'ICF però per als quals en principi l'entitat creu que l'operació no es pot considerar dubtosa. En concret, a 31 de desembre de 2000 s'inclouen els avals que va assumir l'ICF al desembre de 1999 corresponents a l'Hospital General de Catalunya, per 3.600 MPTA, i un aval assumit per 281,29 MPTA corresponent a Barcelonesa de Inversiones, SA. Ambdós clients s'analitzen en l'epígraf 5.2.1.2.

2.6.2. Compromisos i riscos contingents

En aquest epígraf s'inclouen les quantitats pendents de lliurar corresponents als préstecs concedits per l'ICF que, a 31 de desembre de 2000, ascendien 18.735,01 MPTA, d'un total de préstecs concedits en la mateixa data de 92.375,67 MPTA.

2.6.3. Operacions de futur

En aquest epígraf s'inclouen les quantitats pendents de venciment a 31 de desembre per operacions de futur que ha contractat l'ICF. En concret, es tracta de tres swaps contractats durant l'any 1999.

2.6.4. Altres Comptes d'ordre

El detall d'aquest epígraf a 31 de desembre de 1999 i de 2000, tal com es desprèn del detall dels Comptes d'ordre és el següent:

ALTRES COMPTES D'ORDRE	31.12.99	31.12.00
Disponible a favor de l'entitat	10.000.000	6.400.000
Efectes condicionals rebuts en comissió de cobrament	146.444	21.794
Actius en suspens regularitzats	2.928.965	3.346.125
Productes meritats d'actius dubtosos	253.318	132.964
Actius en mandat d'execució	1.099.310	1.363.840
TOTAL ALTRES COMPTES D'ORDRE	14.428.037	11.264.723

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Balanços de situació de l'ICF.

El *Disponible a favor de l'entitat* recull l'import pendent de ser disposat de les operacions d'endeutament de l'ICF. A 31 de desembre de 2000, l'import pendent de ser disposat ascendia a 6.400 MPTA, corresponents a préstecs formalitzats en diferents entitats bancàries.

Dins els *Efectes condicionals i altres valors rebuts en comissió de cobrament* s'inclouen lletres o altres efectes endossats en garantia pels seus prestataris, amb la finalitat de disminuir el deute quan es facin efectives.

Els *Actius en suspens regularitzats* inclouen els saldos de clients considerats fallits pel Director General de l'ICF. Per tant, es donen de baixa de l'actiu i es passen a despesa en el Compte de pèrdues i guanys, a través de la dotació a la provisió per insolvències i s'incorporen a aquest compte d'ordre. Tal com s'estableix en la Circular 4/1991 del Banco de España, es mantindran en comptes d'ordre fins a la seva definitiva extinció, per prescripció, condonació o altres causes, o bé fins a la seva recuperació. En aquest últim cas, l'import recuperat s'abonarà a pèrdues i guanys. S'inclouen els interessos i demores dels préstecs impagats girats al prestatari i no cobrats, d'acord amb el criteri de la Circular 4/1991, del Banco de España. Es registren en comptes d'ordre fins al traspàs del principal a actius en suspens regularitzats. Un cop traspassada l'operació a aquesta consideració, ja no és necessari continuar calculant interessos.

Tal com s'indica en la Circular 4/91 del Banco de España, els interessos de les operacions de dubtós cobrament no es registraran com a productes (ingressos en el Compte de pèrdues i guanys), mentre no es cobrin. Així, doncs, l'ICF comptabilitza aquests interessos en el compte d'ordre *Productes meritats d'actius dubtosos* i no cobrats, des de la seva comptabilització en l'epígraf de dubtosos fins al seu cobrament o inici de la via executiva, moment en què es rebaixa d'aquest compte i es traspassa al compte d'actiu *Actius dubtosos* i al compte de passiu *Altres fons, creditors per interessos pendents de liquidar*.

Per últim, els *Actius en mandat d'execució* inclouen els imports pagats pels departaments de la Generalitat a l'ICF per deutes impagats amb garantia de dotació pressupostària o per disposicions del Fons de garantia d'aval. Mentre estan en aquest compte, tot i que el departament ha abonat l'import impagat, l'ICF continua amb les gestions de reclamació judicial dels imports al client; en cas que es recuperés algun dels imports els retornaria al departament corresponent.

3. FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

Els pressupostos de l'ICF corresponents a l'exercici 2000 i aprovats per la Llei 3/2000, de 19 de maig, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2000, preveïen uns ingressos i despeses en el pressupost d'explotació, de 3.669,6 MPTA i uns recursos i dotacions en el pressupost de capital de 34.476,2 MPTA.

S'ha de dir que, per a l'any 2000, l'Entitat fa una sola liquidació de pressupostos, tot i que, dins d'aquesta, es pot separar el que són ingressos d'explotació dels de capital (recursos), i despeses d'explotació de les de capital (dotacions). Tot i això, es recomana efectuar dues liquidacions diferenciades, una pels recursos i dotacions del pressupost de capital, i l'altra pels ingressos i despeses d'explotació, de manera que es vegi clar el resultat del pressupost, tant de capital com d'explotació.

D'altra banda, s'ha de dir que la liquidació del pressupost de l'ICF no es prepara amb el mateix desglossament que apareix en el pressupost aprovat per la Llei de pressupostos, on el detall arriba fins a les partides que componen els conceptes. L'Institut liquida tan sols per capítols pressupostaris. Es recomana efectuar les liquidacions dels pressupostos amb el mateix detall que apareix en la Llei de pressupostos per tal que d'aquestes liquidacions s'obtingui la informació com més detallada millor.

A continuació es presenta la Liquidació del pressupost de l'ICF corresponent a l'exercici 2000:

INGRESSOS

Capítol	Descripció	Recursos inicials (1)	Drets liquidats	Diferència (2-1)	Variació ((2-1)/1)%
	<u>Ingressos d'explotació</u>				
V	Ingressos patrimonials				
	- Interessos de préstecs	3.449.600	3.760.223	310.623	9%
	- Interessos de dipòsits	40.000	49.920	9.920	25%
	- Altres ingressos	180.000	310.337	130.337	72%
	- Beneficis extraordinaris	-	1.502.651	1.502.651	-
	<u>Ingressos de capital</u>				
V	Recursos generats per les operacions	-	2.270.434	2.270.434	-
VI	Alienació d'inversions reals (d'immobilitzat no funcional)	-	1.245.700	1.245.700	-
VIII	Variació d'actius financers				
	- Reintegrant de préstecs	8.120.614	11.433.361	3.312.747	41%
	- Obtenció de dipòsits	-	40.108	40.108	-
IX	Variació de passius financers				
	- Préstecs rebuts i d'altre endeutament	26.355.589	22.908.354	(3.447.235)	(13%)
	Sumes	38.145.803	43.521.088	5.375.285	14%

DESPESES I DOTACIONS

Capítol	Descripció	Crèdits inicials	Obligacions reconegudes	Diferència	Variació
		(1)	(2)	(2-1)	((2-1)/1)%
	<u>Despeses d'exploració i superàvit exercici</u>				
I	Despeses de personal	242.345	197.478	(44.867)	(19%)
II	Despeses de béns corrents i serveis	565.351	383.009	(182.342)	(32%)
III	Despeses financeres	2.794.104	2.772.210	(21.894)	(1%)
V	Amortització i superàvit d'exploració				
	- Dotacions amortitzacions	67.800	57.028	(10.772)	(16%)
	- Dotacions d'insolvències	-	2.211.584	2.211.584	-
	- Superàvit explotació	-	1.822	1.822	-
	<u>Dotacions de capital</u>				
VI	Inversions reals				
	- D'ús propi	50.001	2.495.233	2.445.232	-
	- No funcional	-	172.000	172.000	-
VIII	Variació d'actius financers				
	- Concessió de préstecs	25.768.001	27.491.896	1.723.895	7%
	- Constitució de dipòsits	307.100	-	(307.100)	-
	- Variació capital circulant	1.351.099	1.657.717	306.618	23%
IX	Variació de passius financers				
	- Amortització de préstecs	7.000.002	6.081.111	(918.891)	(13%)
	Sumes	38.145.803	43.521.088	5.375.285	14%

A part de la liquidació pressupostària pròpiament dita, l'entitat incorpora comentaris a aquesta, on s'expliquen les principals desviacions.

Al marge de les observacions ja esmentades a l'inici del capítol, a continuació fem una anàlisi d'altres aspectes que hem observat en la realització de la liquidació del pressupost:

- En general, observem que en el Pressupost inicial no s'han previst determinades partides, encara que sí s'han liquidat. Aquestes partides són les Dotacions d'insolvències pel que fa a Despeses d'exploració. Tampoc no s'ha previst en el Pressupost inicial cap import en concepte d'Alienació d'inversions reals d'immobilitzat no funcional. Són conceptes que s'han d'incloure en el Pressupost inicial calculats amb la millor estimació possible. Aquest últim concepte fa referència a l'execució de préstecs i posterior adjudicació a favor de l'ICF de les garanties hipotecàries immobiliàries.

Tampoc no s'han previst en el Pressupost inicial els *Beneficis extraordinaris i atípics* que sí es consideren, però, com a drets liquidats. Cal assenyalar que de l'anàlisi d'aquestes partides, s'observa l'existència de conceptes reiteratius any rere any, com els beneficis per venda d'immobilitzat, els beneficis d'exercicis anteriors per interessos dubtosos, els ingressos per lloguers i per cànons anuals, les despeses judicials, etc. Tot i que és difícil preveure un import per alguns dels conceptes, aquelles partides que es

repeteixen al llarg dels anys, i d'acord amb l'experiència d'anys anteriors i amb la realitat del moment, es podrien preveure ja en el Pressupost inicial. Recomanem, per tant, la seva inclusió en el pressupost inicial, com a més recursos els *Beneficis extraordinaris* i com a més dotació els *Menyscabaments extraordinaris*.

- La partida Amortització i superàvit d'explotació inclou com a dret liquidat el superàvit d'explotació que coincideix amb el resultat d'explotació de l'exercici 2000. Correctament, l'Institut no va incloure en el Pressupost aprovat cap import per aquest concepte. Tampoc no s'ha de considerar com a dret liquidat. S'ha de calcular el resultat de la liquidació pressupostària per diferència entre drets liquidats i obligacions reconegudes i conciliar aquest resultat, si escau, amb el resultat d'explotació.

Com a desviacions pressupostàries més importants cal destacar les següents:

- En l'apartat d'Ingressos d'explotació cal esmentar com a principal desviació, els Resultats extraordinaris obtinguts per la venda d'actius fixos no funcionals, derivats d'expedients d'execució de garanties hipotecàries immobiliàries, el qual no estava previst inicialment, com ja hem comentat.
- En l'apartat de Despeses d'explotació la principal desviació ve motivada perquè no s'havien considerat les Dotacions d'insolvències en el Pressupost inicial i sí s'han liquidat. Cal dir que les despeses en personal, en béns i serveis i financeres han estat inferiors a les pressupostades inicialment.
- En l'apartat d'Ingressos de capital les desviacions respecte dels ingressos pressupostats inicialment ve motivada per la no inclusió en el Pressupost inicial de les partides ja esmentades anteriorment i que sí s'han liquidat. Corresponen als conceptes d'Alienació d'inversions reals d'immobilitzat no funcional i als Recursos generats per les operacions. També ha tingut una desviació important el concepte de Reintegrament de préstecs que correspon al capital amortitzat dels préstecs concedits per l'ICF. També cal dir que l'Institut ha disposat de menys endeutament del que havia previst.
- En l'apartat de Dotacions de capital, les Inversions reals s'han vist afectades per l'adquisició, per un import de 2.427 MPTA, d'un immoble destinat a ser la nova seu social de l'Institut, que no estava pressupostada inicialment. També destaca la major activitat creditícia respecte el que estava previst com es pot veure en la variació del concepte Concessió de préstecs concedits que fa referència al capital de què s'ha disposat dels crèdits concedits.

4. FISCALITZACIÓ DE LA LEGALITAT

En la fiscalització dels estats financers i de les liquidacions pressupostàries s'han analitzat aspectes legals de caire comptable, pressupostari, laboral, fiscal, etc. En aquest capítol la fiscalització de la legalitat se centra en els procediments de contractació que segueix la Societat i en l'elaboració del Programa d'actuació, d'inversions i de finançament (PAIF).

4.1. FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ

4.1.1 Legislació aplicable

L'ICF és una entitat de dret públic que, d'acord amb allò que preveu l'article 1.b) de l'EEPC, té personalitat jurídica pròpia, està sotmesa a la Generalitat i ha d'ajustar la seva activitat a l'ordenament jurídic privat.

L'actual marc normatiu és la Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques (LCAP), en vigència fins al 16 de juny de 2000, i el posterior Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el text refós de l'esmentada llei, en vigència a partir del 17 de juny de 2000.

En l'article 1.3 de l'esmentada llei s'estableixen els requisits per a determinar quines entitats públiques estan dins el seu àmbit d'aplicació subjectiva. L'ICF compleix aquests requisits i, per tant, ha d'ajustar la seva activitat contractual a la LCAP.

4.1.2. Procediments emprats per l'ICF

L'ICF no té establert un manual de procediments de contractació clarament definit. A més no disposa d'un registre de contractes formalitzats.

L'ICF quasi sempre adjudica els seus contractes pel procediment negociat (amb consulta o sense i negociació amb diversos empresaris/proveïdors). Cal dir, però, que molts contractes de l'ICF no superen els 2 MPTA i que, per tant, com a contractes menors, és correcta la contractació realitzada.

La resta de contractes adjudicats per imports superiors a 2 MPTA són els que han estat objecte d'anàlisi en l'epígraf següent.

Les propostes de despesa i totes les ordres de pagament estan signades pel director general de l'ICF. És a dir, no es paga cap factura que no estigui prèviament autoritzada pel director general.

4.1.3. Anàlisi del procediment

Per a realitzar el treball d'anàlisi de la contractació de l'exercici 2000 i donat que l'ICF no disposa d'un registre de contractes formalitzats, hem seleccionat tots aquells conceptes del Compte de pèrdues i guanys i dels comptes d'inversió de l'actiu del Balanç, susceptibles de ser objecte de contractació, a banda de seleccionar aquells proveïdors amb un volum de facturació anual a l'ICF superior a 2 MPTA. A més, s'ha fet un seguiment dels contractes analitzats en l'Informe de fiscalització 18/1999-E de la Sindicatura de Comptes.

El resultat de l'anàlisi ha estat el següent:

- a) Hi ha dos casos de proveïdors en què queda justificada la contractació sense concurrència i publicitat: un és el propietari de les oficines que ocupa l'ICF en règim de lloguer (Cofibalto, SA) i l'altre és el Centre de Telecomunicacions de la Generalitat quant al servei de telefonia (aquesta entitat presta aquest servei a tota l'Administració de la Generalitat).
- b) Edició de la Memòria corresponent a l'exercici 1999, que s'elabora durant el 2000. L'ICF ha seguit el procediment negociat amb sol·licitud de tres ofertes. El pressupost de l'edició de la memòria és de 2 MPTA. Revisat l'expedient de contractació, el procediment s'adiu al que estableix la LCAP.
- c) L'ICF té contractats els serveis jurídics referents a execucions d'hipoteques i altres serveis amb quatre bufets d'advocats. Recomanem que es realitzin els corresponents expedients contractuals i que es justifiqui la idoneïtat de l'adjudicatari.
- d) Contractació de dos consultors bancaris per a l'assessorament en la direcció tècnica del programa d'emissions de renda fixa i contractació d'una agència de ràting que estableix la classificació de l'Institut en el sector bancari. Entenem que pel tipus de servei contractat és correcta la seva contractació directa. Tot i així caldria formalitzar el corresponent expedient de contractació amb l'informe justificatiu pertinent.
- e) Contracte amb InterMedia Gabinete de Comunicaciones, SL signat l'any 1995 i que es va renovant per anys naturals amb un increment de preus que corresponen a l'IPC. Recomanem revisar aquesta contractació i verificar si els preus actuals estan d'acord amb el mercat.
- f) Contracte amb Diagram Software Catalunya, SL (abans Stri Men, SL). Aquest contracte es va signar el 2 de gener de 1998 amb l'objecte de coordinar, supervisar i controlar el projecte que havia posat en marxa l'ICF amb Debis i que estava previst que finalitzés l'1 de gener de 1999. En el 2000 continua vigent, ja que el projecte objecte del contracte no es va

finalitzar en el termini previst. De fet, aquesta empresa posa a disposició de l'ICF una persona que actua com a cap d'informàtica i fa d'intermediari entre Debis i l'ICF, ja que l'ICF no té en plantilla cap encarregat de l'àrea d'informàtica. La facturació es realitza per les hores dedicades per aquesta persona.

- g) Contracte amb Rosa Ma. Escoruela signat el 18 de setembre de 2000 per 5 MPTA, per l'elaboració d'un estudi sobre les necessitats de condicionament de les plantes que l'ICF té en propietat a l'edifici del Passeig de Gràcia, 19. Es tracta d'una contractació directa, sense demanar les tres ofertes que requereix la legislació i sense informe justificatiu de l'elecció del proveïdor. A més, la proposta de despesa és posterior al contracte.
- h) Prestació de serveis informàtics per Debis, per un import de 126,3 MPTA, dels quals, 62,3 MPTA han estat activats i 64,03 MPTA s'han comptabilitzats com a despesa. Fins a l'any 1999, la contractació amb aquest proveïdor es realitzava a través de diferents convenis segons el tipus de servei que es requeria. A partir de l'1 de gener de 2000, l'ICF s'ha adherit al conveni signat per la Generalitat amb Debis, per la qual cosa no hi ha contractes. Aquesta adhesió comporta que la contractació dels serveis informàtics es concreta en les ofertes que l'empresa Debis proposa a l'ICF, basades en els preus pactats en el conveni amb la Generalitat, i que siguin acceptades per l'ICF.
- i) Contractació de les tasques per al condicionament, transport i gestió dels residus dipositats a les instal·lacions de Coveran per 65,49 MPTA. S'ha emprat el procediment obert, per sistema de concurs, i tramitació d'urgència (Hi ha un escrit de denúncia de la policia Mossos d'Esquadra de 10 de maig de 1999 relatiu a l'abandonament d'aquests residus). Revisat l'expedient de contractació, s'ha trobat tot correcte.

Pel que fa als contractes analitzats en l'Informe de fiscalització 18/1999-E de la Sindicatura de Comptes, hem verificat que tots ells continuen vigents (llevat d'un contracte amb Dun & Badstreet) en ser renovats per anys naturals. Així, dels sis contractes que eren objecte d'anàlisi, tres s'havien signat el 1995, un en el 1997 i els altres dos el 1998. Tots ells són contractes d'assistència i de consultoria i de serveis. Es reiteren les observacions fetes en l'Informe esmentat i es recomana revisar periòdicament aquests contractes per tal de verificar que els preus i les condicions signades són, encara, els més favorables per a l'Entitat.

4.1.4. Conclusions

Els sistemes habituals per a la contractació utilitzats per l'ICF són els del procediment negociat amb petició d'ofertes o bé, amb petició d'una única oferta. Per als contractes d'import inferior a 2 MPTA, que són contractes menors, les contractacions realitzades són correctes.

Per als contractes d'import superior a 2 MPTA i inferior a 5 MPTA, l'ICF no segueix sempre el procediment fixat per la llei, ja que s'haurien de demanar tres ofertes. A més, cal també formalitzar el corresponent expedient de contractació i justificar la idoneïtat del sistema emprat i de l'adjudicatari finalment contractat.

Per als contractes antics, provinents dels anys 1995, 1996, etc. es recomana la seva revisió i actualització i, si escau, la sol·licitud d'altres ofertes per verificar la idoneïtat de les condicions.

Finalment, cal que l'ICF porti un registre dels expedients de contractació realitzats, incloent-hi també els contractes menors.

4.2. FISCALITZACIÓ DEL PAIF

Els articles 40, 28 i 29 de l'EEPC estableixen l'obligatorietat d'elaborar un PAIF, la informació que aquest ha de recollir, així com els seus terminis de realització, tramesa i altres condicions. De manera anàloga s'expressa el Decret legislatiu 9/94, de 13 de juliol, que actualitza i refon la Llei 10/1982, de 12 de juliol de finances públiques de Catalunya, en els articles 54 a 56.

Aquestes disposicions fan del PAIF el document base que ha de quantificar i explicar a priori, exercici per exercici, al departament d'Economia i Finances i al departament de la Generalitat al qual l'empresa està adscrita (en el cas de l'ICF és el mateix Departament d'Economia i Finances), quins són els objectius a assolir. Aquests objectius i els mitjans necessaris per a assolir-los, degudament quantificats, han de ser la base sobre la qual l'empresa elabori els pressupostos d'explotació i de capital. El PAIF, a més, ha de ser aprovat per acord de Govern, a proposta del conseller d'Economia i Finances, i publicat en el DOGC.

Per a l'exercici 2000 l'ICF ha elaborat, per primer cop, el PAIF. En aquest document s'inclou:

- El pressupost del 2000, que presenta els pressupostos d'explotació i de capital de manera individualitzada.

- Els objectius de l'Institut per a l'exercici 2000. Aquests objectius es desglossen entre objectius absoluts (expressats en MPTA) i objectius relatius (expressats en percentatges).
- El Balanç de situació previsional a 31 de desembre de 2000, comparat amb el balanç de situació real a 31 de desembre de 1999. A banda, s'inclou el compte de resultats també previsional comparat amb el de 31 de desembre de 1999.

Tot i això, manca incorporar una explicació de les xifres de l'any anterior i les seves desviacions respecte de les xifres pressupostades, tant pel pressupost com pels objectius i com pels estats financers. Tenint en compte que aquest és el primer any de realització del PAIF, es pot considerar normal que aquestes xifres no s'inclouin, si bé és necessari que pels següents PAIF s'inclougui tota aquesta informació.

D'altra banda, cal recordar que aquest document s'ha de tramitar d'acord amb el que preveu la normativa vigent (aprovació per Acord de Govern i publicació en el DOGC), cosa que l'ICF no ha fet.

5. ANÀLISI DE L'ACTIVITAT DE L'ICF

A continuació fem una anàlisi de l'activitat de l'ICF durant l'exercici 2000, centrada en la seva principal funció, que és la concessió de crèdits i avals. En primer lloc, hem fet una anàlisi de l'evolució d'aquesta activitat al llarg de diferents exercicis; en segon lloc, hem fet una anàlisi de la gestió de la concessió de préstecs i avals en l'any 2000, basada en els expedients seleccionats per a cada cas; per últim, hem fet una anàlisi de l'evolució de la morositat en relació al volum de préstecs i avals concedits. Per a això, hem dividit el capítol en tres apartats que són:

- 5.1. Anàlisi de l'evolució de la concessió dels préstecs i avals (evolució interanual)
- 5.2. Anàlisi de la gestió en la concessió de préstecs i avals
- 5.3. Anàlisi de l'evolució de la morositat

5.1. ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE LA CONCESSIÓ DELS PRÉSTECES I AVALS

Aquesta anàlisi (des de l'inici de l'activitat de l'ICF) se centra en els aspectes següents:

- 5.1.1. Operacions de préstecs i avals formalitzades

5.1.2. Préstecs formalitzats per tipus de garantia

5.1.3. Avals formalitzats per tipus de garantia

5.1.4. Distribució de les operacions formalitzades per sectors d'activitat

a) Préstecs

b) Avals

5.1.1. Operacions de préstecs i avals formalitzades per l'ICF des de l'inici de la seva activitat

A continuació es detallen els préstecs i avals formalitzats des de l'any d'inici de l'activitat, el 1986, fins al 2000.

Operacions formalitzades des de l'any 1986

Exercici	Préstecs		Avals		TOTAL	
	Nombre	Import	Nombre	Import	Nombre	Import
1986	2	619,0	0	0,0	2	619,0
1987	24	887,0	4	305,0	28	1.192,0
1988	68	1.527,0	14	860,0	82	2.387,0
1989	27	1.492,7	11	386,3	38	1.879,0
1990	207	4.502,0	24	2.270,8	231	6.772,8
1991	72	4.952,2	33	4.911,5	105	9.863,7
1992	67	5.290,3	32	6.135,0	99	11.425,3
1993	66	7.927,1	16	6.449,0	82	14.376,1
1994	63	8.154,8	39	6.412,8	102	14.567,6
1995	57	11.342,1	24	6.336,4	81	17.678,5
1996	56	8.040,6	36	4.805,1	92	12.845,7
1997	40	13.273,1	25	2.851,6	65	16.124,7
1998	138	20.117,6	18	1.058,2	156	21.175,8
1999	213	27.320,1	9	799,1	222	28.119,2
2000	283	31.899,0	6	799,0	289	32.698,0
TOTAL	1.383	147.344,6	291	44.379,8	1.674	191.724,4

Imports en milions de pessetes.

Font: Memòria de l'ICF de l'any 2000.

S'observa en els dos últims anys (1999 i 2000) un augment molt significatiu dels préstecs concedits, tant en nombre com en import global.

L'activitat d'aval, en canvi, s'ha anat reduint en els últims exercicis, a causa de la manca de sol·licituds, essent aquest any 2000 l'any en què menys avals s'han formalitzat des de l'any 1989.

5.1.2. Préstecs formalitzats per tipus de garantia

L'ICF assegura les seves operacions amb la constitució de les garanties que jutja adequades i suficients en cada cas, segons quines siguin les característiques de l'empresa i el risc de cada projecte.

Així, el detall dels préstecs concedits segons els tipus de garantia, pels darrers cinc anys, és el següent:

Concepte	Tipus de garantia					TOTAL
	Hipotecària	Afectació drets de crèdit	Aval personal	Fons garantia avals	Altres	
1995						
Nombre	28	13	11	4	1	57
Import	4.832,4	284,9	128,9	85,7	10,2	5.342,1
% Distrib	90,5	5,3	2,4	1,6	0,2	100,0
1996						
Nombre	29	14	5	4	4	56
Import	6.419,2	1.480,7	28,8	36,0	75,9	8.040,6
% Distrib	79,8	18,4	0,4	0,4	1,0	100,0
1997						
Nombre	24	10	2	2	2	40
Import	7.077,8	4.283,7	386,4	10,2	1.515,0	13.273,1
% Distrib	90,5	5,3	2,4	1,6	0,2	100,0
1998						
Nombre	46	69	17	3	3	138
Import	11.958,8	5.825,8	2.040,7	30,0	262,3	20.117,6
% Distrib	59,5	29,0	10,1	0,1	1,3	100,0
1999						
Nombre	71	113	22	4	3	213
Import	11.923,3	13.234,1	1.383,2	63,0	716,5	27.320,1
% Distrib	43,7	48,4	5,1	0,2	2,6	100,0
2000						
Nombre	88	127	33	0	35	283
Import	13.292,8	9.470,1	1.224,1	0	7.912,0	31.899,0
% Distrib	41,7	29,7	3,8	0	24,8	100,0

Imports en milions de pessetes.

Font: Informe 22/2002-D de la Sindicatura i Memòria de l'ICF de l'any 2000.

Nota: En 1995 l'operació de Volkswagen AG (SEAT, SA) per 6.000 MPTA, no s'ha inclòs en el quadre anterior, per no distorsionar la interpretació, i té com a garantia les subvencions a cobrar.

Els tipus de garantia amb que es formalitzen els préstecs és important ja que la possible recuperació de les operacions fallides s'assegura mitjançant aquestes.

Fins a l'any 1998, la gran majoria d'operacions es formalitzava amb garantia hipotecària, si bé l'any 1998 ja s'observava que per nombre d'operacions les garanties d'afectació de drets superaven fins i tot les garanties hipotecàries (encara que en percentatge estaven encara per sota de les hipotecàries). En l'any 1999, les garanties d'afectació de drets són ja més significatives, tant en nombre com en import global, representant un 48,4% del total. De fet, l'increment en import s'explica bàsicament per la concessió de dos préstecs a l'INCASOL, que ascendeixen a 6.600 MPTA i estan garantits exclusivament

mitjançant dotació pressupostària, o sigui afectació de drets. Finalment, per l'any 2000, les operacions amb garantia d'afectació de drets són més nombroses en nombre d'operacions, però no en import global.

Dins l'afectació de drets s'inclouen bàsicament totes aquelles operacions garantides, ja sigui per garantia departamental, o bé per dotació pressupostària.

a) Operacions amb garantia departamental

Les operacions amb garantia departamental s'atorguen a un client determinat, i un departament de la Generalitat paga els interessos i el capital corresponent. En general, aquestes operacions es consideren com una subvenció que atorga el departament, però que finança l'ICF i, per tant, no tenen risc d'insolvències.

En concret, en l'any 2000 s'han formalitzat 81 operacions de préstec amb garantia departamental, per un import global de 4.902,02 MPTA. D'aquestes, 32 operacions s'han signat amb clients pertanyents al sector privat i 49 al sector públic. D'aquests préstecs, un ha estat concedit per 1.548,24 MPTA de capital a l'Ajuntament de Badia del Vallès i els 80 restants han estat signats per un capital mitjà aproximat de 41,92 MPTA.

Pel que fa al sector públic, en general s'han concedit préstecs a ajuntaments i consells comarcals, però també hi ha préstecs concedits a diverses fundacions benèfiques (s'inclouen en sector públic totes aquelles fundacions, etc. que obtenen préstec a través del departament de Benestar Social).

Per als préstecs analitzats garantits amb garantia departamental, s'ha vist que en tots els casos existia, un Acord de Govern de la Generalitat autoritzant l'operació i, sobretot, autoritzant les consignacions pressupostàries necessàries per a fer front al pagament del capital i interessos del préstec, o bé un conveni entre la Generalitat i el beneficiari, pel qual la Generalitat es comprometia també a efectuar les consignacions pressupostàries pertinents.

A 31 de desembre de 2000 hi ha 218 préstecs vius el capital formalitzat dels quals ascendeix 10.583,27 MPTA. D'aquests, hi ha un préstec concedit per un import de 1.548,24 MPTA a l'Ajuntament de Badia del Vallès, un de 500 MPTA concedit a Premsa Catalana, SA i, per a la resta, la mitjana del capital concedit és de 39,51 MPTA. El capital pendent d'aquests préstecs vius a 31 de desembre de 2000 ascendeix a 5.514,96 MPTA, el que representa un 7,09% del total de préstecs vius. A 31 de desembre de 1999 aquest percentatge era del 2,75%.

D'aquests préstecs, a 31 de desembre de 2000 hi ha 92,76 MPTA pendents de cobrament dels departaments però que ja s'ha emès el corresponent ADOP. S'ha vist el seu cobrament posterior en l'exercici 2001.

b) Operacions amb dotació pressupostària

Els préstecs amb dotació pressupostària es concedeixen a clients que, per la seva importància quant a l'activitat que realitza, o bé per la seva importància quant a la seva ubicació, la Generalitat considera necessari que aquesta operació es garanteixi en la seva totalitat. Així, certes operacions tenen, a més d'altres garanties, un Acord de govern en què aquest autoritza un departament determinat a efectuar les consignacions pressupostàries necessàries per a fer front al capital i interessos de l'operació que siguin necessàries en el cas que aquesta resulti impagada totalment o parcialment.

Així, durant l'any 2000 s'han formalitzat deu operacions garantides amb dotació pressupostària, en concret un préstec a Hilados y Tejidos Puigneró, SA per un import de 2.000 MPTA, i un préstec a Escolles Garbí, SA per un import de 405,5 MPTA. La resta de préstecs formalitzats tenen un import inferior a 300 MPTA.

En total, a 31 de desembre de 2000 hi ha vint-i-nou clients amb capital viu per préstecs garantits amb dotació pressupostària. L'import formalitzat d'aquests préstecs ascendeix a 25.152,71 MPTA i el capital viu a 31 de desembre de 2000 ascendeix a 15.678,43 MPTA, el que suposa un 20,14% del total de préstecs vius. A 31 de desembre de 1999 aquest percentatge era del 28,81%.

El capital mitjà formalitzat d'aquests préstecs és de 628,82 MPTA. D'aquests clients, deu han rebut préstecs amb dotació pressupostària per un import superior a 500 MPTA, i són els següents:

Clients	Import formalitzat	Capital viu a 31.12.00
Institut Català del Sòl	6.600,00	4.950,00
Reial Club Esportiu Espanyol	2.500,00	1.105,44
Grup MITASA	2.720,51	2.115,27
Nacional Motor	2.100,00	2.100,00
Centre de Càlcul de Sabadell	1.000,00	589,11
ESSA Palau	1.500,00	1.031,25
EPLICSA	720,00	144,00
Ercros Industrial, SA	1.000,00	494,00
Hilados y Tejidos Puigneró, SA	2.500,00	155,25
Prensa Catalana, SA	871,62	335,30
TOTAL	21.512,13	13.019,62

Imports en milions de pessetes.

Font: Elaborat a partir de la informació preparada per l'ICF.

Durant l'any 2000 i dels clients amb import superior a 500 MPTA, els departaments han assumit 238,8 MPTA que corresponen a Prensa Catalana, SA i Grup Mitasa, essent l'import acumulat assumit d'aquests dos clients fins a 31 de desembre de 2000, de 508,65 MPTA.

5.1.3. Avals formalitzats per tipus de garantia

Concepte	Tipus de garantia				TOTAL
	Hipotecària	Afectació Drets	Aval personal	Fons garantia avals	
1995					
Nombre	4	16	3	1	24
Import	3.322,5	2.959,9	27,0	27,0	6.336,4
% Distrib	52,5	46,7	0,4	0,4	100
1996					
Nombre	2	34	0	0	36
Import	2.180,8	2.624,3	0	0	4.805,1
% Distrib	45,4	54,6	0	0	100
1997					
Nombre	1	24	0	0	25
Import	2.000,0	851,6	0	0	2.851,6
% Distrib	70,1	29,9	0	0	100
1998					
Nombre	1	17	0	0	18
Import	500,0	558,2	0	0	1.058,2
% Distrib	47,25	52,75	0	0	100
1999					
Nombre	0	9	0	0	9
Import	0	799,1	0	0	799,1
% Distrib	0	100	0	0	100
2000					
Nombre	0	6	0	0	6
Import	0	799,0	0	0	799,0
% Distrib	0	100	0	0	100

Imports en milions de pessetes.

Font: Informe 22/2002-D de la Sindicatura de Comptes i Memòria de l'ICF de l'any 2000

S'observa que a partir de l'any 1999 disminueixen clarament els avals atorgats per l'Institut i que aquests deixen de tenir garantia hipotecària, tenint-la exclusivament per afectació de drets, tendència que ja es va apuntar l'any 1998.

5.1.4. Distribució de les operacions formalitzades per sectors d'activitat

A continuació incloem la distribució per sectors d'activitat per al conjunt d'operacions formalitzades. Un 97,2% d'aquestes operacions són préstecs. Per als sis avals formalitzats l'any 2000, tres es destinen al sector sanitari i els altres tres es destinen al sector d'assistència social.

ACTIVITAT	1997			1998			1999			2000		
	Núm.	Import	% distrib. Import	Núm.	Import	% distrib. Import	Núm.	Import	% distrib. import	Núm.	Import	% distrib. Import
Extrac. Transf. Minerals no energ.	4	960,5	7,2	0	0,0	0,0	1	12,5	0,0	1	204,0	0,6
Indústria química	3	885,0	6,7	2	754,0	3,7	5	1.225,5	4,5	4	815,0	2,5
Metal·lúrgica de transformació	1	1.546,0	11,6	2	191,4	1,0	1	1.000,0	3,7	10	984,7	3,0
Construcció material de transport	1	500,0	3,8	4	4.190,0	20,8	-	-	-	3	2.850,5	8,7
Altres indústries manufactureres	9	1.757,4	13,2	27	4.946,8	24,6	40	5.897,8	21,6	24	4.851,6	14,8
- Tèxtil i confecció	4	740,5	5,6	4	289,4	1,4	7	1.073,1	3,9	7	2.428,3	7,4
- Cuir i calçat	-	-	-	1	898,0	4,5	2	57,1	0,2	-	-	-
- Ind. Paper, arts gràfiques i edició	-	-	-	5	1.099,4	5,5	3	2.100,0	7,7	3	463,9	1,4
- Transf. Cautxú i material plàstic	1	224,5	1,7	3	335,0	1,7	10	507,1	1,9	1	8,7	0,0
- Altres indústries manufactureres	4	792,4	6,0	14	2.325,0	11,6	18	2.160,5	7,9	13	1.950,7	6,0
Comerç	-	-	-	9	420,7	2,1	6	110,3	0,4	50	2.872,4	8,8
Hostaleria, restaurants i cafès	2	855,0	6,4	5	1.395,5	6,9	10	193,8	0,7	9	446,5	1,4
Transp. i comunicac	1	237,4	1,8	3	148,1	0,7	5	652,2	2,4	4	789,4	2,4
Electric. Aigua i gas	-	-	-	-	-	-	1	31,5	0,1	7	2.786,3	8,6
Obres públiques	-	-	-	-	-	-	3	586,5	2,5	3	891,5	2,7
Altres serveis	19	6.531,8	49,2	86	8.072,1	40,1	141	17.610,1	64,5	174	15.206,1	46,5
- Educació i investig.	6	865,0	6,5	9	844,8	4,2	8	338,5	1,2	15	1.839,7	5,6
- Sanitat	0	0,0	0,0	1	964,0	4,8	2	76,5	0,3	10	1.093,0	3,3
- Assistència social	1	15,0	0,1	5	145,4	0,7	17	580,4	2,1	36	763,4	2,3
- Altres serveis	12	5.651,8	42,6	71	6.117,9	30,4	114	16.614,7	60,8	113	11.510,0	35,3
TOTAL	40	13.273,1	99,9	138	20.118,6	99,9	213	27.320,2	100,0	289	32.698,0	100,0

Imports en milions de pessetes.

Font: Memòries de l'ICF anys 1997, 1998, 1999 i 2000

Com es desprèn del quadre presentat, l'any 2000 el sector que ha rebut un volum de finançament més important ha estat el d'"Altres serveis" amb un 46,5% de l'import formalitzat i el 60,2% quant a nombre d'operacions, seguint la tendència dels últims anys.

Sota aquest concepte es troben les entitats i empreses d'assistència social i d'educació i investigació i d'altres serveis. Aquest últim concepte obté un 35,3% del total i correspon bàsicament a les administracions públiques, al sector de l'audiovisual, a les empreses de l'espectacle, a les estacions d'esquí, a empreses d'informàtica i entitats esportives, entre altres. En l'any 1999 s'inclouen dues operacions amb l'INCASOL per valor de 6.600 MPTA, cosa que feia augmentar el percentatge d'aquest concepte fins al 60,8%.

En segon lloc destaca el sector de les "altres indústries manufactureres" amb un 14,8%. D'aquest sector destaca principalment la indústria tèxtil i de confecció amb un 7,4%.

Per últim, cal destacar el sector del comerç amb un 8,8%, la indústria de l'automoció amb un 8,7% i el sector de l'electricitat, aigua i gas amb un 8,6%.

5.2. ANÀLISI DE LA GESTIÓ EN LA CONCESSIÓ DELS PRÉSTECES I AVALS

Com ja hem assenyalat, la concessió de préstecs, crèdits i avals és l'activitat fonamental de l'ICF. Lògicament els comptes a cobrar per préstecs, crèdits i/o avals concedits suposen un 90,92% del total de l'Actiu. Per tant, hem fet una anàlisi d'aquests saldos a 31 de desembre de 2000. La nostra anàlisi ha consistit en la revisió dels expedients de concessió de préstecs, distingint els diferents tipus d'operacions concedides, per tal de verificar el procediment de concessió en cada cas. A més, s'ha verificat el risc viu dels avals a 31 de desembre de 2000. Així, per cada cas, s'han obtingut unes cobertures i uns resultats que es detallen en els subepígrafs següents:

- 5.2.1. La concessió dels diferents préstecs, distingint entre:
 - 5.2.1.1. Préstecs concedits a clients
 - 5.2.1.2. Avals assumits no inclosos com actius dubtosos
 - 5.2.1.3. Préstecs i bestretes al personal
 - 5.2.1.4. Altres deutors per consignacions judicials
 - 5.2.1.5. Deutors per venda d'immobilitzat
- 5.2.2. El risc viu dels avals a 31 de desembre de 2000

5.2.1. La concessió de préstecs

Com s'ha vist en el Capítol 2 de fiscalització economicofinancera, a 31 de desembre de 2000 els crèdits concedits ascendeixen a 78.198,8 MPTA. Per a la nostra anàlisi, hem classificat aquests saldos atenent als diferents tipus de préstecs o saldos a cobrar.

CONCEPTE	Import a 31.12.00
Préstecs concedits	75.453.402
Avals assumits no inclosos com actius dubtosos:	
- Hospital General de Catalunya	1.878.296
- Barcelonesa de Inversiones	281.294
- Transporte Hermanos Clemente	22.631
Préstecs i bestretes al personal	17.050
Altres deutors	33.625
Deutors per venda d'immobilitzat	512.448
TOTAL	78.198.746

Imports en milers de pessetes

Font: Elaborat per la Sindicatura a partir dels majors de l'ICF.

Cada un d'aquests conceptes ha estat objecte d'una anàlisi específica, que s'explica a continuació.

5.2.1.1. Préstecs concedits

Dels saldos de préstecs concedits, s'han seleccionat els superiors a 300 MPTA a 31 de desembre de 2000, més aquells escollits per la fiscalització de l'exercici 1999. En total han estat 79 expedients de préstecs concedits analitzats, que suposen el 59,80% del saldo a 31 de desembre de 2000.

Corresponents al sector públic, s'han analitzat sis expedients que ascendeixen a 7.624,6 MPTA i suposen el 69,15% dels saldos a cobrar del sector públic.

Corresponents al sector privat, s'han seleccionat setanta-tres expedients que ascendeixen a 37.569,3 MPTA i suposen el 58,21% dels saldos a cobrar del sector privat.

Informació sol·licitada

Per tots aquests expedients, s'ha demanat la següent informació:

- El quadre d'amortització del préstec, on s'inclou:
 - Les principals característiques pactades en el contracte: l'import formalitzat, la data de formalització, el nombre de quotes d'amortització,

- la seva periodicitat, el tipus d'interès, la periodicitat en la liquidació dels interessos, etc.
- Els rebuts que s'han emès o s'han d'anar emetent al llarg de la vida del préstec, desglossant el que correspon a interessos, comissions i amortització de capital.
 - L'amortització del capital al llarg de la vida del préstec.
 - Els interessos meritats en cada període.
 - Data de formalització del préstec i dates de lliurament del préstec i imports lliurats, per als casos que els lliuraments es facin en més d'un cop.
 - Situació de cada un dels rebuts emesos per l'ICF, en concret, si està cobrat o impagat.
- L'expedient del préstec, que inclou:
 - Certificat del secretari de la Junta de Govern conforme s'aprova la concessió del préstec.
 - Contracte signat per l'ICF i el client.
 - Rebuts emesos per l'ICF relatius al pagament del capital, interessos, comissions i, si escau, interessos de demora.
 - Còpia de la liquidació de l'ingrés bancari.
 - Cartes de l'ICF notificant al client les modificacions del tipus d'interès en funció de les condicions pactades en el contracte.
 - Còpia de les possibles escriptures signades relatives al contracte per hipoteques, etc.
 - Acord de Govern, si escau, aprovant l'operació i/o la possible consignació pressupostària per part d'un departament de la Generalitat en cas d'impagament del client.
 - Els llistats i documents de seguiment i cobrament de les remeses de rebuts emesos per l'ICF, trameses al banc per a la gestió de cobrament, concretament:
 - Llistat dels rebuts remesos al banc segons la seva data de venciment que correspon a la data de venciment de les quotes dels préstecs.
 - Extracte bancari d'abonament a favor de l'ICF de l'import global de la remesa.
 - Llistat dels rebuts retornats pel banc per impagament del prestatari així com l'extracte bancari de càrrec en compte de l'ICF per l'import total dels rebuts retornats.
 - Requeriment de l'ICF als prestataris amb rebuts retornats i, si és el cas, documentació (transferència, extracte bancari) conforme finalment ha estat cobrat.

En els casos en què l'ICF participa en préstecs sindicats o en els que els préstecs tenen garantia departamental no es remesen rebuts al banc per a la gestió de cobrament i, per tant, la documentació verificada ha estat bé els comunicats del banc agent del sindicat bancari, bé els comunicats entre l'ICF i el corresponent departament de la Generalitat, així com els documents de cobrament o d'ingrés bancari a favor de l'ICF.

Treball realitzat

- Verificació de l'existència del contracte signat amb data prèvia al lliurament del préstec.
- Verificació de l'existència del certificat del secretari de la Junta de Govern conforme aquesta aprova la concessió del préstec.
- Comprovació que les condicions aprovades per la Junta de Govern per a la concessió del préstec siguin les que després s'han inclòs en el contracte.
- Comprovació que les condicions pactades en el contracte siguin les que després s'utilitzen a l'hora del càlcul d'interessos, de la periodicitat de la liquidació d'aquests interessos, de l'amortització del capital i de la seva periodicitat, del càlcul dels possibles interessos de demora, si escau, i del càlcul de les comissions.
- S'han lligat els saldos a 31 de desembre de 2000 al saldo inclòs en el compte de Balanç corresponent.
- S'han lligat els interessos carregats al client durant l'any 2000 amb el Compte de pèrdues i guanys.
- S'ha verificat la correcció del càlcul dels interessos carregats al client, d'acord amb les condicions pactades en el contracte.
- S'han lligat les comissions carregades al client durant l'any 2000 amb el Compte de pèrdues i guanys, a més de comprovar la correcció dels càlculs efectuats per l'ICF tenint en compte les condicions pactades en contracte.
- Per al cas que la liquidació dels interessos meritats durant l'any 2000 i/o de les comissions o de part d'ells fos posterior a 31 de desembre de 2000, s'ha verificat la correcta periodificació d'aquests interessos i/o comissions en els *Comptes de periodificació* de l'Actiu del Balanç de situació.
- S'ha verificat que l'amortització del capital efectuada durant l'any 2000 s'hagi realitzat d'acord amb les condicions pactades en el contracte quant a periodicitat de l'amortització del préstec i quant a import per cada amortització.
- S'ha verificat que l'import inicial del préstec coincideixi amb el saldo que s'inclou en el compte d'ordre de "Préstecs concedits". També s'ha verificat que el saldo de què s'ha disposat del préstec a 31 de desembre de 2000 segons el quadre d'amortització coincideixi amb el saldo inclòs en el compte d'ordre "Préstecs disposats" en la mateixa data.
- S'ha verificat el cobrament de totes les quotes del préstec que vencien en el 2000 i s'ha fet també el seguiment del cobrament de les primeres quotes amb venciment 2001.

Conclusions

De l'anàlisi dels expedients de préstec de la mostra seleccionada es poden extreure les conclusions que exposem a continuació:

Els préstecs concedits per l'ICF han estat degudament aprovats per la Junta de Govern abans de la seva concessió i han estat degudament signats mitjançant contracte per l'ICF i el client. Malgrat això, el desembre del 2000, s'ha formalitzat un préstec de 2.000 MPTA amb Hilados y Tejidos Puigneró, SA, que es va declarar en suspensió de pagaments el novembre del mateix any. La situació del client feia que no fos recomanable la formalització d'aquesta operació. Tot i això, es va formalitzar finalment en haver estat aprovat per Acord del Govern de la Generalitat com a préstec garantit amb dotació pressupostària.

A més, per als casos analitzats hem verificat que els clients han anat amortitzant el capital del préstec d'acord amb les condicions pactades en el contracte, llevat de quatre clients, les incidències dels quals s'expliquen a continuació:

- a) Grup MITASA (format per les empreses Manufacturas e Industrias Textiles Agrupadas, SA; Hilaturas Bergadà, SA; Hilaturas Casals, SA i Mesana, SA), empreses del sector tèxtil de la comarca del Berguedà: Es tracta dels expedients 34.01859 i 34.01860, corresponents a dos préstecs, per 1.106,91 MPTA i 1.482,81 MPTA, respectivament, formalitzats el 1996 amb carència d'un any. Aquests préstecs són el resultat de la renegociació dels crèdits concedits prèviament a aquest Grup, acordada pel Govern de la Generalitat el 12 de desembre de 1996. En concret, el Govern autoritza el Departament d'Indústria, Comerç i Turisme a consignar en els seus pressupostos crèdit suficient per a atendre les obligacions que es derivin de les operacions esmentades, en cas d'incompliment. Per tant, aquests préstecs estan garantits amb dotació pressupostària (vegeu més detall dels préstecs amb dotació pressupostària en l'epígraf 5.1.2 d'aquest mateix Capítol).

El Grup MITASA ha anat impagant els rebuts de forma reiterada. De fet, els únics cobraments provenen de l'import obtingut per la venda de diverses finques i alguna transferència del DICT. En tractar-se de préstecs amb dotació pressupostària, no hauria de suposar un problema de cobrabilitat per a l'ICF, ja que en tot cas hauria de pagar el departament corresponent. Tot i això, es tracta d'un client amb problemes importants de pagament. A més, s'ha d'assenyalar que la fallida presentada per Grup MITASA l'octubre de 2002, representen fets posteriors que poden suposar finalment un risc per a l'ICF.

- b) Viscoseda Barcelona, SL: Es tracta dels expedients 34 01881 i 34 02166, corresponents a dos préstecs per 367 MPTA i 446 MPTA, respectivament, formalitzats, el primer l'any 1997 i el segon l'any 1999. Aquesta Societat pertany al Grup La Seda, i actualment està liquidada. Es van adoptar una sèrie de mesures per tal de garantir el cobrament del deute pendent, com ara la venda de les finques on s'ubica la fàbrica, etc. Els préstecs han estat assumits per La Seda de Barcelona, SA (que els avalava) amb posterioritat a l'exercici 2000 i es van pagant regularment. Un cop analitzada la situació, considerem que es pot garantir raonablement el cobrament del deute pendent a 31 de desembre de 2000.
- c) Productos Reciclados de Balaguer, SA: Es tracta de l'expedient 34 01958 corresponent a un préstec de 433,5 MPTA formalitzat el 3 d'abril de 1998, amb carència d'un any. Es tracta d'una empresa de fabricació de pasta de paper destintada i de paper tissú reciclat. Va anar pagant els primers rebuts corresponents només a interessos, però ha impagat tots els rebuts des del primer en què s'inclou amortització de capital, de 30 de setembre del 2000. L'abril del 2001 es declara en suspensió de pagaments. Donada la situació de morositat i incertesa de l'operació, considerem que s'ha de dotar com a mínim en un 50%. En l'anàlisi de morositat, ja s'ha tingut en compte a l'hora de fer el nostre càlcul de la provisió. Les conclusions generals sobre la provisió per insolvències es troben en l'epígraf 2.4.6.1.
- d) Europroject, SA: Es tracta de l'expedient 34 02446 corresponent a un préstec de 400 MPTA formalitzat el 26 de juliol de 1999, amb carència d'un any. Al final, d'aquests 400 MPTA s'han lliurat només 392 MPTA. Durant l'any 2000 i 2001 la societat ha anat impagant rebuts, malgrat ha pagat alguns interessos, amb molt retard. El febrer de 2002 es declara en suspensió de pagaments. Donada la situació d'impagament a 31 de desembre de 2000 i d'incertesa com a conseqüència de la suspensió de pagaments, considerem que aquest client s'ha de dotar com a mínim en un 50%. En l'anàlisi de morositat, ja s'ha tingut en compte a l'hora de fer el nostre càlcul de la provisió. Les conclusions generals sobre la provisió per insolvències es troben en l'epígraf 2.4.6.1.

Els interessos i les comissions meritats durant l'any 2000 i inclosos com a *Productes financers* en el Compte de pèrdues i guanys han estat correctament calculats d'acord amb les condicions pactades en el contracte i degudament cobrats en el moment de la seva liquidació.

Per als casos en què la liquidació dels interessos i comissions meritats a 31 de desembre de 2000 és posterior a aquesta data, la periodificació d'aquests interessos o comissions a 31 de desembre de 2000 ha estat correcta.

5.2.1.2. *Avals assumits i no inclosos com a Actius dubtósos*

Quan l'ICF ha estat avalant una operació de crèdit que resulta impagada, i l'entitat financera corresponent li reclama que assumeixin el deute, l'ICF el paga i aquest aval assumit es comptabilitza com un *Actiu dubtós*.

A 31 de desembre de 2000, quatre d'aquests avals assumits no s'han considerat com a actiu dubtós; es tracta dels dos avals assumits per l'ICF de l'Hospital General de Catalunya (tot i que s'inclou només la meitat del deute): l'aval assumit de Barcelonesa de Inversiones, SA i l'aval de Transportes Hermanos Clemente.

A continuació s'analitza cadascuna d'aquestes operacions:

Hospital General de Catalunya

L'ICF va concedir dos avals a l'Hospital General de Catalunya, SA formalitzats el 30 de juliol de 1993 i l'1 d'agost de 1996, per un import de 2.000 MPTA i de 1.600 MPTA, respectivament, d'acord amb la Llei 5/1993, de 28 de juny i l'article 31.4,d) de la Llei 14/1996, de 29 de juliol, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1996.

L'Hospital General de Catalunya va ser declarat en fallida voluntària el 25 de novembre de 1999. Com a conseqüència, les entitats financeres van reclamar formalment a l'ICF l'assumpció dels deutes avalats, cosa que l'ICF va fer entre el 16 i el 23 de desembre de 1999.

L'ICF, tot i la fallida i l'assumpció de l'aval, en l'any 1999 no el va considerar com a Actiu dubtós per dos motius: el primer, perquè es tractava d'operacions garantides amb hipoteca immobiliària, i el segon, en virtut de l'Acord de Govern de 13 de desembre de 1999 que consisteix en el següent:

Arran de la fallida, el Govern de la Generalitat en la seva sessió de 13 de desembre de 1999, a proposta conjunta dels departaments d'Economia i Finances i de Sanitat i de Seguretat Social, autoritza el Servei Català de la Salut per fer despeses amb un abast pluriannual, amb la finalitat de garantir el compliment de les obligacions que es derivin de les operacions d'aval concertades per l'Hospital General de Catalunya amb l'Institut Català de Finances.

En concret, es va acordar autoritzar el Servei Català de la Salut per fer despeses amb un abast pluriannual durant els exercicis pressupostaris de 2000 a 2009, ambdós inclosos, per 3.766,88 MPTA, repartides en deu anualitats de 376,69 MPTA cadascuna d'elles, més els interessos, comissions i despeses d'administració.

En l'any 2000, l'ICF fa una dotació a la provisió per insolvències per la meitat del deute de l'Hospital, deixant l'altra meitat per dotar en l'any 2001.

El 23 de març de 2000 el comissari de la fallida notifica l'assenyalament de la Junta General de creditors per al nomenament de síndics per al 26 d'abril de 2000 i de Junta per l'aprovació del conveni pel 31 de maig de 2000. L'Hospital va proposar un conveni que distava molt d'interessar als creditors, motiu pel qual les Administracions van redactar una proposta de conveni que s'adaptés més als seus interessos. Finalment, el 29 de setembre de 2000 es presenta al Jutjat una proposta de conveni consensuada entre els principals creditors (Hisenda Pública, Tresoreria General de la Seguretat Social, el Servei Català de la Salut i l'ICF).

En el conveni de liquidació finalment aprovat el 27 de febrer de 2001, es va nomenar una comissió de liquidació per liquidar els béns, i va establir que Hisenda i Seguretat Social compartien rang (els primers en cobrar). Tenint en compte que el deute aproximat d'ambdues entitats ascendia 8.000 MPTA, ja quedava clar que l'ICF no cobraria res.

Finalment, el setembre 2001 l'Hospital s'adjudicà a un tercer per un import aproximat de 1.500 MPTA. A més, la Comissió liquidadora instà l'ICF perquè, com més aviat millor aixequés les càrregues hipotecàries constituïdes a favor seu.

Per tot això, considerem que l'ICF hauria d'haver inclòs com a actiu dubtós la totalitat del deute de l'Hospital General de Catalunya; és a dir, 3.763,16 MPTA, i efectuar la corresponent dotació al fons d'insolvències també per aquest import enfront dels 1.878,3 MPTA pels qual el va dotar. Aquest defecte de provisió ja s'analitza en l'epígraf 2.4.6.1 de Fons d'insolvències.

Barcelonesa de Inversiones, SA

L'ICF va concedir un préstec i un aval a la societat Barcelonesa de Inversiones, SA, de 150 MPTA i de 300 MPTA, respectivament. Aquest préstec va resultar impagat i l'ICF va haver d'assumir l'aval. En garantia del préstec impagat, finalment l'ICF s'adjudicà el terreny que constituïa garantia hipotecària, decretant-se la cancel·lació de la hipoteca. Quant a l'aval, al juliol del 1998 se signà un document de compromís de compravenda entre l'ICF i l'empresa Camping Car, SA del terreny i de la cessió de l'aval assumit, per 450 MPTA, supeditat al fet que el comprador obtingués tots els permisos necessaris per a posar en marxa un càmping en aquests terrenys.

De moment, el comprador encara no ha aconseguit els permisos per a la implantació del càmping.

Com a criteri de prudència, considerem que l'aval assumit s'hauria d'haver inclòs com a *Actiu dubtós*, tal com s'indica en la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya. A més, pel que fa a la dotació a la provisió per insolvències, el Banc d'Espanya estableix que es provisionarà un import igual a l'estimació de les quanties no recuperables, efectuada amb criteris de màxima prudència. Considerem que, donada la incertesa i l'important endarreriment en la resolució de la situació, aquest import hauria d'estar dotat al 100%. En l'anàlisi de morositat, en el nostre càlcul de raonabilitat de la provisió per insolvències, ja s'inclou aquesta operació. En l'epígraf 2.4.6.1 s'expliquen les conclusions generals de la nostra anàlisi de morositat.

Transportes Hermanos Clemente, SA

L'ICF va concedir un aval a Transportes Hermanos Clemente, SA formalitzat el 5 de maig de 1995, per un import de 200 MPTA com a garantia del préstec que el Banco Luso Español havia concedit a l'esmentada empresa. L'11 de maig de 2000, l'empresa va presentar suspensió de pagaments. Com a conseqüència, el banc va requerir l'ICF per l'assumpció del deute avalat, cosa que l'ICF va fer el 15 de juny de 2000, per 27,89 MPTA. Com a garantia immobiliària d'aquest aval hi havia unes naus industrials al Papiol que l'empresa va demanar a l'ICF que no les executi, proposant mantenir el calendari de pagaments que tenia acordat amb el Banco Luso Español en el préstec. Del seguiment realitzat d'aquest deute s'ha observat que l'empresa compleix amb aquests pagaments.

5.2.1.3. Préstecs i bestretes al personal

Es tracta de dos préstecs concedits al personal i de diverses bestretes, també al personal, de petit import.

En l'Informe de fiscalització de la Sindicatura 10/1996-E, relatiu als exercicis 1993-1995, es recomanava que el Director general de l'ICF demanés a la Direcció General de Funció Pública el criteri a seguir respecte a la concessió de préstecs al personal, i que s'actués d'acord amb aquest criteri. En l'Informe 18/1999-E, relatiu a l'exercici 1998 es va fer un seguiment d'aquesta recomanació, i es va veure que no només no s'havia seguit, sinó que s'havia actuat de forma contrària, ja que durant l'any 1998 el director va concedir un altre préstec al personal sense sol·licitar a la Direcció General de Funció Pública l'informe recomanat.

En el 1999 i 2000 no s'ha concedit cap préstec al personal.

En el nou conveni col·lectiu aprovat pel Departament de Treball l'1 de febrer de 2001 i publicat en el DOGC el 22 de març del mateix any, amb vigència des de

l'any 2000 fins a l'any 2003, es reconeix el dret del personal a rebre préstecs i bestretes segons les condicions que reglamentàriament es fixin.

Els préstecs

El saldo de 14,03 MPTA correspon al capital pendent de dos préstecs concedits al personal per a l'adquisició d'habitatges, segons el següent detall:

Data formalització préstec	Import formalitzat	Capital pendent a 31.12.2000
16.11.1995	23.000	8.831
06.05.1998	8.000	5.195
TOTAL	31.000	14.026

Imports en milers de pessetes.

Tots els préstecs tenen garantia immobiliària.

En relació als préstecs ja concedits en anys anteriors, cal dir el següent:

- S'han obtingut els quadres d'amortització a 31 de desembre de 2000 dels dos préstecs que l'ICF té concedits al personal.
- S'ha lligat el capital pendent a 31 de desembre de 2000 amb comptabilitat, així com els interessos meritats durant l'any amb el Compte de pèrdues i guanys del mateix exercici. Sense excepcions.
- Per tres nòmines mensuals de cadascun dels treballadors que tenen concedit un préstec, s'ha verificat la deducció en la nòmina del pagament del préstec. Sense excepcions.
- En el cas que hi haguessin amortitzacions anticipades del capital del préstec, s'ha comprovat el corresponent ingrés en el compte corrent de l'ICF.
- S'ha verificat que, per l'any 2000, no s'ha d'efectuar retenció d'IRPF en concepte de retribució en espècie per la diferència entre el tipus d'interès aplicat i el tipus legal del diner ja que coincideixen ambdós tipus d'interès. A més, s'ha verificat la correcció de la base de cotització de la Seguretat Social tenint en compte aquest concepte retributiu.
- S'ha verificat que l'ICF no classifica aquest deute entre curt i llarg termini. Segons la Circular 4/1991, del Banco de España, s'ha d'indicar en la memòria aquesta classificació. En aquest cas, el desglossament entre curt termini i llarg termini és el següent:

Curt termini: 1,17 MPTA
Llarg termini: 12,85 MPTA

Les bestretes

Les bestretes es concedeixen per un import màxim equivalent a quatre mensualitats íntegres a retornar en vint-i-quatre mensualitats sense interessos.

S'ha obtingut l'expedient de concessió de tres bestretes. El treball realitzat ha estat el mateix que per als préstecs.

Pel que fa a l'IRPF, donat que aquestes bestretes estan concedides a més d'un any (en general, fins a dos anys) s'ha de considerar retribució en espècie la diferència entre el tipus d'interès aplicat (zero) i el tipus d'interès legal del diner i, per tant, efectuar la corresponent retenció en concepte d'IRPF, cosa que no es fa. L'import total aproximat per a l'any 2000 seria de 0,14 MPTA. D'altra banda, s'ha verificat la correcció de la base de cotització de la Seguretat Social tenint en compte aquest concepte retributiu.

A la data de realització d'aquest Informe, hem verificat que aquesta recomanació ja s'ha posat en pràctica.

5.2.1.4. *Altres deutors per consignacions judicials*

Es tracta d'importos lliurats per l'ICF en concepte de consignacions judicials i que a 31 de desembre resten pendents de retorn, fins que s'acabi el procediment judicial corresponent. S'ha verificat el cobrament posterior d'aquells importos en què el procediment judicial havia acabat.

5.2.1.5. *Deutors per venda d'immobilitzat*

Es tracta de deutes pel pagament ajornat per vendes d'immobilitzat adquirit per l'ICF en aplicació d'altres actius. En concret, a 31 de desembre de 2000 hi ha vuit vendes d'immobilitzat amb pagament ajornat. El treball realitzat s'ha basat també en els quadres d'amortització d'aquestes vendes ajornades, així com en les condicions del contracte, verificant els següents punts:

- La coincidència del capital pendent a 31 de desembre de 2000 segons el quadre d'amortització, amb el saldo comptable.
- El cobrament correcte de les quantitats amortitzades de capital segons les condicions previstes en cada contracte.
- El correcte tractament de l'IVA quan l'operació es considera subjecta i no exempta d'IVA.
- El correcte càlcul dels interessos segons les condicions del contracte i la seva correcta comptabilització en el Compte de pèrdues i guanys.
- L'ICF no classifica aquest deute entre curt i llarg termini. Segons la Circular 4/1991, del Banco de España, en la memòria s'ha d'indicar aquesta classificació. En aquest cas, el desglossament entre curt termini i llarg termini és el següent:

Curt termini: 104,67 MPTA

Llarg termini: 407,78 MPTA

5.2.2. El risc viu dels avals a 31 de desembre de 2000

Com s'ha vist en l'anàlisi de l'evolució de la concessió dels préstecs i avals (epígraf 5.1), la concessió d'avals per l'ICF ha perdut importància en els últims anys, tant en nombre d'avals concedits (l'any 2000 s'han concedit tan sols sis avals) com en import global concedit (l'import avalat ascendeix a 799 MPTA). Tot i això, a 31 de desembre de 2000, el risc viu per avals continua essent encara significatiu, ja que ascendeix a 13.081,4 MPTA (vegeu major desglossament en l'epígraf 2.6.1 Passius contingents, dins els Comptes d'ordre).

Per verificar aquest risc viu, el que s'ha fet és comprovar en tots els casos els imports que certifiquen les entitats bancàries que concedeixen el préstec avalat per l'ICF, a 31 de desembre de 2000.

S'han obtingut aquestes certificacions bancàries. S'ha verificat per a cada aval que el risc viu certificat a 31 de desembre de 2000 coincideix amb el risc viu comptabilitzat en el compte d'ordre de *Passius contingents*. A més, el banc certifica si el préstec avalat està al corrent de pagament o no. Per als casos en què el banc responia que el préstec no estava al corrent de pagament, s'ha analitzat amb el departament de Riscos de l'ICF la seva situació actual i el possible risc per a l'ICF. Els resultats han estat els següents:

- a) Navalmet, SCCL: es tracta de l'expedient 35 01603 corresponent a un aval per un import formalitzat de 6 MPTA. El risc viu del préstec avalat per l'ICF és de 0,47 MPTA a 31 de desembre de 2000. Un cop analitzada la situació, s'ha vist que van pagant el préstec, encara que amb endarreriments. A més, aquesta operació està avalada pel Fons de garantia d'avals.
- b) Transportes Hermanos Clemente: es tracta de l'expedient 35 01507 corresponent a l'aval d'un préstec formalitzat per 200 MPTA. El risc viu a 31 de desembre de 2000 és de 3,66 MPTA. Al maig del 2000 es declara en suspensió de pagaments. Tot i això, l'import pendent a 31 de desembre de 2000 s'ha liquidat correctament en l'any 2001.
- c) Hilados y Tejidos Puigneró, SA: Es tracta de dos expedients, el 35 01781 i el 35 02038 corresponents als avals de dues pòlisses de crèdit formalitzades per 580,75 MPTA i 500 MPTA, respectivament, amb diversos bancs cadascuna d'elles. Aquestes pòlisses de crèdit s'amortitzen al venciment, per la qual cosa l'ICF inclou com a risc viu l'import que ha avalat, amb independència del saldo de què disposi l'empresa en cada moment. Amb

posterioritat a la suspensió de pagaments declarada el novembre de 2000, aquests avals han estat renovats fins al juliol de 2003. A més, el maig de 2003 s'ha conegut el tancament de l'empresa. Donada la situació de l'empresa, aquests avals poden suposar un risc d'assumpció per a l'ICF.

- d) Industrial de Carrocerías, SCCRL: Es tracta dels expedients 35 01233, 35 01529 i 35 00826 corresponents a tres avals formalitzats per 500 MPTA, 350 MPTA i 200 MPTA, respectivament. Aquesta empresa es va declarar en suspensió de pagaments en l'any 2000.

El primer aval ha estat assumit per l'ICF durant el present exercici, i a 31 de desembre de 2000 està provisionat en un 25%. Considerem que, com a aval assumit, aquesta provisió hauria de ser del 100%.

El segon aval de 350 MPTA, que té un risc viu a 31 de desembre de 2000 de 258,12 MPTA, es va formalitzar amb posterioritat a la suspensió de pagaments, estava recolzat per un Acord de Govern autoritzant l'ICF a formalitzar l'esmentat aval.

El tercer aval, de 200 MPTA, ha estat cancel·lat a principis de l'exercici 2002 amb la venda d'una finca de l'empresa.

Respecte a aquestes operacions, entenem que seguint el criteri de prudència valorativa, s'hauria de traspasar el risc viu a *Actiu dubtós*, i efectuar la corresponent provisió.

S'ha d'assenyalar com a fet posterior, que el març del 2003 l'empresa s'ha declarat en fallida.

En la nostra anàlisi de morositat, en el càlcul de raonabilitat de la provisió per insolvències, ja s'inclouen aquestes operacions esmentades. En l'epígraf 2.4.6.1 s'expliquen les conclusions generals de la nostra anàlisi.

De l'anàlisi realitzada es pot concloure que el risc viu comptabilitzat per l'ICF a 31 de desembre de 2000 és correcte i els possibles problemes d'assumpció d'aval per part de l'ICF són els que s'han esmentat més amunt. En la nostra anàlisi de morositat, en el càlcul de raonabilitat de la provisió, ja s'han inclòs tots els possibles casos de risc. En l'epígraf 2.4.6.1 s'expliquen les conclusions generals de la nostra anàlisi.

5.3. ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE LA MOROSITAT

En aquest epígraf s'analitza l'evolució interanual de la morositat en l'Institut, tenint en compte l'evolució del volum de préstecs i avals concedits. A més,

incloem un detall dels imports morosos que han estat assumits finalment pels departaments de la Generalitat, i un detall de les garanties executades com a conseqüència de certes operacions moroses.

S'ha de dir que l'anàlisi econòmicofinancera de la morositat de l'ICF a 31 de desembre de 2000, així com la raonabilitat de la provisió per insolvències en la mateixa data, s'explica en l'epígraf 2.4.6.1 de Fons d'insolvències.

5.3.1. Evolució interanual de la morositat

Per a efectuar aquesta anàlisi ens basem en la classificació comptable de les operacions de préstecs i avals amb possible risc d'insolvències. Els conceptes i la seva evolució interanual són els següents:

CONCEPTE	31.12.97	31.12.98	31.12.99	31.12.00
Rebutos impagats	415.197	703.562	722.713	859.336
Actius dubtosos	2.947.007	2.337.328	2.599.581	4.168.380
Prod. meritats d'actius dubtosos	164.395	199.744	253.318	132.964
Altres passius contingents	0	0	3.881.294	3.881.294
Actius en suspens regularitzats	2.690.495	2.829.563	2.928.965	3.346.125
Actius en mandat d'execució	991.196	976.814	1.099.309	1.363.839
Deute HGC assumit pel Servei Català de la Salut	0	0	0	376.818
Garanties executades pendents de realitzar	1.972.619	2.752.724	2.623.428	1.549.728

Imports en milers de pessetes

En línies generals, en l'any 2000 s'observa un augment en els conceptes analitzats, llevat dels productes meritats d'actius dubtosos i de les garanties executades pendents de realitzar. Aquest any destaca la venda de cinc immobles, un d'ells l'Hotel Rey Don Jaime per 800 MPTA, que fa disminuir significativament l'import global de garanties executades pendents de realitzar.

L'augment dels conceptes anteriors s'explica, en primer lloc, per l'augment de la cartera de préstecs i avals d'un any respecte de l'altre. Així, es dona aquest pas de 78.402,9 MPTA l'any 1999 a 91.280,15 MPTA l'any 2000, el que suposa un augment del 16,42% de la cartera viva d'un any respecte de l'altre.

Pel que fa als actius dubtosos, durant l'any 2000 l'ICF ha comptabilitzat la meitat de l'import dels avals que va assumir d'Hospital General de Catalunya (tal com s'explica en l'epígraf 2.3.2.1, considerem que s'hauria d'haver traspasat en la seva totalitat, donada la situació ja coneguda d'incobrabilitat del deute de l'Hospital).

Els *Altres passius contingents* es mantenen en el mateix import que en l'any 1999, ja que inclouen principalment l'import global del deute de l'Hospital

General de Catalunya, pels avals que l'ICF va haver d'assumir arran de la fallida, en el mes de novembre de 1999.

Per tant, s'observa que, tot i els augments de l'any 2000 respecte de l'any 1999 en línies globals, aquests queden justificats per l'augment de la cartera viva i pel cas específic de l'Hospital General de Catalunya.

A continuació es fa una anàlisi de cadascun dels conceptes inclosos en el quadre i de la seva evolució interanual:

- Rebut impagats (compte inclòs en *Deutors a la vista i diversos*): correspon als rebuts emesos vençuts i pendents de cobrament. En aquest compte els rebuts no sobrepassen els 90 dies des del seu venciment. S'observa un augment significatiu en l'any 1998 respecte de l'any 1997, si bé en l'any 1999 es manté en xifres similars a les de l'any anterior. Finalment, per l'any 2000, aquest concepte augmenta un 18,9%, en línia amb l'augment de la cartera de préstecs i avals.
- Actius dubtosos: comprenen aquells préstecs en què el rebut impagat més antic sobrepassa ja els 90 dies des del seu venciment. Els préstecs s'inclouen pel total del deute impagat més els interessos. A més, s'inclouen els rebuts posteriors vençuts del mateix prestatari, només pel capital, tal com indica la Circular 4/1991 del Banco de España en la seva norma desena. Si, a més, el préstec ja es troba en via executiva, als imports anteriors se'ls acumula l'import del capital pendent i els interessos pendents no acreditats en el Compte de pèrdues i guanys el dia del tancament de l'operació, així com les despeses derivades del procés d'execució i les provisions de fons fetes per aquest motiu.

També s'inclouen aquells avals assumits per l'ICF, més els possibles interessos i les comissions d'administració i risc i, com en el cas dels préstecs, les despeses derivades del procés d'execució i les provisions de fons fetes per aquest motiu. De fet, aquests avals assumits es troben també comptabilitzats en el compte d'ordre *Passius contingents dubtosos*.

En els anys 1997 i 1998 ha anat baixant l'import total dels Actius dubtosos. L'any 1999, tot i que aquesta tendència a la baixa es trenca, ja que els actius dubtosos augmenten un 11,22% respecte de l'import de l'any 1998, aquest augment és raonable tenint en compte l'augment de la cartera viva de préstecs i avals. L'any 2000 aquest concepte augmenta un 60,31% per l'assumpció dels avals de l'Hospital General de Catalunya, tal com ja s'ha explicat.

- Productes meritats d'actius dubtosos: en aquest compte s'inclouen els interessos corresponents als actius dubtosos (que no es comptabilitzen com

a ingrés mentre no es cobrin), els quals s'emeten fins al moment del tancament del préstec. S'observa una disminució en aquest concepte principalment a causa dels imports de dos clients: 44,03 MPTA de Mestre y Ballbe, SA que s'ha cobrat, i 71,77 MPTA de Sistemas de Control, SA que s'ha traspasat a actius en suspens regularitzats.

- **Altres passius contingents:** es tracta d'un compte d'ordre inclòs dins els *Passius contingents* en què s'inclouen els tres avals assumits per l'ICF però que, per tenir un compromís signat de cobrament de l'import, no els inclou com a *Passius contingents dubtosos* ni, per tant, com a *Actius dubtosos* de l'actiu del Balanç de situació.
- **Actius en suspens regularitzats:** es tracta d'un compte d'ordre en què es comptabilitzen els saldos considerats fallits per la Junta de Govern de l'ICF. En aquest cas, els saldos es treuen del compte d'*Actius dubtosos* i es passen a aquest compte d'ordre. Normalment aquests saldos ja estan provisionats seguint els percentatges fixats pel Banc d'Espanya. Si manca alguna part del saldo per provisionar, llavors el traspàs d'*Actius dubtosos* a aquest compte d'ordre es farà contra el Compte de pèrdues i guanys per la part no provisionada amb anterioritat. Dels anys 1997 a 1999, s'observa una tendència a l'alça però amb percentatges raonables, del 3% al 5%. En l'any 2000 aquesta partida augmenta un 14,24%, principalment a causa del traspàs a actius en suspens regularitzats de totes les operacions amb Sistemas de Control, SA per un import global de 412,05 MPTA.
- **Actius en mandat d'execució:** és també un compte d'ordre en què s'inclouen les operacions impagades pel client, amb dotació pressupostària i/o garantides amb el fons de garantia d'avals, que són assumides per algun departament de la Generalitat. En realitat, aquestes operacions no suposen, en principi, un risc d'insolvències per l'ICF ja que els impagats els hauria d'assumir algun departament de la Generalitat. L'augment més significatiu es produeix de l'any 1999 a l'any 2000 amb un 24,06%, produït principalment pels imports assumits pels préstecs de Premsa Catalana (126,9 MPTA), i de Grup Mitasa (108,1 MPTA).
- A part d'això, s'ha de afegir els imports que paga el Servei Català de la Salut pel compromís que va adquirir d'assumir, en 10 anys, el deute corresponent als avals assumits d'Hospital General de Catalunya. L'any 2000, aquest deute assumit ascendeix 376,82 MPTA.
- Els passius contingents dubtosos que corresponen a avals assumits ja es troben reflectits en els actius dubtosos i per tant, no s'incorporen en el quadre següent per a no duplicar imports.

- Garanties executades pendents de realitzar: Es tracta dels béns que l'ICF ha obtingut com a conseqüència de l'execució de garanties, principalment hipoteques, per operacions impagades. En l'epígraf 5.3.3 s'inclou un detall d'aquests béns.

5.3.2. Morositat assumida pels departaments de la Generalitat

L'ICF, en la seva actuació creditícia intenta sempre obtenir garantia suficient en les operacions atorgades. Tot i això, les operacions de dubtosa viabilitat que, encara així, el Govern considera necessari atorgar, tenen en la majoria de casos una cobertura a càrrec del departament de la Generalitat que assumeix l'operació com si fos de caràcter prioritari.

L'evolució dels imports que han estat assumits pels departaments de l'exercici 1999 fins a l'exercici 2000 són els següents:

Departaments	Assumit fins a l'any 1999	Assumit (cobrat) en l'any 2000	Assumit fins a l'any 2000
Presidència	15.084	(15.084)	-
Economia	46.107	41.596	87.703
Cultura	131.492	(131.492)	-
Treball	118.635	(1.321)	117.314
Indústria	787.991	154.039	942.030
Benestar Social	-	216.791	216.791
Sanitat	-	376.818	376.818
TOTAL	1.099.309	641.347	1.740.656

Imports en milers de pessetes.

Aquests imports assumits pels departaments corresponen a operacions moroses garantides amb dotació pressupostària o amb el fons de garantia d'aval.

A part d'aquests imports que assumeixen els departaments per operacions moroses, s'han d'afegir els imports que els departaments paguen directament en concepte de capital, interessos i altres conceptes, dels préstecs amb garantia departamental que, durant l'any 2000 ascendeixen a 1.237,79 MPTA.

5.3.3. Morositat assumida per execució de garanties

En els anys fiscalitzats l'ICF ha executat les garanties per l'incompliment d'operacions diverses; per aquest motiu, l'Institut disposa de nombroses finques, locals, habitatges i naus industrials, a més, d'un gran nombre d'obres d'art.

A continuació es detallen les garanties executades incloses en el Balanç a 31 de desembre de 2000.

a) Immobles

Descripció	Situació	Data adjudicació	Saldo en Balanç a 31.12.2000
Nau	Ribes de Freser	31.12.1993	58.770.446
Nau	Sant Vicenç Castellet	09.03.1994	50.000.000
Local	Lleida	12.07.1994	6.000.000
Nau	Puigreig	05.05.1995	23.000.000
5 locals	La Coma i Pedra	27.10.1995	2.000.000
Edifici	La Coma i Pedra	27.10.1995	42.000.000
4 terrenys	Tordera	16.11.1995	2.000.000
Nau	Celrà	22.12.1995	100.000.000
Finca	Ulldecona	31.01.1996	1.000
2 terrenys	Vidreres	06.05.1996	1.725.000
4 naus	Sant Fruitós de Bages	08.05.1996	45.000.000
Nau	L'Hospitalet de Llobregat	05.07.1996	120.000.000
Edifici	Manresa	10.12.1996	10.000.000
Nau	Sant Quirze de Besora	02.12.1996	40.000.000
2 finques	--	15.05.1997	68.000.000
3 terrenys	Collbató	14.06.1997	6.700.000
2 terrenys	Campmany	20.06.1997	40.000.000
Nau	Lleida	19.11.1997	64.002.000
Nau	Manresa	28.11.1997	25.000.000
2 naus	Torelló	25.11.1997	96.000.000
Nau	Cervera	17.12.1997	70.000.000
Terreny	Montroig del Camp	17.03.1998	158.104.039
Casa	Granollers	27.03.1998	26.000.000
Nau	Palafolls	30.07.1998	49.000.000
Finca	Calella	30.07.1998	4.000.000
Terreny	Begur	28.09.1998	2.000.000
Garatge	Castell d'Aro	28.09.1998	1.000
4 finques	-	28.02.1999	57.000.000
Finca	Barcelona	10.11.1999	51.754.800
Varis	Madrid	24.04.2000	82.000.000
TOTAL			1.300.058.285

Imports en pessetes.

b) Obres d'art

L'Institut s'ha adjudicat obres d'art en pagament d'operacions de préstec per un import de 208,67 MPTA, que a la data de fiscalització resten encara en poder de l'ICF malgrat que majoritàriament es van assumir en 1994.

c) Maquinària

S'inclouen 41,00 MPTA provinents de processos d'execució judicial de garanties hipotecàries mobiliàries reclamades per l'ICF per manca de pagament per part dels prestataris.

S'ha d'assenyalar que l'ICF té un immobilitzat de difícil realització tenint en compte que la seva activitat no és vendre immobles, obres d'art o maquinària. Tot i això, s'ha d'assenyalar que durant l'any 2000 ha venut cinc immobles dels que tenia a 31 de desembre de 1999, el valor de cost dels quals és de 1.155,7 MPTA.

5.3.4. Finançament de l'activitat

L'estat de l'origen i l'aplicació de fons en els darrers dos exercicis ha estat el següent:

Origen	1999/1998	2000/1999
PER VARIACIÓ DE RECURSOS:		
Augment net de l'endeutament	19.121,7	16.827,2
Augment fons especials	380,7	1.967,3
Augment altres recursos propis	410,9	0,0
Net altres actius i passius	(209,9)	(1.431,0)
PER RECURSOS GENERATS:		
Excedent net	48,7	1,8
TOTAL ORIGEN	19.752,1	17.365,3

Aplicació	1999/1998	2000/1999
Increment d'inversions creditícies	19.458,3	14.896,4
Immobilitzat net	(59,7)	1.364,5
Tresoreria	91,3	(464,4)
Deutors en mora	262,3	1.568,8
TOTAL APLICACIÓ	19.752,1	17.365,3

Import en milions pessetes.

L'augment net de l'endeutament és la principal font de finançament de l'activitat de l'ICF. En el període 2000/1999 representa el 96,9% del total de l'origen de fons (el 96,81% en el període anterior).

Així, l'increment de les inversions creditícies s'ha finançat quasi en la seva totalitat per l'augment de l'endeutament.

5.3.5. Solvència

L'empresa de ràting FITCHIBCA Ltd., va realitzar l'avaluació dels comptes de l'ICF a 31 de desembre de 2000. El resultat de l'anàlisi va atorgar una qualificació de A+ per a obligacions a llarg termini i de F1, la màxima qualificació, per al curt termini.

S'ha d'esmentar que s'ha mantingut la qualificació obtinguda en l'exercici 1999.

La definició d'aquestes qualificacions és la següent:

- A+: obligacions per a les quals existeix una baixa expectativa de risc d'inversió. La capacitat de devolució puntual del principal i interessos és forta, tot i que canvis adversos en les condicions comercials, econòmiques o financeres poden fer augmentar el risc de la inversió.
- F1: obligacions recolzades per una forta capacitat de devolució puntual.

Així mateix, el mes de novembre de 2000, Standard & Poors ha revisat la seva qualificació a l'alça, fixant els següents ràtings per a l'ICF: AA-, per al llarg termini, A1+, per al curt termini i una perspectiva estable. La definició d'aquestes qualificacions, molt similars a les anteriors, són les següents:

- AA- : capacitat molt forta de compliment dels compromisos financers.
- A1 (curt termini): obligacions de la més alta qualitat.

6. CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

La Sindicatura de Comptes de Catalunya ha realitzat la fiscalització de l'ICF referent a l'exercici 2000, per donar compliment a la resolució 1601/VI del Parlament de Catalunya, publicada el 25 de novembre de 2002, relativa als informes de fiscalització inclosos en la part II de la Memòria de la Sindicatura de Comptes, corresponent a l'exercici del 2000. En aquesta resolució el Parlament de Catalunya encomana a la Sindicatura de Comptes que "ampliï l'Informe 18/1999-E", de l'exercici 1998 sobre l'Institut Català de Finances, fins a l'any 2001, "tot estenent-ne l'objecte a les recomanacions de l'Informe 10/1996-E que, segons la Sindicatura, han estat incomplertes i analitzant l'evolució de les activitats que han estat objecte de recomanació en l'Informe 18/1999-E".

A més, de conformitat amb la normativa vigent, aquest informe de fiscalització relatiu a l'empresa de la Generalitat Institut Català de Finances (ICF) dóna també compliment a l'article 16 de la Llei 3/2000, de 19 de maig, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a l'any 2000 (fiscalització anual de les empreses públiques amb pressupost superior a 25.000 MPTA).

6.1. COMPLIMENT DE RECOMANACIONS DE L'INFORME DE LA SINDICATURA 18/1999-E, REFERENT A L'INSTITUT CATALÀ DE FINANCES EN L'EXERCICI 1998

L'informe 18/1999-E, relatiu a la fiscalització de l'Institut Català de Finances corresponent a l'exercici 1998 va ser debatut i aprovat per la Comissió de la Sindicatura de Comptes del Parlament de Catalunya en la sessió del 29 d'octubre de 2002.

A continuació es detallen, amb lletra cursiva, les recomanacions de l'esmentat informe i la seva situació a la data de la present fiscalització.

- **Referent a la comptabilitat**

Recomanem que la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya adapti el Pla General de Comptabilitat Pública perquè sigui aplicat per l'ICF, d'acord amb el que estableix l'article 21 de la Llei de pressupostos de la Generalitat per al 1998 o l'article 17 de la Llei de pressupostos per al 1999, així com l'Estatut de l'empresa pública catalana.

L'ICF presenta els Comptes anuals d'acord amb la circular del Banc d'Espanya 4/1991, de 14 de juny, i posteriors actualitzacions sobre normes de comptabilitat i models d'estats financers per a entitats de crèdit. Tot i que l'ICF no té la consideració d'entitat de crèdit segons la definició que en fa la circular, considerem que l'aplicació d'aquestes normes comptables és la més adequada per a la seva activitat. Entenem mentre no es desenvolupi el pla especial en el marc del Pla comptable públic de la Generalitat, el seguiment de la circular esmentada reflecteix adequadament les operacions portades a terme per l'ICF.

- **Referent al Consell Assessor**

La Llei de creació de l'ICF estableix, en el seu article 27, la constitució d'un Consell Assessor. Recomanem, tal com es va fer en els dos informes anteriors de la Sindicatura, la constitució d'aquest Consell Assessor per tal de portar a terme les funcions encomanades per l'esmentada Llei.

S'ha vist que el Govern de la Generalitat ha donat finalment compliment a aquesta recomanació. Així, el Govern de la Generalitat, en la seva sessió de 19 de març de 2002, va acordar la constitució del Consell Assessor de l'ICF, i va nomenar els cinc vocals electius que han de ser nomenats a instància del Govern de la Generalitat. Prèviament, el Ple del Parlament de Catalunya, en la seva sessió de 13 de febrer de 2002, per Resolució 1114/VI, havia designat els cinc vocals que li pertocaven. La primera reunió del Consell Assessor va ser el vint-i-dos d'abril de 2002.

- **Referent al Gabinet d'Estudis Econòmics i Financers**

La Llei de creació de l'ICF estableix, en el seu article 29, la constitució d'un Gabinet d'Estudis Econòmics i Financers per tal de portar a terme les funcions encomanades per l'esmentada Llei.

A la data de realització d'aquest Informe, el Gabinet d'Estudis Econòmics i Financers no estava constituït.

- **Referent a personal i als préstecs al personal**

Recomanem que les remuneracions del personal s'adaptin estrictament a la normativa vigent, i que les gratificacions extraordinàries s'utilitzin únicament en casos d'urgència i necessitat convenientment raonades, tenint en compte la competència del director de l'ICF sobre l'organització del règim de personal.

Recomanem, d'igual forma, que no es concedeixi cap complement o gratificació periòdica, al marge de la regulació legal vigent, sense els informes favorables de Funció Pública i del Departament d'Economia i Finances.

Recomanem que es regularitzin els complements i gratificacions periòdiques aplicats en les retribucions del personal respectant allò que s'especifica en el Conveni vigent.

Recomanem que el director general de l'ICF demani a la Funció Pública el criteri a seguir en l'actualitat, respecte a la concessió de préstecs al personal, i que l'ICF actuï d'acord amb aquest criteri, no concedint cap altre préstec sense haver obtingut la corresponent resposta de la Funció Pública.

Aquestes recomanacions han estat seguides a partir del nou Conveni col·lectiu específic de l'ICF per als anys 2000 a 2003, aprovat pel Departament de Treball l'1 de febrer de 2001 i publicat en el DOGC el 22 de març del mateix any.

En aquest conveni col·lectiu es reconeix el dret del personal a rebre préstecs i bestretes segons les condicions que reglamentàriament es fixin (aquestes condicions han estat aprovades pel Director General de l'ICF el 12 de gener de 2001, i modificades posteriorment a l'abril del mateix exercici).

A més, el nou conveni inclou també tota la normativa relativa a productivitat, gratificacions extraordinàries i/o altres complements.

- **Referent a la contractació**

Recomanem que quan es formalitzin contractes pel procediment de contractació negociat es justifiquin adientment els motius i la idoneïtat de l'oferta

seleccionada, d'acord amb els requeriments de la Llei de contractes de les administracions públiques.

Recomanem, també, que es formalitzi sempre el preceptiu expedient per a tots els contractes respectant tots els requisits que estableix la Llei.

Pel que fa als contractes analitzats en l'Informe de fiscalització 18/1999-E, als quals els és d'aplicació aquesta recomanació, hem verificat que tots ells continuen vigents (llevat d'un contracte amb Dun & Badstreet) en ser renovats per anys naturals. Es reiteren les observacions fetes en l'Informe esmentat i es recomana revisar periòdicament aquests contractes per tal de verificar que els preus i les condicions signades són, encara, els més favorables per a l'Entitat.

- **Referent a l'execució de garanties**

No és convenient acumular immobles, obres d'art i altres actius procedents de l'execució de garanties. És convenient i es recomana agilitar la seva venda, molt especialment en el cas d'obres d'art i preferiblement mitjançant subhasta pública.

Durant l'any 2000 s'han venut cinc immobles dels que figuraven a l'actiu del Balanç a 31 de desembre de 1998, el cost dels quals és de 1.155,7 MPTA. Tot i això s'ha d'assenyalar que l'ICF continua tenint immobilitzat de difícil realització.

6.2. CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS RELATIVES A L'EXERCICI 2000

Al llarg de l'Informe s'han assenyalat les observacions que resulten pertinents sobre els aspectes financerocomptables, de legalitat, de caire pressupostari, de control intern i de gestió. Així mateix, s'han formulat les recomanacions necessàries per tal de corregir els defectes detectats.

S'ha fet un seguiment de les observacions i recomanacions recollides en el nostre Informe anterior corresponent a l'exercici 1999 (22/2002-D). Aquelles que encara estan vigents s'han recollit en aquest Informe.

Les observacions i recomanacions més rellevants són les que s'exposen a continuació.

Fiscalització economicofinancera

Els Comptes anuals de l'ICF relatius a l'exercici 2000, excepte pels efectes que les observacions i recomanacions que es remarquen al llarg d'aquest Informe, i especialment les que s'enumeren en aquest apartat, poden tenir en els Comptes anuals de l'ICF, expressen de forma raonable el patrimoni, la situació financera i

els resultats obtinguts en l'exercici 2000. A més, els comptes anuals comprenen la informació necessària i suficient per a la interpretació i comprensió adequades, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptades.

Les observacions i recomanacions que cal remarcar respecte de la fiscalització economicofinancera són les següents:

- L'entitat no distingeix entre curt i llarg termini. Segons la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya s'ha de desglossar en la Memòria, per a totes aquelles partides en què hi ha part a curt termini i part a llarg termini, la part que venç a curt termini i la part que venç a llarg termini.

Es recomana desglossar en la Memòria la part a curt termini i la part a llarg termini per a tots els epígrafs del Balanç de situació que hi tinguin venciments a curt termini i a llarg termini, com ara el deute per préstecs concedits, l'endeutament, l'emprèstit, els deutes a cobrar, etc.

- L'entitat manté saldos oberts en vint-i-quatre comptes corrents en diferents entitats bancàries, de les quals set són les que s'utilitzen de manera habitual; la resta tenen molt poca operativa.

Malgrat s'ha reduït el nombre de comptes obertes en relació a l'exercici 1999, cal plantejar la conveniència de cancel·lar els comptes que mantenen un saldo gairebé inamovible.

- Durant l'any 2000, l'entitat ha adquirit una part de la finca de Passeig de Gràcia, 19, per 2.400,88 MPTA més despeses diverses, que s'ha comptabilitzat íntegrament com a edifici, sense desglossar la part corresponent al terreny.

Cal que es comptabilitzi de forma separada la part corresponent a l'edifici de la part corresponent al terreny.

- L'immobilitzat material inclou 209 MPTA corresponents a obres d'art, 1.300 MPTA a immobles i 41 MPTA a maquinària adquirits com a conseqüència d'execució de garanties.

Entenem que aquest immobilitzat hauria de comptabilitzar-se en un epígraf diferenciat de la resta d'immobilitzat com a immobilitzat no funcional, tal com assenyala la Circular 4/1991.

- Dins l'immobilitzat material es comptabilitzen 196,62 MPTA corresponents a programes d'informàtica que, segons la Circular 4/1991, que està d'acord amb el Pla general de comptabilitat, tenen la naturalesa d'immobilitzat

immaterial. A més, aquests béns s'amortitzen en quatre anys quan, segons la Circular 4/1991, s'han d'amortitzar en tres anys.

S'han de reclassificar aquests béns i la seva amortització acumulada dins l'immobilitzat immaterial, i amortitzar-los en el període de tres anys. L'efecte d'aquest canvi en la dotació anual d'amortització suposaria, per a l'any 2000, 8,5 MPTA aproximadament.

- L'ICF disposa d'un inventari comptable de l'immobilitzat valorat a 31 de desembre de 1999, en què s'inclou la descripció del bé, la data d'alta, l'import, la dotació anual i l'amortització acumulada, la seva classificació en l'actiu, etc. En aquest inventari manca una identificació física del bé, la seva ubicació i l'usuari final del bé, especialment dels equipaments informàtics. És per això que l'ICF ha començat a fer una relació dels equipaments informàtics quant a la seva ubicació i l'usuari final. Però manca que aquesta relació es faci coincidir amb l'inventari comptable, i que s'ampliï a la resta d'elements d'immobilitzat.
- L'Entitat provisiona l'immobilitzat procedent d'adjudicacions o recuperacions d'acord amb la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya.

S'ha verificat la correcta provisió a 31 de desembre de 2000 pels immobles.

Pel que fa a la maquinària, manquen 30,75 MPTA en la seva provisió a 31 de desembre de 2000 ja que s'han aplicat els criteris corresponents als immobles. Recomanem la correcció d'aquesta provisió i l'aplicació dels percentatges correctes segons l'esmentada Circular.

Cal assenyalar també que aquesta provisió està correctament comptabilitzada dins l'epígraf de Passiu *Fons especials*, però conjuntament amb el *Fons d'insolvències*. En la Circular 4/1991 existeix un epígraf diferenciat dins l'epígraf general de *Fons especials* anomenat *Fons de cobertura de l'immobilitzat* que és on s'ha de comptabilitzar aquest tipus de provisió.

- Els traspassos de deute de clients que es consideren fallits en el Compte d'ordre *Actius en suspens regularitzats* realitzats durant l'any 2000 s'han efectuat contra la corresponent dotació a la provisió, el que és correcte.
- De l'anàlisi de morositat efectuada per aquesta Sindicatura, i tenint en compte totes les observacions i recomanacions que es desprenen del cos de l'Informe, podem concloure que la provisió per insolvències a 31 de desembre de 2000 cobreix els possibles incobrables, llevat de la meitat dels avals assumits de l'Hospital General de Catalunya, que ascendeixen 1.884,86 MPTA, i que s'han dotat a l'any 2001.

De totes maneres, cal esmentar que les fallides presentades per Grup Mitasa, l'octubre de 2002, per Industrial de Carrocerrias, SCCRL, el març de 2003 i la decisió de tancament ordenat de l'empresa Hilados y Tejidos Puigneró, SA, el maig de 2003, representen fets posteriors que poden suposar finalment un risc per l'ICF.

- El capital de l'ICF inclou les aportacions de la Generalitat al Fons patrimonial de l'entitat. Per tant, la descripció de l'epígraf de Passiu hauria de ser *Fons de Dotació* i no *Capital*.

Dins aquest epígraf de *Capital* s'inclouen 2.356 MPTA de transferències de capital aprovades en diferents lleis de pressupostos, que estan pendents de cobrament. Com a contrapartida es troben comptabilitzades en l'epígraf de l'Actiu *Fons de dotació pendent de desemborsament*.

Donat que aquest import no està cobrat, recomanem la seva comptabilització en epígraf diferenciat del de *Capital* (o Fons de dotació), com a Aportacions al Fons de dotació pendents de desemborsament.

- Durant l'exercici, l'entitat ha venut l'Hotel Rey Don Jaime a Rancho Hotel, SA, obtenint un benefici de 175 MPTA que no ha reconegut en aquest exercici. Prèviament, l'ICF havia adquirit aquest hotel en un procediment judicial a Hoteles Confort, SA, client que, d'altra banda, no ha estat provisionat tot i el deute incobrable de 196,98 MPTA.

Atès que s'ha formalitzat una venda no subjecta a cap condició, s'ha de reconèixer el benefici en el moment de la compravenda.

A més, s'ha de provisionar el deute del client quan ja es considera incobrable, i més encara quan ha entrat ja en via executiva.

Fiscalització de la legalitat

- L'entitat no ha superat el límit d'endeutament viu acumulat que fixa l'article 33.7 de la Llei 3/2000, de 19 de maig, de pressupostos de la Generalitat per al 2000.

A 31 de desembre de 2000 el saldo d'endeutament de què disposa amb les entitats de crèdit ascendeix a 45.763,22 MPTA, dels quals 4.611,11 MPTA tenen un venciment inferior a un any.

- Pel que fa al risc viu d'avalis a 31 de desembre de 2000, que ascendeix 13.081,4 MPTA, aquest no supera el límit establert per la Llei 3/2000, de 19 de maig, de pressupostos de la Generalitat per al 2000.

- La contractació de l'ICF es realitza habitualment seguint el procediment negociat amb petició d'ofertes o bé, amb petició d'una única oferta.

Si bé per als contractes d'import inferior a 2 MPTA (contractes menors) les contractacions realitzades són correctes, per als contractes d'import superior a 2 MPTA i inferior a 5 MPTA, l'ICF no segueix sempre el procediment fixat per la llei, ja que s'haurien de demanar tres ofertes. A més, cal també formalitzar el corresponent expedient de contractació i justificar la idoneïtat del sistema emprat i de l'adjudicatari finalment contractat.

Per últim, cal que l'ICF redacti el manual de procediments de contractació i que porti un registre dels expedients de contractació realitzats, incloent-hi també els contractes menors.

- Per a l'exercici 2000 l'ICF ha elaborat per primer cop el PAIF, tot i que manca incorporar una explicació de les xifres de l'any anterior i les seves desviacions respecte de les xifres pressupostades, tant pel pressupost com pels objectius i com pels estats financers. Tenint en compte que aquest és el primer any de realització del PAIF, es pot considerar normal que aquestes xifres no s'incloguin, si bé és necessari que pels següents PAIF s'inclogui tota aquesta informació.

D'altra banda, cal recordar que aquest document s'ha de tramitar d'acord amb el que preveu la normativa vigent (aprovació per Acord de Govern i publicació en el DOGC), cosa que l'ICF no ha fet.

Fiscalització pressupostària

- La liquidació del pressupost de l'ICF per a l'any 2000 és una liquidació conjunta de les partides d'explotació i les de capital, tot i que, dins d'aquesta, es pot separar el que són ingressos d'explotació dels de capital (recursos), i despeses d'explotació de les de capital (dotacions).

Es recomana efectuar dues liquidacions diferenciades, l'una pels recursos i dotacions del pressupost de capital, i l'altra pels ingressos i despeses d'explotació, de manera que es vegi clar el resultat del pressupost, tant de capital com d'explotació.

- La liquidació del pressupost de l'ICF no es prepara amb el mateix desglossament que apareix en el pressupost aprovat per la Llei de pressupostos, on el detall arriba fins a les partides que componen els conceptes.

Es recomana efectuar les liquidacions dels pressupostos amb el mateix detall que apareix en la Llei de pressupostos per tal que d'aquestes liquidacions s'obtingui la informació com més detallada millor.

- En el pressupost inicial no s'han previst determinades partides, quan es tracta de conceptes que es reiteren any rere any.

Recomanem que s'incloguin tots aquells conceptes que es pugin preveure, amb la millor estimació possible.

- En la liquidació pressupostària no es fa una conciliació entre el resultat pressupostari que ha de sortir com a diferència entre els drets liquidats i les obligacions reconegudes, i el resultat del Compte de pèrdues i guanys. En canvi, el resultat d'explotació de l'exercici s'inclou com a dret liquidat.

Es recomana incorporar a la Liquidació del pressupost d'explotació una conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat del Compte de pèrdues i guanys.

Fiscalització de la gestió

L'exercici 2000 ha continuat la línia ascendent, ja apuntada en l'exercici 1998, quant a l'import concedit en préstecs. Així, en aquest exercici 2000 l'import ha estat de 31.899 MPTA i resulta ser l'exercici en el qual l'ICF ha concedit l'import més gran de préstecs des de la seva constitució. En nombre d'operacions, l'exercici 2000 també ha estat aquell en què s'han formalitzat més préstecs, amb un total de 283 (l'exercici 1999 se'n van formalitzar 213).

Quant a l'activitat d'aval, també en l'exercici 2000 s'ha seguit la línia descendent ja iniciada en l'exercici 1997, passant a ser molt residual, tant quant a nombre d'operacions (sis) com en import (799 MPTA). Es confirma clarament la tendència a formalitzar les operacions en forma de préstec en lloc de com a aval.

En aquest exercici 2000 els préstecs garantits mitjançant l'afectació de drets continuen augmentant considerablement en nombre d'operacions (127) tot i que l'import global disminueix respecte del 1999 (9.470,1 MPTA enfront dels 13.234,1 MPTA del 1999).

Els préstecs garantits mitjançant hipoteca continuen augmentant respecte dels exercicis anteriors quant a nombre (88 enfront dels 71 de l'exercici 1999) i quant a import (13.292,8 MPTA enfront dels 11.923,3 MPTA de l'exercici 1999).

Tots els avals s'han garantit mitjançant l'afectació de drets.

Els préstecs concedits per l'ICF han estat degudament aprovats per la Junta de Govern abans de la seva concessió i han estat degudament signats mitjançant contracte per l'ICF i el client. Malgrat això, el desembre del 2000, s'ha formalitzat un préstec de 2.000 MPTA amb Hilados y Tejidos Puigneró, SA, que es va declarar en suspensió de pagaments el novembre del mateix any. La situació del client feia que no fos recomanable la formalització d'aquesta operació. Tot i això, es va formalitzar finalment en ser aprovada l'operació mitjançant Acord del Govern de la Generalitat com a préstec garantit amb dotació pressupostària.

De la mostra analitzada es desprèn que els clients han anat amortitzant el capital del préstec d'acord amb les condicions pactades en el contracte, llevat dels quatre casos que s'esmenten en l'Informe (vegeu l'epígraf 5.2.1.1). Els possibles problemes de morositat a 31 de desembre de 2000 per aquests clients s'han tingut en compte en la nostra anàlisi de morositat a l'hora de fer el càlcul de la provisió per insolvències.

De l'anàlisi de morositat efectuada per aquesta Sindicatura, i tenint en compte totes les observacions i recomanacions que es desprenen dels diferents apartats relacionats en l'Informe, concloem que la provisió per insolvències a 31 de desembre de 2000 cobreix els possibles incobrables, llevat de la meitat dels avals assumits de l'Hospital General de Catalunya, que ascendeixen 1.884,86 MPTA.

A més, cal assenyalar que les fallides presentades per Grup Mitasa, l'octubre de 2002, per Industrial de Carrocerrias, SCCRL, el març de 2003 i la decisió de tancament ordenat de l'empresa Hilados y Tejidos Puigneró, SA, el maig de 2003, representen fets posteriors que poden suposar finalment un risc per l'ICF.

L'any 2000, l'import assumit per diversos departaments de la Generalitat en fer-se càrrec d'operacions impagades amb dotació pressupostària ha estat de 641,35 MPTA. A més, s'han d'afegir els imports que els departaments paguen directament en concepte de capital, interessos i altres conceptes dels préstecs amb garantia departamental, que durant l'any 2000 ascendeixen a 1.237,79 MPTA.

Els immobles assumits per execució de garanties ascendeixen a 31 de desembre de 2000 a 1.300,06 MPTA.

Gairebé el 97% de l'activitat de l'ICF s'ha finançat mitjançant endeutament extern, el mateix percentatge que en l'exercici anterior.

7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte previst per l'article 6 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol, el present Informe de Fiscalització fou tramès a l'Institut Català de Finances.

La resposta de l'Institut Català de Finances, una vegada conegut l'Informe, és la que es reproduïx tot seguit:

**Institut Català
de Finances**

El conseller delegat

Sr. Jordi Petit i Fontserè.
Síndic de Comptes.
Jaume I, 2 - 4.
08002 Barcelona.

Generalitat de Catalunya
INSTITUT CATALÀ DE FINANCES

Número: F0095 - 3.008 / 2003
Data: 17-07-2003 Hora: 19:12

Registre de sortida

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Número: 1809
Data: 18.07.03 Hora: 19:39
Registre d'entrada

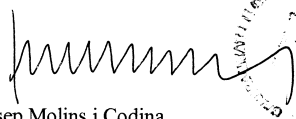
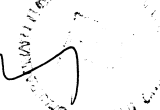
Passi a: J. Petit i Fontserè Núm. int. 119
Data: 18.07.03

Senyor,

Acuso rebuda del seu projecte d'Informe 5/2003-D, referit al exercici 2000 de l'Institut Català de Finances, als efectes previstos per l'article 6 de la Llei 6/1984, de 15 de març, de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, modificada per la Llei 15/1995, de 14 de juliol.

Li faig avinent que, atès el contingut de l'esmentat projecte, l'Institut Català de Finances no té previst presentar cap al·legació.

Atentament

Josep Molins i Codina

Barcelona, 17 de juliol de 2003

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Jaume I, 2-4
08002 Barcelona
Tel. (+34) 93 270 11 61
Fax (+34) 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.org
www.sindicatura.org

Elaboració del document PDF: setembre de 2003

Dipòsit legal: B-42492-2003